

Vi rigger oss for framtiden

Handlings- og økonomiplan 2024-2027

Kommunedirektørens forslag

Sola
kommune

Innhold

Vi rigger oss for framtiden	6
Innstilling til vedtak	9
Kommunedirektørens anbefalte innstilling og forslag til vedtak:.....	9
Økonomi	10
Frie inntekter	10
Nasjonale forutsetninger.....	10
Lokale forutsetninger	11
Andre inntekter	14
Overføring fra Lyse	14
Avgifter, gebyrer og egenbetalinger	15
Utgiftsforutsetninger.....	15
Lønns- og pensjonsreserve	15
Prisvekst	16
Renteforutsetninger	16
Økonomiske måltall.....	17
Netto driftsresultat.....	17
Gjeldsgrad.....	18
Driftsbudsjett.....	19
Hovedprioriteringer drift.....	19
Driftsrammetabell 24-27	21
Investeringsbudsjett.....	22
Hovedprioriteringer investering.....	22
Investeringstabell	24
Finansieringstabell.....	24
Utvikling i lånegjeld	25
Kommunedirektør med sentrale staber.....	26
Beskrivelse av tjenesteområdet	26
Dette jobber vi med	26
Hovedmål og delmål.....	27
Driftsbudsjett.....	28
Netto driftsramme	28
Graf netto endringer i prosent	28
Endringer i driftsbudsjett	29
Investeringsbudsjett.....	29

Oppvekst og kultur	30
Beskrivelse av tjenesteområdet	30
Dette jobber vi med	30
Oppvekst og kultur	30
Fagstab oppvekst.....	30
Barnehage	31
Skole, SFO og voksenopplæring	31
Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT).....	31
Barn, ungdom og familietjenesten.....	32
Barnevern	32
Sola kulturskole	32
Sola bibliotek.....	33
Fritid	33
Fagstab kultur.....	33
Hovedmål og delmål.....	34
Driftsbudsjett.....	35
Netto driftsramme	35
Graf netto endringer i prosent	35
Endringer i driftsbudsjett	36
Investeringsbudsjett.....	37
Kostra-analyse	38
Kostra-analyse barnehage.....	39
Kostra-analyse grunnskole	39
Kostra-analyse barnevern	40
Kostra-analyse barn, ungdom og familietjenesten	40
Kostra-analyse kultur	40
Levekår	41
Beskrivelse av tjenesteområdet	41
Dette jobber vi med	41
NAV (sosiale tjenester)	41
Tjeneste – og koordineringskontoret (TKK)	42
Fysio- og ergoterapi.....	42
Hjemmetjenester	42
Enhet for mestring.....	42
Institusjon.....	43

Legetjenestene	43
Fagstab levekår.....	43
Hovedmål og delmål.....	43
Driftsbudsjett.....	44
Netto driftsramme	44
Graf netto endringer i prosent	44
Endringer i driftsbudsjett	45
Investeringsbudsjett.....	46
Kostra-analyse	47
Kostra-analyse pleie og omsorg	47
Kostra-analyse sosiale tjenester.....	48
Samfunnsutvikling	49
Beskrivelse av tjenesteområdet	49
Dette jobber vi med	49
Fagstab samfunnsutvikling.....	49
Arealbruk.....	50
Eiendom.....	51
Kommunalteknikk	51
Hovedmål og delmål.....	52
Driftsbudsjett.....	53
Netto driftsramme	53
Graf netto endringer i prosent	53
Endringer i driftsbudsjett	54
Investeringsbudsjett.....	55
Kostra-analyse	56
Kostra-analyse eiendomsforvaltning	56
Kostra-analyse kommunale veier.....	56
Kostra-analyse vann, avløp og renovasjon.....	56
Sola mot 2040.....	57
Sentrale utviklingstrekk.....	57
Demografiske endringer.....	57
Sammen om fremtiden	58
Like muligheter.....	58
Sikkerhet i en usikker verden	58
Gode tettsteder og bomiljø.....	58

Fremtidens arbeidsplasser	59
Fra mål til handling.....	59
Kommuneplanen viser retning.....	60
Kommunens plansystem	60
Klima- og miljøbudsjett	61
Hva er klimabudsjett?	61
Kommuneplan for Sola 2023–2040.....	62
Stortingets vedtak om forsterket klimamål	62
Avgifter, gebyrer og egenbetalinger	64
Oppvekst og kultur	64
Barnehage	64
Skolefritidsordning – SFO	64
Kulturskole.....	66
Levekår	66
Langtidsopphold.....	66
Korttidsopphold.....	67
Dagsenteropphold.....	68
Trygghetsalarm.....	68
Praktisk bistand i hjemmet.....	69
Frisklivssentralen.....	69
Fysioterapi	70
Samfunnsutvikling	70
Eiendom.....	70
Kommunalteknikk	72
Areal	77
Årsavgift for feiing og tilsyn per pipeløp	78
Forskriftsskjema	79
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	79
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd	80
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	81
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	82
1. Investeringer i varige driftsmidler	82
2. Tilskudd til andres investeringer	87
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	87
4. Utlån av egne midler	88

Økonomiplan for 2024-2027

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.....	88
Økonomireglement	89
§ 13 Økonomireglement.....	89
1. Definisjoner	89
2. Kommunestyret.....	90
3. Formannskapet.....	91
4. Utvalg.....	91
5. Kommunedirektøren	92
6. Virksomheter	94
Sola kirkelige fellesråd.....	94
Budsjettforslag fra Sola kirkelige fellesråd.....	94
Kommunedirektørens kommentar	94

Vi rigger oss for framtiden

Sola er en kommune i vekst som det er godt å leve i. Kommunen har et bærekraftig næringsliv og gode velferdstilbud og vi er stolte av tjenestene vi leverer til innbyggerne. Kommunesektoren er forberedt på at vi fremover vil få store utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig kompetanse og kapasitet. Vi opplever allerede i dag utfordringer med rekruttering i store deler av organisasjonen, samtidig har vi sett noen positive tegn innenfor levekår den siste tiden. Det vil i tiden fremover bli viktig å sørge for at kommunen er en attraktiv arbeidsgiver, både når det gjelder å rekruttere og beholde ansatte.

Offensiv handlings- og økonomiplan

Kommunedirektøren legger frem en offensiv handlings- og økonomiplan i en krevende tid. I 2024 klarer vi å levere velferdstjenester uten direkte kutt. Samtidig er det viktig å understreke at omstillingen vi står i er krevende for våre ansatte. Innbyggerne vil merke at vi tilbyr tjenester på nye måter. Krav til strengere prioriteringer innebærer at vi oftere må si nei til oppgaver der vi før sa ja. Tjenestebehovet øker i alle deler av organisasjonen uten at vi får tilført ressurser til å møte de økende behovene. Kommunedirektøren foreslår flere tiltak som skal bidra til at vi både forsterker omstillingsarbeidet og investerer i tiltak som bidrar til bedre systematisk og langsiktig arbeid for å løse samfunnsoppdraget på nye måter. Det foreslås derfor at det avsettes midler som skal brukes til formålet.

Omstilling er helt nødvendig

PWC-rapporten innen levekårsområdet som ble presentert i september viser tydelig hvilke utfordringer vi står i. Dagens nivå på tjenestetilbudet innenfor levekår vil i 2040 innebære at vi trenger 204 heldøgns plasser og 295 årsverk utover det vi har i dag. Om vi «bare» går seks år frem i tid, til 2030, vil vi ha behov for 80 nye heldøgns plasser og 130 årsverk utover dagens situasjon. Om ikke lenge vil dette være vår virkelighet, og vi må derfor handle nå. Kommunedirektøren har i denne handlings- og økonomiplanen avsatt midler som kan være med å håndtere ekstraordinære demografiske utfordringer. Fremover vil vi møte disse utfordringene sterkere og midlene er ment å kunne brukes i slike situasjoner.

Stram drift - skole og levekår prioritert

Frem til nå har vi i for liten grad klart å vri ressurser til levekår der veksten i behov er størst. I kommende planperiode må vi prioritere både barnehage og skole, i tillegg til levekår. De siste årene har vi brukt mye tid på innsiktsarbeid og innført tildelingsmodell for skolene, samt utført analyser for å kartlegge hvordan Sola kommune prioriterer sine ressurser i de ulike tjenestene. Sola kommune er også med i TØRN-programmet som er viktig for omstillingen som skjer på levekårsområdet. Dette arbeidet vil fortsette, og analysene viser at vi leverer gode tjenester. KOSTRA-tall i vår KOSTRA-gruppe og nabokommuner viser at vi har ganske kostnadseffektive tjenester innen skole, enhet for mestrings og hjemmetjenester, samt at antall kommunale boliger er en god del lavere enn sammenlignbare kommuner. Samtidig prioriterer vi barnehager svært høyt, og disse er ikke kostnadseffektive sammenlignet med andre kommuner.

I forslaget til HØP 24-27 blir disse områdene spesielt prioritert og kommunedirektøren foreslår klare grep for barnehagestrukturen for å få kostnadene ned på nivå med det som er tilfellet i andre kommuner.

Stram og nøktern økonomi

Sola kommune, med kommunestyret i spissen, har over lang tid hatt en nøktern og stram økonomisk styring. Måltallet for netto driftsresultat på 3 prosent har vært holdt over lang tid. I tillegg har Sola kommune betalt avdrag utover minimum, noe som har bidratt til større nedbetaling av gjeld. Dette har ført til at netto driftsresultat i praksis har vært godt over 3 prosent. Grunnen har vært at måltallet for gjeldsgrad på 60 prosent ikke har vært nådd, samt at vi har hatt høyt investeringsnivå i lang tid. Kommunedirektøren har i forslag til HØP 24-27 vært nødt til å disponere avdrag utover minimum (49 millioner i 2024), men har for resten av perioden ikke budsjettet med dette. Dette har også sammenheng med veldig høy lønns- og prisvekst og store behov i tjenesteområdene som må prioriteres.

Måltallet for gjeldsgrad overholdes i 2024 og 2025. Deretter er det en liten økning over måltallet, noe som krever en streng investeringsdisiplin. Både kommunedirektøren og kommunestyret må være tydelige på at handlingsrommet for investeringer er svært stramt. Det er bare de viktigste av de viktige investeringene vi kan finne rom for fremover uten at det går på bekostning av et allerede stramt driftsbudsjett.

Ambisiøst investeringsnivå

Kommunedirektøren har vurdert investeringsporteføljen med utgangspunkt i «det viktigste først» og det som trengs for å tilby tjenestene. Sola kommune har gjennomført, og står fremdeles overfor store investeringer, og fremover må vi prioritere enda strengere. I planperioden er det formålsbygg innenfor levekårsområdet, sammen med store, pågående prosjekter som er prioritert. Kommunedirektøren finner derfor ikke rom for oppstart av nye Jåsund skole før tidligst i 2027, med ferdigstilling i 2030. Denne store investeringen, som i tråd med politisk vedtak skal realiseres etter B14, vil alene utfordre måltallet for gjeldsgrad vesentlig. Investeringene må reduseres for å finne rom for den store satsingen som trengs for å levere nødvendige velferdstjenester. Dersom vi ikke gjør dette, vil en stadig større del av våre driftsinntekter bli bundet opp til å betjene renter og avdrag, som igjen betyr mindre ressurser til vår tjenesteyting. I kommunedirektørens forslag har vi prioritert kommunale formålsbygg, investeringer som gir mer effektiv drift og VA-prosjekter som vi har etterslep på og som er nødvendige for sikre god og stabil drift på VA-området. I tillegg har vi prioritert noen mindre investeringer knyttet til rehabilitering av eksisterende bygg for å unngå større forfall og utvidet behov for vedlikehold på sikt.

Veien videre

Det er krevende tider foran oss og vi ønsker selvsagt at kommunen fortsatt skal være en god og stabil samfunnsutvikler. Kommunen vil møte store krav til omstilling i arbeidet med å finne riktige løsninger for å bosette flyktninger, videre drift av akuttmottak, fortsette å tilby gode velferdstjenester til innbyggerne våre, være en attraktiv kommune å både bo, besøke og drive næring i, samtidig som vi har et ambisiøst investeringsprogram. Den ekstraordinære innsatsen for drift av mottak og bosetting av flyktninger har vist oss at når vi arbeider helhetlig, tverrfaglig og samlet, får til ting vi knapt trodde var mulig. Vi har her lykket med å involvere et helt Solasamfunn i det store samfunnsoppdraget. Dette påvirker hele organisasjonen og medfører stor økning i behov innenfor alle våre velferdstjenester. Vi ser også en klar trend i at behovet har vært økende fra våren 2022 og frem til nå. Her har vi vist stor omstillingsevne og -vilje. Det styrker oss i troen på at vi skal få til mer sammen når vi må levere tjenester på nye måter i kommende planperiode. Vi er avhengig av å realisere de ambisiøse investeringene i kommunale formålsbygg om vi skal lykkes med den helt nødvendige omstillingen innenfor levekår. Det krever at vi har bygg tilgjengelig for å gi rett tjeneste til riktig tid. Kommunedirektøren vil i 2024 prioritere at vi har nødvendig kompetanse og kapasitet innenfor eiendom og utbygging.

Økonomiplan for 2024-2027

Kommunedirektøren har stor tro på at det er mulig å få til omstillingen som vil kreves av oss gjennom godt samarbeid mellom politikere og administrasjon, ledelse, tillitsvalgte og ansatte. Vi har vist at vi har en organisasjon som er kreativ, fleksibel og klar for å være med på å finne gode løsninger på store oppgaver.

Sola, 26.oktober 2023

Knut Underbakke

Sabina Leto

kommunedirektør

økonomisjef

Innstilling til vedtak

Kommunedirektørens anbefalte innstilling og forslag til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan 2024-2027 for Sola kommune. Netto budsjetttramme for 2024 fastsettes i henhold til:

1.1 Skjema 1B - Bevilgningsoversikt drift - i kapittel for forskriftsskjema

1.2 Skjema 2A - Bevilgningsoversikt investeringer - i kapittel for forskriftsskjema

1.3 Skjema 2B - Bevilgningsoversikt investeringer - i kapittel for forskriftsskjema

2. Kommunestyret godkjenner forslag til budsjett for skatt, rammetilskudd, renter, avdrag og anvendelse av netto driftsresultat i henhold til budsjettskjema 1A – Bevilgningsoversikt – i kapittel for forskriftsskjema.

3. Skatt på inntekt og formue fastsettes i henhold til høyeste skattøre som Stortinget vedtar.

4. For 2024 tas det opp følgende lån:

4.1 Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 455,6 millioner kroner

4.2 Startlån fra Husbanken til videre utlån, 100 millioner kroner

5. Det betales ordinære avdrag i 2024 i tråd med minimumsbestemmelsene i kommuneloven.

6. Kommunestyret godkjenner endringer i avgifter, gebyrer og egenbetalinger, slik det fremgår i eget kapittel i handlings- og økonomiplan 2024-2027.

7. Handlings- og økonomiplan 2024 - 2027 innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:

7.1 For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet over tid tilpasses et netto driftsresultat på minimum 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.

7.2 For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal framtidig låneopptak over tid tilpasses en gjeldsgrad (lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter) som på sikt ikke bør ligge over 60 prosent.

8. Kommunestyret vedtar økonomireglementet, slik det fremgår i eget kapittel. Kommunedirektøren får fullmakter for å fordele innsparing som følge av stillingskontroll på tvers av tjenesteområdene.

Økonomi

Frie inntekter

Frie inntekter er avgjørende for økonomisk handlingsfrihet og utvikling av tjenestetilbudet i kommunen. De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter og utgjør rundt 80 prosent av Sola kommunes samlede inntekter. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover. De frie inntektene fordeles gjennom inntektssystemet og inneholder en mekanisme for utjevning av skatteinntekter, noe som betyr at endringer i skatteinntekter, både lokalt og nasjonalt, vil påvirke rammetilskuddet. De forutsetninger som legges til grunn ved beregning av frie inntekter for 2024 og videre i planperioden er basert på forslag til statsbudsjett 2024 og forventninger om den videre økonomiske utviklingen i Sola kommune.

Nasjonale forutsetninger

Endringer i det økonomiske opplegget for 2023

Anslaget for skatt på inntekt og formue er oppjustert med 3,55 milliarder kroner for alle landets kommuner sammenlignet med RNB 2023, til 208,2 milliarder kroner. Oppjustering av skatteanslaget påvirker kun inntektsnivået i 2023, og ikke de kommende årene. Dette har sammenheng med at nivået på kommunens skatteinntekter i 2024 fastsettes med utgangspunkt i skattnivået fra RNB.

Etter KS' vurdering, er regjeringens oppjusterte skatteanslag på 208,2 milliarder kroner et godt anslag for årets skatteinnngang basert på den tilgjengelig informasjonen. Lavere restskatt, svakere marginoppgjør og vesentlig svakere korreksjonsoppgjør vil medføre svakere skatteinnngang i de gjenstående månedene av 2023, sammenlignet med fjoråret.

Prisveksten inneværende år ser ut til å bli lavere enn anslått i RNB, blant annet som følge av sterk nedgang i prisene på elektrisitet og svakere prisvekst på byggevarer. Samlet sett fører dette til at regjeringen nedjusterer anslaget for lønns- og prisveksten i kommunal sektor i 2023 med 0,7 prosentpoeng, til 4,5 prosent. Denne nedjusteringen medfører en reduksjon av kostnadsnivået i kommunesektoren med om lag 3,2 milliarder kroner, som videreføres inn i 2024. I statsbudsjettet er anslaget for lønns- og prisveksten i 2024 beregnet ut fra det nedjusterte kostnadsnivået for 2023.

Det økonomiske opplegget for 2024

Regjeringen legger i statsbudsjettet opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter i 2024 med om lag 5,1 milliarder kroner. Dette er over det intervallet som ble varslet i kommuneproposisjonen på 4,4 til 4,7 milliarder kroner. Den økte realveksten må ses i sammenheng med at anslaget for veksten i pensjonskostnader utover lønnsveksten i 2024 er oppjustert 0,7 milliarder kroner. Veksten i kommunenes pensjonskostnader i 2024 ligger dermed an til å bli 1,8 milliarder kroner høyere enn lønnsveksten i 2024. Anslaget for demografikostnader i 2024 som finansieres med frie inntekter er uendret fra kommuneproposisjonen med 3,1 milliarder kroner. Veksten i pensjons- og demografikostnader kan dermed dekkes innenfor veksten i frie inntekter.

Av veksten i frie inntekter er 150 millioner kroner begrunnet med satsing på psykisk helse og rus, og 40 millioner kroner er begrunnet med styrking av skolehelsetjeneste og helsestasjon. Videre er 100 millioner kroner av realveksten fordelt til kommunene som taper mest på modellen for gradert basistilskudd i utgiftsutjevningen.

Ved fordeling av realveksten mellom skatt og rammetilskudd er det lagt til grunn at skattenes andel (inkludert eiendomsskatt) av samlede inntekter skal utgjøre 40 prosent. For å oppfylle denne betingelsen er skatteinntektene økt reelt med omlag 6,7 milliarder kroner i 2024, sammenlignet med skattenivået i RNB 2023. Rammetilskuddet er på den annen side redusert reelt med 1,6 milliarder kroner, slik at samlet realvekst i frie inntekter blir 5,1 milliarder kroner.

Ved utarbeidelsen av skatteanslaget er det lagt til grunn en sysselsettingsvekst på 0,1 prosent og en lønnsvekst på 4,9 prosent. For å oppnå skatteinntekter på 220,25 milliarder kroner foreslår regjeringen at den kommunale inntektsskattøren reduseres med 0,2 prosentpoeng til 10,95 prosent for 2024. Maksimalsatsen for kommunal formuesskatt er uendret.

Lønns- og prisveksten fra 2023 til 2024 (deflatoren) anslås til 4,3 prosent. Årslønnsveksten er på 4,9 pst (utgjør i underkant av 60 % av deflatoren), og den kommunale prisveksten kan ut fra dette beregnes til i størrelsesorden 3,4 prosent.

Lokale forutsetninger

Skatteinntekter

Det er budsjettert med en skatteinngang fra formues- og inntektsskatt til Sola i 2024 på 1 406,2 millioner kroner. I dette anslaget er det tatt utgangspunkt i at skatteveksten i 2023 blir på minus 0,9 prosent og at skatteinngangen i 2023 blir høyere enn justert budsjett og ender på 1 331,6 millioner kroner. De siste årene har det vært utfordrende å treffe på skatteanslaget da det har vært store avvik i anslagene fra Finansdepartementet som er utgangspunktet for kommunens anslag. Skatteanslaget på landsbasis for 2023 er nå i statsbudsjettet for 2024 oppjustert til minus 5,8 prosent, fra opprinnelig minus 9,2 prosent. Den negative veksten i 2023 hadde sammenheng med endringer utbyttebeskatning som ikke ble videreført fra 2022 til 2023.

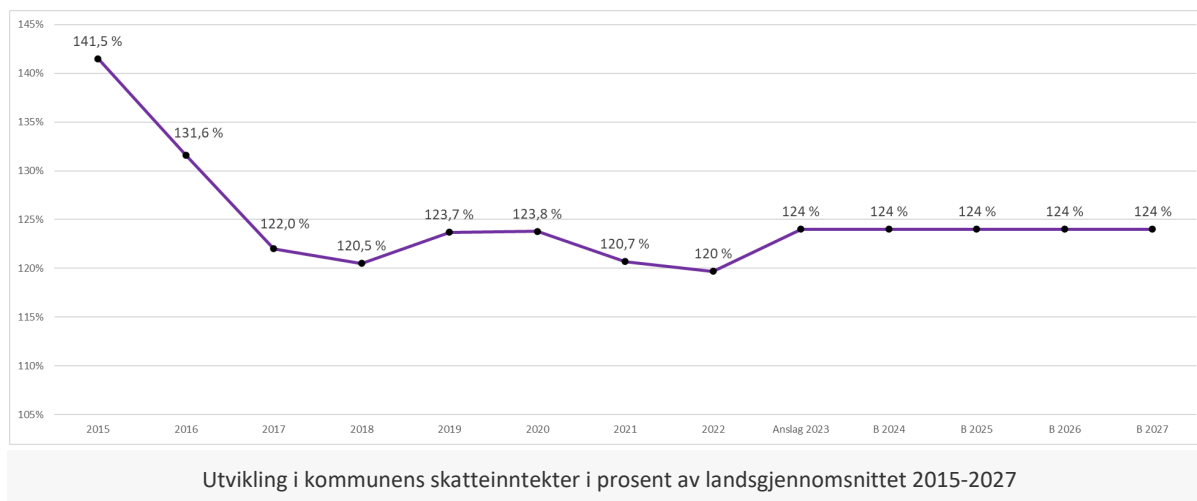
Etter denne oppjusteringen i statsbudsjettet og på bakgrunn av at vi forventer at kommunens skatteinngang vil være litt høyere enn justert budsjett, forventer kommunedirektøren at skatteinngangen i Sola i 2023 vil være på 124 prosent av landsgjennomsnittet. Dette er litt høyere nivå enn de to foregående årene. Videre forutsetter kommunedirektøren at kommunens skatteinntekter i 2024 og videre i planperioden blir omtrent på dette nivået.

Som følge av dette anslår kommunedirektøren en skattevekst i 2024 på 5,6 prosent i forhold til anslått skatteinngang 2023. På landbasis er det budsjettert med en vekst på 5,8 prosent. Skattøren er redusert fra 11,15 til 10,95 prosent for 2024.

Arbeidsledighetsstatistikken over helt ledige fra NAV per september 2023 viser at både Rogaland og landet har en ledighet på henholdsvis 1,7 prosent og 1,8 prosent. Sola har en ledighet på 1,5 prosent, mens ledigheten i Stavanger og Sandnes er på henholdsvis 1,8 prosent og 1,9 prosent.

Kommunedirektøren vil likevel presisere at det er flere faktorer som er med og påvirker skatteinntektene gjennom året, hvor mange av disse faktorene kan gi store utslag i skatteinngangen, og det knyttes derfor alltid usikkerhet til anslaget.

Økonomiplan for 2024-2027

Rammetilskudd

Ved beregning av rammetilskuddet har kommunedirektøren benyttet KS sin beregningsmodell, hvor endringene i inntektssystemet og statsbudsjettet er innarbeidet. Det ordinære rammetilskuddet tar utgangspunkt i et innbyggertilskudd som fordeles med et likt beløp per innbygger. Innbyggertilskuddet korrigeres videre for utgiftsutjevning, beregnet etter objektive kriterier som kalles kostnadsnøkkel.

Innbyggertilskuddet for Sola kommune utgjør 850 millioner kroner i 2024. Det er et likt beløp per innbygger som fordeles mellom alle landets kommuner. Rammetilskuddet korrigeres for flere endringer som følge av nye satsinger eller at nye oppgaver overføres til kommunen.

Noen satsinger fra 2023 er nå innarbeidet med helårseffekt i rammetilskuddet i 2024, herunder 12 timer gratis SFO på andre trinn, økte veiledende satser for sosialhjelp, samt pasient tilpasset basistilskudd fastlege

I tillegg er det foreslått å ytterligere redusere makspris på foreldrebetaling i barnehage til kr 2000 per måned fra 1. august 2024, hvor kommunene kompenseres via rammetilskuddet for bortfall av foreldrebetalingen.

Sola betraktes som en leddreven kommune og har en beregnet kostnadsindeks på 0,97743 i 2024. Dette innebærer en utgiftsutjevning i 2024 på 41 millioner kroner, noe som betyr reduksjon i innbyggertilskuddet med tilsvarende beløp.

Inntektsgarantitilskudd (INGAR) gir kommuner med inntekter via rammetilskudd lavere enn landsgjennomsnittet en kompensasjon som finansieres ved et trekk i kroner per innbygger. Finansiering av INGAR utgjør kr 73 per innbygger i 2024. Sola har en liten kompensasjon i 2024 på kr 30 per innbygger, ettersom kommunen har en vekst i rammetilskuddet som er lavere enn grenseverdien på 562 kroner per innbygger. Nettoeffekt for Sola for INGAR er reduksjon på kr 43 per innbygger, noe som utgjør en reduksjon på 1,2 millioner kroner i rammetilskuddet.

Sola kommune får en liten kompensasjon i veksttilskuddet på kr 126.000 i 2024. For å kunne få tilskuddet må kommunen ha en gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst over vekstgrensen (1,4 prosent) de tre siste årene (01.01.20 - 01.01.23). I tillegg må kommunen ha skatteinntekter under 140 prosent av landsgjennomsnittet de tre siste årene.

Økonomiplan for 2024-2027

Sola kommune får 1,1 millioner kroner i skjønnstilskudd i 2024 som er knyttet til kompensasjon for språkdeling på skolene.

Videre korrigeres innbyggertilskuddet for inntektsutjevningen som har direkte sammenheng med prognoser om skatteanslaget både nasjonalt og lokalt, samt prognoser om befolkningsvekst. Forventet inntektsutjevning for Sola blir i 2024 rundt 177,4 millioner kroner.

Tabellen under viser en oversikt over prognosen for samlede frie inntekter i 2024 og videre i planperioden. Det budsjetteres med en vekst på frie inntekter på 4,8 prosent i 2024 i forhold til revidert anslag fra 2023.

Skatt og rammetilskudd (tall i kr 1000)	Oppr. vedtatt 2023	Revidert anslag 2023	Anslag 2024	Anslag 2025	Anslag 2026	Anslag 2027
Formue- og inntektskatt	1 249 200	1 331 600	1 406 200	1 428 200	1 441 400	1 454 100
Innbyggertilskudd	784 800	784 800	850 000	875 600	885 700	895 000
Utgiftsutjevning	-21 400	-21 400	-41 000	-40 300	-43 400	-43 400
INGAR	-1 100	-1 100	-1 200	-1 100	-1 000	-900
Saker med særskilt fordeling	16 000	16 000	16 900	13 000	13 000	13 000
Stortingets saldering bud 2023		4 218				
RNB 2023		12 321				
Veksttilskudd	0		126		2 200	
Koronapandemien*		261				
Ordinær skjønn	1 400	1 400	1 100			
Inntektsutjevning	-142 000	-167 800	-177 400	-180 200	-181 900	-183 500
Sum frie inntekter	1 886 900	1 960 300	2 054 700	2 095 200	2 116 000	2 134 300
Vekst i frie inntekter i prosent			4,8 %	2,0 %	1,0 %	0,9 %

Andre inntekter

Overføring fra Lyse

Inntektene fra Lyse består av renter og avdrag på det ansvarlige lånet på 3 milliarder kr, hvor avdragstiden er 30 år fra 2009. Sola kommunes eierandel er 8,741 prosent. I henhold til avtale om ansvarlige lån mellom Lyse og aksjonærene skal renten fastsettes hvert kvartal, med basis i 3 måneders NIBOR-rente + 2 prosent. I 2023 er det etablert et nytt ansvarlig lån i Lyse på 400 millioner kroner, hvor Sola sin andel er på 8,741 prosent, tilsvarende 34,964 millioner kroner som avdras over 10 år med første avdrag i 2024, jamfør K-sak 46/23 møte 15.juni 2023. Lånet forrentes med 3 måneders NIBOR pluss 2,16 %.

Kommunedirektøren legger til grunn at 3 måneders NIBOR-rente vil være på ca. 4,76 prosent i 2024, 4,3 prosent i 2025, 3,71 prosent i 2026 og 3,71 prosent i 2027. Se avsnitt om renteforutsetninger for flere detaljer.

På bakgrunn av ovennevnte forutsetninger er det lagt til grunn en rente på 6,76 prosent, inkludert marginpåslag på det gamle ansvarlige lånet i 2023, samt 6,92 prosent inkludert marginpåslag på det nye lånet. Videre opptrapping i planperioden er i henhold til prognose om renteutvikling.

I samråd med de andre eierkommunene budsjetteres det med et samlet utbytte fra Lyse som vist i tabellen under.

Prognose - overføringer fra Lyse (beløp i 1000)	2024	2025	2026	2027
Totalt utbytte fra Lyse til eierkommunene	745 000	780 000	815 000	855 000
Sola sin utbytteandel på 8,741 %	65 100	68 200	71 200	74 700
Rente til føring i drift	11 300	9 800	8 200	7 500
Avdrag til føring i investering	12 237	12 237	12 237	12 237

Avgifter, gebyrer og egenbetalinger

Kommunedirektøren anbefaler å endre de statlig regulerte egenbetalingene i tråd med forslag til statsbudsjett 2024, samt gjeldende regler og forskrifter. Det er i hovedsak egenbetalinger innen pleie og omsorg som er forskriftsregulert. Avgifter, gebyrer og egenbetalinger som ikke er regulert i statsbudsjettet eller i andre regler og forskrifter, er i hovedsak økt med 4,3 prosent, som tilsvarer den samlede kommunale pris- og kostnadsveksten (kommunal deflator) for 2024.

Makspris for foreldrebetaling i barnehage fastsettes i Stortingets årlige budsjettvedtak og kommunedirektøren foreslår å redusere maksprisen fra kr 3000 til kr 2000 fra og med 1.august 2024, i tråd med forslag til statsbudsjett 2024.

Moderasjonsordningene knyttet til redusert maksimalpris og gratis kjernetid videreføres og oppdateres i henhold til forslag i statsbudsjettet 2024. I tillegg faktureres kostpenger knyttet til matsservering.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre makspris på foreldrebetaling for opphold i SFO på kr 3000 per måned. Matprisen økes med 4,3 prosent i henhold til kommunal deflator for 2024. Egenbetaling ved kulturskolen foreslås også økt i tråd med kommunal deflator for 2024.

Egenbetaling innen levekårsområdet er i stor grad forskriftsregulert og de øvrige satsene foreslås økt med 4,3 prosent.

Gebyrene til idrettshaller og gymsaler foreslås økt med 4,3 prosent fra 2023 til 2024, avrundet til nærmeste kroner 5, som tar høyde for den samlede pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren.

Gebyrene på vann økes med 47,5 prosent, avløp med 28,5 prosent og renovasjon med 17,4 prosent, mens slam reduseres med 30 prosent. Gebyrene på oppmåling økes med 4,3 prosent, med unntak av gebyr i forbindelse med grensepåvisning som øker mer enn dette grunnet lovpålagt merarbeid. Det foreslås i tillegg å ta bort de laveste arealintervallene på oppmålingsaker. Gebyrene på byggesak økes også med 4,3 prosent, med unntak av næringsbygg og tilsvarende da gebyrene her er tilstrekkelig for å dekke inn selvkost og vil holdes uendret fra 2023 til 2024. Gebyrene på reguleringsplaner økes også med 4,3 prosent.

For ytterligere informasjon, se kapittel om avgifter, gebyrer og egenbetalinger.

Utgiftsforutsetninger

Lønns- og pensjonsreserve

Kommunedirektøren har i sitt budsjettforslag innarbeidet full kompensasjon for helårseffekt av lønnsoppgjør 2023 inn i 2024, samt effekt av lønnsoppgjør 2024. Ved beregning av forventet kostnad på lønnsoppgjør 2024 er det lagt til grunn en lønnsvekst på 4,9 prosent, som er i samsvar med forventet lønnsvekst i forslag til statsbudsjettet 2024.

Sola kommune har Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som pensjonsleverandør for fellesordningen, inkludert folkevalgte. Kommunen er i tillegg, i henhold til tariffavtalen, pliktig til å ha tjenestepensjonsordning til pedagogisk personell i grunnskole og sykepleiere hos henholdsvis Statens pensjonskasse (SPK) og KLP.

Ved utarbeidelse av anslag på pensjonskostnader i 2024 har kommunedirektøren brukt prognoser fra KLP og SPK. Dette er beste estimat på det nåværende tidspunktet og kommunedirektøren vil presisere at det alltid er usikkerhet knyttet til anslagene på pensjonskostnader, da disse kostnadene er avhengig av mange faktorer, som lønnsvekst, utvikling i Folketrygdens grunnbeløp og estimert pensjonsgrunnlag per 31. desember 2023.

Kommunedirektøren foreslår at lønns- og pensjonsreserve settes til 124 millioner kroner i 2024.

Prisvekst

Norge og resten av Europa har opplevd betydelig inflasjon de siste årene. Den høye prisveksten har i 2022 og 2023 redusert virksomhetenes handlingsrom. Kommunedirektøren foreslår i denne HØP å gi kompensasjon til de tjenestene som har vært mest utsatt for prisvekst. Dette gjelder blant annet kompensasjon for prisøkning i felles programvarer og lisenser, medisinske forbruksvarer, samt renholdsmidler. Kommunedirektøren foreslår ellers ikke å gi generell kompensasjon til alle virksomheter, noe som innebærer at enkelte virksomheter vil, alt annet likt, få mindre handlingsrom.

Renteforutsetninger

I skrivende stund ligger styringsrenten i Norges bank på 4,25 prosent, mens pengemarkedsrenten er på 4,74 prosent. Styringsrenten ble sist endret i møte den 20. september 2023.

Styringsrenten har hatt en kraftig økning, fra 0 prosent i 3.kvartal 2021 til 4,25 prosent per september 2023. Det forventes at styringsrenten vil ligge høyt en stund framover. Prognosen for styringsrenten ble oppjustert i Pengepolitisk 3/23 publisert i september 2023 av Norges Bank og rapporten indikerer at styringsrenten blir liggende rundt 4,5 prosent gjennom neste år.

Per september 2023 er gjennomsnittrenten i kommunen for hele porteføljen på 2,79 prosent. Samlet rentebindingstid er på 1,41 år og ca. 54 prosent av den totale låneporteføljen er på fastrente. Det har vært ganske lønnsomt for kommunen å ha over halvparten av porteføljen på fastrente i denne tiden når rentene har gått veldig mye opp. På bakgrunn av signaler fra Norges bank legger kommunedirektøren til grunn at gjennomsnittrenten på kommunens innlån vil være på 3 prosent i 2024, og 3,6 prosent i 2025, 3,9 i 2026 og 4,2 i 2027, basert på dagens sammensetting mellom fast og flytende renter.

Renteinntekter for ansvarlig lån i Lyse, samt rente på bankinnskudd, beregnes i henhold til 3 måneders pengemarkedsrente, såkalt NIBOR-rente pluss marginpåslag. Kommunedirektøren har lagt til grunn et gjennomsnitt av pengemarkedsrenten på 4,76 prosent i 2024, 4,3 prosent i 2025, 3,71 prosent i 2026 og 3,71 prosent i 2027.

Avdragstiden på alle lån beregnes i tråd med minimumsbestemmelsene i kommuneloven. Bokførte avskrivninger, såkalt kapitalslit, fastsettes med utgangspunkt i veid restlevetid på kommunens anleggsmidler etter gjeldende forskrifter. I det finansielt orienterte kommuneregnskapet er det avdragene som dekkes inn, ikke avskrivningene.

Staten gir tilskudd til å dekke renter og avdrag i forbindelse med eldreomsorg, opptrappingsplan for psykisk helse, samt videre tilskudd til å dekke renter i forbindelse med rehabilitering av skole- og kirkebygg. Disse kompensasjonsordningene forvaltes av Husbanken. Utgangspunktet for beregning av renten for rentekompensasjonsordningene er rentetabell fra Husbanken sin hjemmeside.

I henhold til nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester benytter VAR-sektoren femårig swaprente tillagt 0,5 prosentpoeng.

Kommunedirektøren vil presisere at det alltid er knyttet usikkerhet til renteutviklingen.

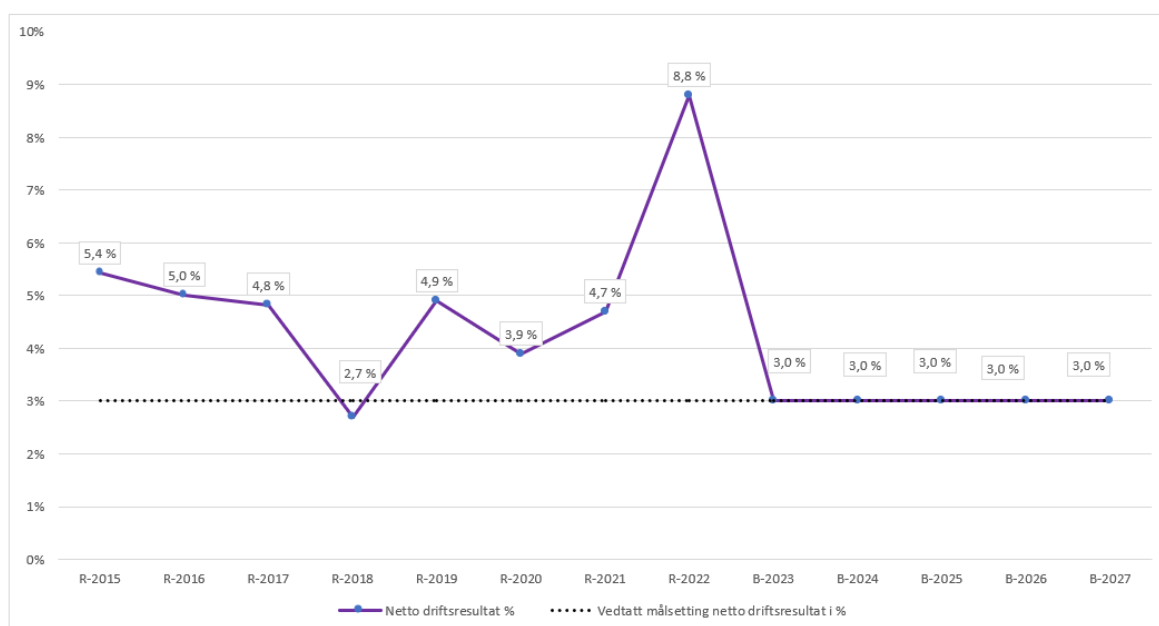
Økonomiske måltall

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag, og er et uttrykk for hva kommunen sitter igjen med til avsetninger og egenfinansiering av investeringer. Netto driftsresultat er den primære indikatoren på økonomisk handlingsfrihet og bøl, i henhold til tidligere anbefalinger fra Teknisk beregningsutvalg (TBU), ligge over 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter. I november 2014 kom TBU med en ny anbefaling som følge av at momskompensasjoner på investeringer ble ført direkte i investeringregnskapet fra 2014. Det nye anbefalte nivået for kommunene er på 1,75 prosent.

Økonomisk måltal på netto driftsresultat i Sola kommune er på 3 prosent. Med dette vil kommunen kunne opprettholde en bærekraftig økonomi på lang sikt, ivareta handlingsfrihet, samt unngå at man over tid avsetter et for lavt beløp til bevaring av formue.

I 2022 ble netto driftsresultat 8,8 prosent av brutto driftsinntekter, noe som er høyere enn måltallet på 3 prosent. Dette var som følge av at deler av inntektene fra salg av Sola Bredbånd AS måtte føres i driftsregnskapet, etter gjeldende regler. Isolert sett har dette forbedret resultatet med 3,6 prosent. Resultatet for 2023 får vi ikke vite før regnskapet for 2023 er gjort opp. Kommunedirektøren anbefaler at det budsjetteres med et netto driftsresultat på 3 prosent i 2024, og videre i planperioden. Dette er i tråd med økonomiske måltall og kommunens overordnede strategisk mål nummer tre i kommuneplanen: *I Sola skal en solid økonomi gi oss handlekraft.*

Utvikling i netto driftsresultat 2015-2027

Gjeldsgrad

Gjeldsgrad er en viktig indikator som viser forholdet mellom brutto lånegjeld og brutto driftsinntekter eksklusive finansinntekter, og er et nøkkeltall som uttrykker kommunens økonomiske handlefrihet.

I forbindelse med behandling av K-sak 38/21, *Økonomisk handlingsrom - Handlings- og økonomiplan 22-25*, møte 17.06.2021, vedtok kommunestyret at tomter beregnet for videre salg skal holdes utenfor beregning av gjeldsgrad. I tillegg holdes startlån utenom denne beregningen i tråd med tidligere praksis.

Sola kommune har de siste årene hatt høy investeringsaktivitet som følge av høy befolkningsvekst over tid og store investeringsprosjekter.

I forbindelse med behandling av handlings- og økonomiplan 2023-2026 vedtok kommunestyret følgende:

"Handlings- og økonomiplaner innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:

- For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet tilpasses et netto driftsresultat på minimum 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.
- For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal framtidige låneopptak tilpasses en gjeldsgrad – lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter – som på sikt ikke bør ligge over 60 prosent".

Kommunestyret vedtok i møte i 11.05.23, K - sak 24/23 å bruke 510 millioner kr fra salg av Sola bredbånd til å nedbetale gjeld i 2023. Dette har bidratt veldig mye til at gjeldsgraden er godt under målsettingen i 2023 og 2024.

Samlet investeringsnivå i kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan 2024-2027 er på 1,92 milliarder kroner.

I den kommende planperioden har ikke kommunedirektøren funnet rom for å avsette midler til avdrag utover minimum.

I forslaget legger kommunedirektøren til grunn at gjeldsgrad eksklusive startlån og lån knyttet til tomter tiltenkt til videre salg vil være på 54 prosent i 2024, 61 prosent i 2025, 64 prosent i 2026 og 62 prosent i 2027.

Etter denne perioden vil gjeldsgraden gå opp, som følge av bygging av Jåsund skole og Tananger kultur- og aktivitetssenter.

Økonomiplan for 2024-2027

Utvikling i gjeldsgrad 2015-2027

Driftsbudsjett

Hovedprioriteringer drift

Kommunedirektøren har gjennom arbeidet med HØP 24-27 foretatt en streng prioritering av nye tiltak i drift, hvor utgangspunktet er vedtatt HØP 23-26, nyere politiske vedtak, kartlagte behov, samt statlige styringssignaler i statsbudsjettet. De foreslåtte tiltakene er tiltak som kommunedirektøren har prioritert gjennom budsjettprosessen og i samarbeid med virksomheter og tillitsvalgte.

I kommunedirektørens forslag til HØP 24-27 legges det fram både videreføringer av tiltak fra HØP 23-26 og nye behov som er kartlagt gjennom HØP-prosessen. Kommunedirektøren legger merke til en stor økning i aktiviteten på levekårsområdet, som er grunnet i den varslede demografiske endringen. I årene som kommer vil aktiviteten vokse mest innenfor dette området. Videre har kommunedirektøren i sitt budsjettforslag funnet rom til å styrke både skole og barnehage, samt fremme tidlig innsats.

Kommunedirektøren foreslår en netto budsjettøkning på totalt 151,4 millioner kroner i tjenesteområdene, sammenlignet med vedtatt budsjett 2023 (lønnsvekst kommer i tillegg). En del av de foreslåtte bevilgningene er knyttet til vekst i antall innbyggere som mottar hjelp fra kommunen. Samtidig er en stor del av utgiftene av en karakter som vi ikke direkte kan styre. Det påløper utgifter i alle tjenesteområdene knyttet til Ukraina-situasjonen, både på skole, barnehage, hjemmetjeneste og kjøp og leie av boliger. Det er vanskelig å estimere hva utgiftene blir i 2024, men de er av betydelig størrelse. For eksempel er 30 millioner kroner av den foreslåtte økningen utgifter som er direkte knyttet til bosetting av flyktninger. I tillegg er en stor del av bevilgningene knyttet til økte priser på varer og tjenester, for eksempel økte priser på lisenser og programvarer og tilskudd til private barnehager. Videre er en god del av økningene statlige bestemmelser i statsbudsjettet for 2024. Disse får vi kompensasjon for i rammetilskuddet, for eksempel reduksjon i foreldrebetaling for barnehage og gratis kjøretid i SFO.

Økonomiplan for 2024-2027

Høy prisvekst i Norge og Europa har ført til høy lønnsvekst i de siste årene. Lønnsveksten i 2024 er estimert til 4,9 prosent i statsbudsjettet for 2024. Kommunedirektøren tar sikte på å kompensere virksomhetene for den fulle effekten av dette, noe som utgjør 124 millioner kroner i 2024.

Tabellen under viser endring i tjenesteområdenes netto driftsbudsjett sammenlignet med vedtatt budsjett 2023.

Tjenesteområde (beløp i 1000)	2024	2025	2026	2027
Kommunedirektør med sentrale staber*	12 987	15 630	14 730	16 630
Oppvekst og kultur	63 757	73 654	73 904	62 054
Levekår**	80 215	93 810	81 590	102 440
Samfunnsutvikling***	-5 589	-4 874	311	4 834
Totalsum	151 370	178 220	170 535	185 958
Endring i prosent- alle områder	8,0 %	9,3 %	9,0 %	9,7 %

*inkludert prisvekst i felles lisenser- og programvarer, **inkludert utgifter til bosetting av flyktninger på 30 millioner kroner, ***reduksjon er som følge av reduserte strømpriser

Veksten i 2024 (utenom lønnsvekst) utgjør 8 prosent sammenlignet med vedtatt budsjett 2023, men korrigert for utgifter som vi i liten eller ingen grad kan påvirke utgjør veksten 5 prosent.

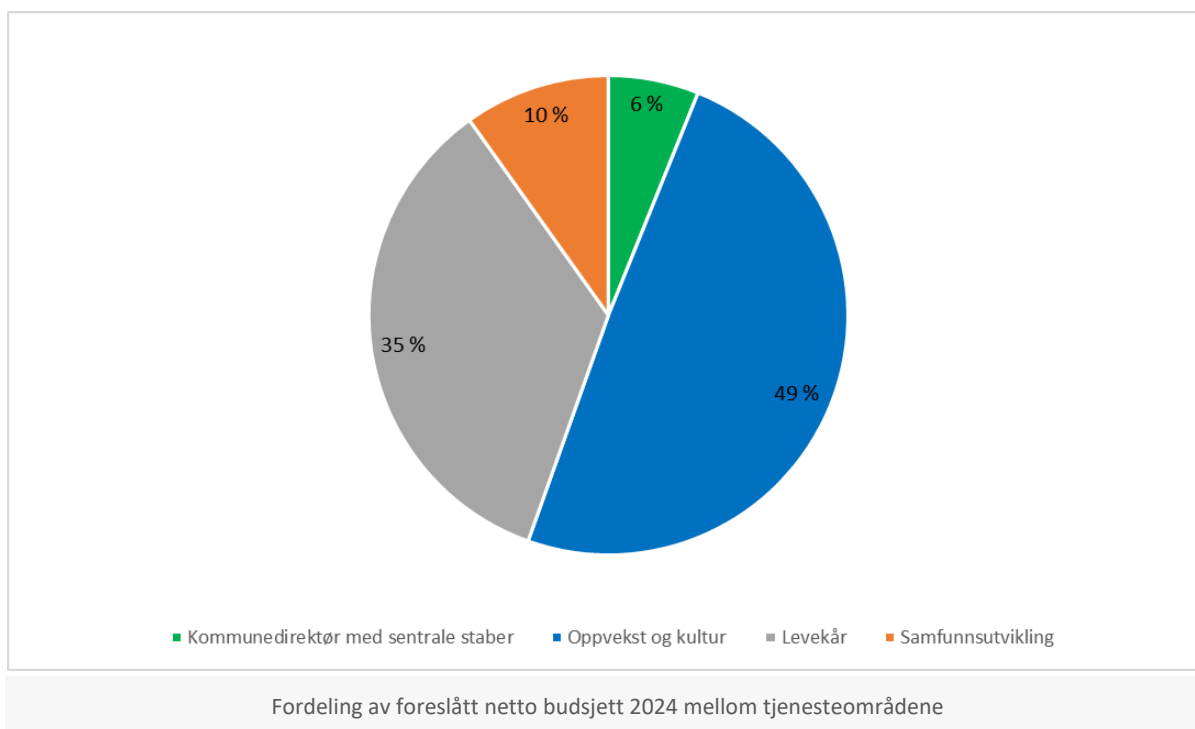
Tabellen under viser de utgiftskategoriene som vi ikke direkte kan styre og som i mer eller mindre grad er lik for alle kommunene i Norge.

Utgiftstype (belp i 1000)	2024	2025	2026	2027
Prisvekst i 2024	31 550	39 600	41 100	41 750
Reduksjon i strømpris	-13 000	-13 000	-13 000	-13 000
Statlig bestemmelse	9 200	15 120	15 120	15 120
Ukraina-krisen	31 300	34 300	14 000	9 000
Sum	59 050	76 020	57 220	52 870

[Mer informasjon og detaljer om de ulike utgiftskategoriene finner du her.](#)

Økonomiplan for 2024-2027

Tjenesteområdenes totale netto ramme eksklusiv sentrale utgifter i henhold til kommunedirektørens forslag er 1 882 millioner kroner i 2024. Grafen under viser fordelingen av netto budsjett mellom tjenesteområdene.

Driftsrammetabell 24-27

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til endringer i driftsbudsjett 2024-2027:

Beløp i 1000 kr

Tjenesteområde	2024	2025	2026	2027
Felles utgifter og inntekter	-1 882 331	-1 909 182	- 1 901 497	-1 916 920
Kommunedirektør med sentrale staber	114 994	117 637	116 737	118 637
Levekår	653 035	666 630	654 410	675 260
Oppvekst og kultur	928 717	938 614	938 864	927 014
Samfunnsutvikling	185 586	186 301	191 486	196 009
Sum	0	0	0	0

[Mer informasjon og detaljer om kommunedirektørens forslag til endringer i de enkelte tjenesteområdene finner du her.](#)

Investeringsbudsjett

Hovedprioriteringer investering

Kommunedirektøren har i utarbeidelsen av investeringsbudsjettet tatt utgangspunkt i vedtatte investeringsprosjekter i handlings- og økonomiplan 2023-2026 og vurdert disse opp mot endrede behov og nye forslag til investeringstiltak. Investeringsnivået i kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan 2024-2027 er høyere enn vedtatt i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Samlet investeringsbudsjett i planperioden er på 1 926 millioner kroner. Hovedgrunnene til dette er en stor overføring av budsjett fra 2023 til 2024 grunnet forsinkelser i flere prosjekter, samt vesentlige kostnadsendringer i vedtatte prosjekter. Kostnadendringene skyldes endringer i planlagte prosjekter i tillegg til høy prisstigning.

I investeringsbudsjettet 2024-2027 er det prioritert investeringer i økt kapasitet på barnehager, omsorgsboliger, gjennomgangsboliger til utleie og energieffektiviseringstiltak. Videre er det lagt til grunn en god del investeringer innen vann, avløp og renovasjon. Kommunedirektøren har brukt sist oppdaterte befolkningsprognose som grunnlag for prioriteringer knyttet til både utbygging av skolekapasitet, samt behov for nye barnehager og boliger.

Vesentlige kostnadsendringer i vedtatte prosjekter

Kommunedirektøren foreslår å øke rammen for 40 omsorgsboliger på Soltun med 262 millioner kroner, nytt bygg Sandestubben med 36,2 millioner kroner, Kjelsberg Ring 2 med 99,8 millioner kroner og ny barnehage på Myklebust med 40 millioner kroner, samt en større satsing på kjøp av gjennomgangsboliger med 60 millioner kroner fra 2024-2027, mot 40 millioner kroner i HØP 2023-2026. Det er i tillegg vedtatt økt ramme i løpet av 2023 for blant annet ny barnehage Røyneberg med 42,7 millioner kroner, infrastruktur ved Sola Arena med 58,9 millioner kroner og svømmehallen med 28,8 millioner kroner.

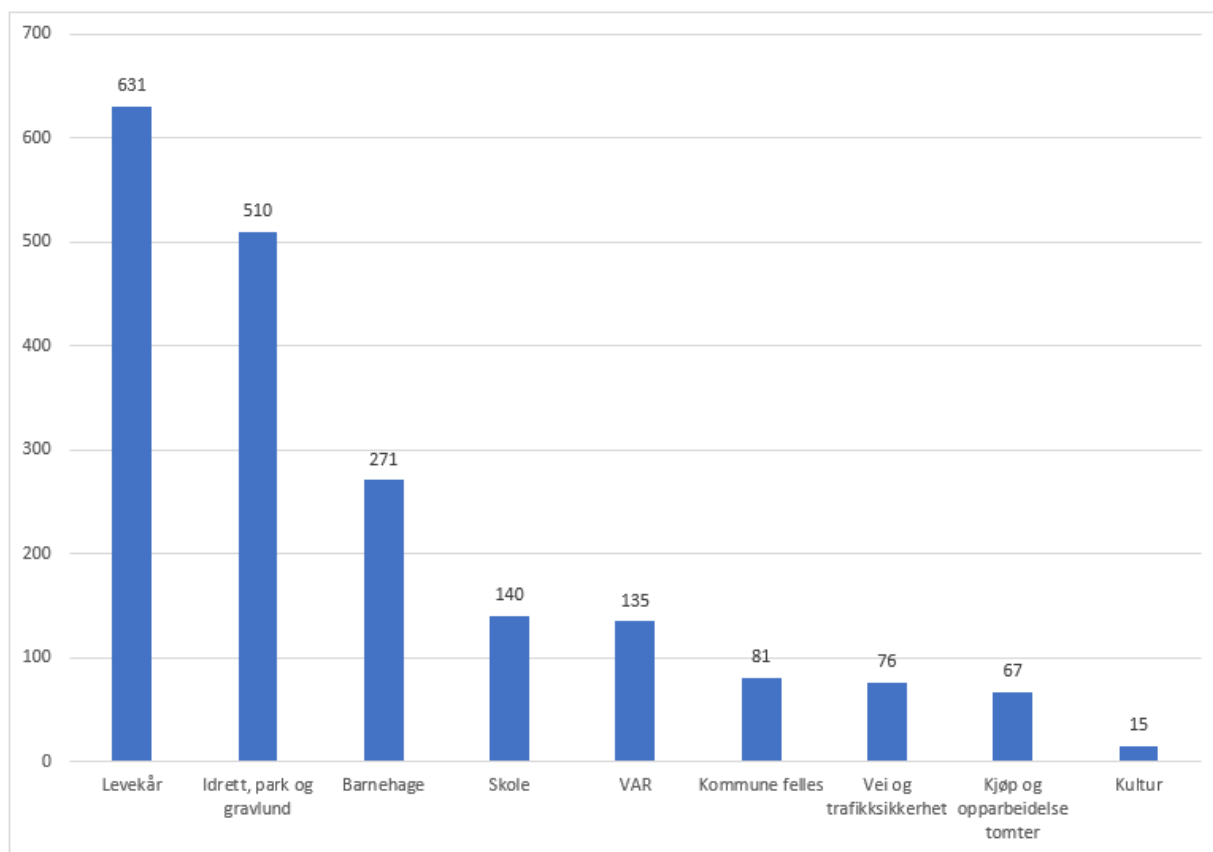
Vesentlig endring i framdrift i vedtatte prosjekter

Kommunedirektøren vurderer at det ikke vil være tilstrekkelig elevgrunnlag for Jåsund skole de nærmeste årene, og foreslår å utsette denne til 2030. I tillegg flyttes kultur- og aktivitetssenter helt ut av planperioden. Dette er nødvendig for å finne rom for den store satsingen som trengs for å levere nødvendige velferdstjenester.

Nye prosjekter

Kommunedirektøren har gjort nøye vurderinger av nye innmeldte investeringstiltak og det er i kommunedirektørens forslag funnet rom til noen nye foreslåtte tiltak, for totalt 91,8 millioner kroner i planperioden. Av nye investeringstiltak kan blant annet adgangskontroll, ENØK tiltak gatelys, ombygging Sola Sjø og rehabilitering av Kongshaugvegen nevnes.

Figuren under viser andel av de totale investeringene på 1 926 millioner kroner i planperioden, fordelt per hovedformål.

Kommunedirektøren vil under beskrive hver enkelt prosjekt i investeringstabellen. På de største prosjektene er det oppgitt hvilken fase prosjektet er i, i henhold til rutiner for kommunale byggeprosjekter 2016, vedtatt i kommunestyresak 6/17 Revidering av rutiner for kommunale byggeprosjekter.

Fase 1- Skisseprosjekt:

Prosjektgruppen utarbeider, i nært samarbeid med aktuelle brukere, et skisseprogram i samsvar med program/romprogram og generelle kvalitetskrav (type rom, antall, størrelse, kvaliteter mv.). Første økonomiske kalkyle utarbeides.

Fase 2- Forprosjekt:

Teknisk- og byggfagrådgivere knyttes til prosjektet. Kostnadene spesifiseres for hvert fag etter norsk standard. Tegninger utarbeides. Entrepriseform bestemmes. Ved samspill som entrepriseform må dette gjøres før fase 1: Skisseprosjekt.

Fase 3- Detaljprosjekt:

Bygget tegnes, beskrives og beregnes detaljert. Byggeprosjektet skal ikke tilføres nye eller endrede krav til funksjon, kvalitet eller kvantitet som krever løsninger utover de rammer som er gitt i godkjent forprosjekt. Beskrivelser og tegningsmaterieill utarbeides i nødvendig detaljeringsgrad for innhenting av anbud.

Fase 4- Tilbud, kontrahering og utførelse:

Klargjøring av anbudskonkurranser og registrering av innkomne anbud. Kostnadsoppstilling etter tilbud utarbeides. Byggeperiode.

Økonomiplan for 2024-2027

Fase 5- Bygg tatt i bruk/reklamasjons- og garantifase:

Det skal foretas ferdigbefaring, ettårs- og treårsbefaring.

Noen prosjekter er ikke definert enda og vil da være i fase 0 som ikke er en del av byggeinstruksen. Dette er en initieringsfase og for disse prosjektene er det stor usikkerhet rundt kostnadsestimatet.

Investeringstabell

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til investeringsprosjekter i 24-27:

Beløp i 1000 kr

Tjenesteområde	Ramme	2024	2025	2026	2027	Sum i 24-27
Kommunedirektør med sentrale staber	1 220	13 420	9 700	9 700	9 700	42 520
Levekår	568 750	93 271	166 609	239 400	131 900	631 180
Oppvekst og kultur	1 424 920	167 022	66 230	93 400	100 600	427 252
Samfunnsutvikling	788 293	395 114	317 499	93 951	18 801	825 365
Sum	2 783 183	668 827	560 038	436 451	261 001	1 926 317

[Mer informasjon og detaljer om kommunedirektørens forslag til investeringsprosjekter på de ulike tjenesteområdene finner du her.](#)

Finansieringstabell

Tabellen under viser finansiering av investeringsprosjekter i 24-27:

Beløp i 1000 kr

Finansieringskilde	2024	2025	2026	2027
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Sum investeringsinntekter	-590 997	-481 103	-356 900	-286 205
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-77 830	-78 935	-79 551	25 204
Sum	- 668 827	-560 038	-436 451	-261 001

[Mer informasjon og detaljer om hvordan de investeringene skal finansieres finner du her.](#)

Utvikling i lånegjeld

Per 31. desember 2022 var langsiktig lånegjeld eksklusiv pensjonsforpliktelse i Sola kommune på 2,22 milliarder kroner. Av dette utgjorde lån til kommunens egne investeringer 1 576,4 millioner kroner, startlån 485,6 millioner kroner, samt lån knyttet til kjøp og salg av tomter til videre salg på 160,8 millioner kroner.

I forbindelse med behandlingen av handlings- og økonomiplan 2023-2026 vedtok kommunestyret låneopptak for egne investeringer på 216,3 millioner kroner. Ved behandling av første og andre tertial 2023 ble vedtatt låneopptak endret som følge av endringer i planlagt framdrift av investeringsprosjekter. Dette resulterte i at låneopptak for 2023 ble på 0 kr og mange investeringer ble utsatt til 2024. I tillegg er det nedbetalt avdrag utover minimum på 46,7 millioner kroner i 2023, samt at midler fra salg av Sola bredbånd (510 millioner kroner) i sin helhet ble disponert til nedbetaling av gjelda. Som følge av disse transaksjonene og endringer i planlagt framdrift av investeringer, er beregnet lånegjeld (eksklusiv startlån) per 31. desember 2023 på 1 206,9 millioner kroner.

I 2024 budsjetteres det med et låneopptak på 455,6 millioner kroner. Videre i planperioden tas det opp lån på 166,8 millioner kroner i 2025, og kr 139,5 millioner kroner i 2026, samt 0 millioner kr i 2027.

Startlån kommer i tillegg og kommunedirektøren foreslår en låneramme på 100 millioner kroner per år i perioden 2024 til 2027.

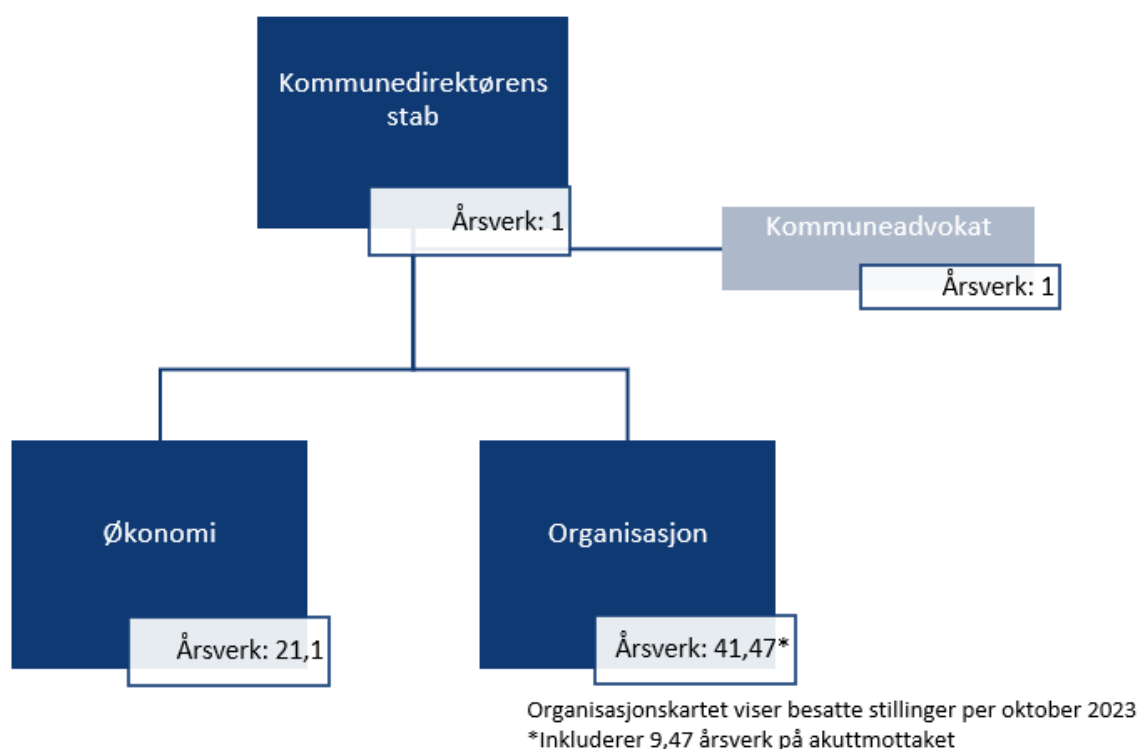
Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å avsette midler til avdrag utover minimum i denne handlings- og økonomiplanen, men det presiseres igjen at midler fra salg av Sola bredbånd i sin helhet ble benyttet til nedbetaling av gjelden, noe som bidrar til lav gjeldsgrad både i 2023 og 2024.

Kommunedirektør med sentrale staber

Beskrivelse av tjenesteområdet

Samarbeid internt, mellom kommunen og innbyggerne og innbyggerne imellom, er sentralt for å skape et godt lokalsamfunn for alle. Stabene har en viktig rolle i å støtte virksomhetene i dette arbeidet og samtidig finne nye måter å utvikle faglig, økonomisk og sosialt bærekraftige løsninger i fellesskap.

Kommunedirektørens stab består av kommuneadvokat, organisasjonsavdeling og økonomiavdeling. Organisasjonsavdelingen er satt sammen av innbygger- og politikerkontakt, digitalisering og IKT, HR, GDPR og personvern, samfunnssikkerhet og beredskap og dokumentcenter. Økonomiavdelingen består av budsjett- og økonomistyring, regnskap, lønn, samt innkjøp og kontrakt.

Organisatorisk oversikt kommunedirektør med sentrale staber, per oktober 2023.

Dette jobber vi med

Kommunedirektøren med staber har en viktig rolle i å bistå de ulike tjenesteområdene i kommunen og jobber blant annet med å

- legge til rette for god økonomistyring og en godt forankret budsjettprosess både internt i organisasjonen og hos folkevalgte
- ha tilstrekkelig fokus på innovasjon, nyskaping og nytenking
- digitalisere og automatisere rutinebaserte arbeidsprosesser for å frigjøre tid til andre oppgaver og skape en mer effektiv og framdriftsrettet organisasjon

Økonomiplan for 2024-2027

- ivareta informasjonssikkerhet- og personvernaspektet i IT- og digitaliseringsarbeidet
- gi lederstøtte i endrings- og omstillingsprosesser
- gi lederstøtte i økonomioppfølging som et ledd for å øke økonomikompetansen ute i virksomhetene
- sikre at ansatte har en helsefremmende og forutsigbar arbeidshverdag
- utvikle kurstilbud og opplæring for ledere og ansatte
- sikre at organisasjonen rekrutterer og beholder medarbeidere og ledere som har riktig kompetanse og som er med på å videreutvikle en innovativ organisasjonskultur
- stimulere samhandling internt i stabene og på tvers av tjenesteområdene i tråd med kommunens strategiske overordnede mål
- framstå som en saklig og profesjonell part og framskaffe innkjøpsavtaler som er gunstige både for kommunen og næringslivet
- overvåke endringer/utvikling i trusselbildet som kan få betydning for kommunen som tjenesteleverandør og som kan true innbyggernes sikkerhet og trygghet
- sørge for at kommunen har et godt omdømme og tillit i befolkningen, så vel som internt i organisasjonen

Hovedmål og delmål

Hovedmål

I Sola bygger vi et bærekraftig samfunn

Delmål

Arbeide for å utvikle en heltidskultur for medarbeidere i organisasjonen

Arbeide systematisk for å redusere sykefravær og styrke organisasjonens evne til å arbeide forebyggende

Hente ut gevinster av digitaliseringsarbeidet slik at tiden ansatte bruker på rutineoppgaver kan overføres til kjerneoppgaver

Sikre at Sola kommune har en forberedt og øvet beredskapsorganisasjon som bidrar til å redusere konsekvensene ved store påkjenninger

Sikre integrasjon av systemer som går på tvers av fagområder for å effektivisere arbeidsprosesser og utvikle flyt mellom fagsystemer og e-arkiv

Tilby kurs- og kompetanseheving for alle ansatte og lederutvikling for alle ledere

I Sola er vi kreative og tar i bruk nye løsninger

Arbeide målrettet for å utvikle og digitalisere løsninger som muliggjør en effektiv og fremtidsrettet organisasjon

Gi ledere støtte og veiledning i endringsprosesser og i personal- og rekrutteringssaker

Ha høy digital kompetanse hos ledere og ansatte slik at vi kan ta i bruk digitale verktøy i utvikling av arbeidsprosesser og tjenester

Utvikle digital dialog med innbyggere som hovedregel der det er mulig

Videreutvikle en god kultur for varsling og avvik og jobbe systematisk med oppfølgings- og forbedringsarbeid

I Sola gir en solid økonomi oss handlekraft

Bidra til god økonomistyring og bærekraftig økonomi

Gi ledere nødvendig støtte i økonomioppfølging som et ledd for å øke økonomikompetansen i virksomhetene

Ha en aktiv rolle i det pågående omstillingsarbeidet

Hente ut gevinstene av endringsarbeid og de nye løsningene kommunen tar i bruk

I Sola skaper vi tilhørighet gjennom deltakelse

Bidra til effektiv samhandling og samskaping ved å kommunisere tydelig med andre i organisasjonen, kommunens innbyggere og næringslivet

Bruke teknologi og språk til å forenkle og forbedre dialogen med innbyggerne og næringsliv

Skape tillit og engasjement hos innbyggere ved å gi relevant og korrekt informasjon, vise mulighetene til å påvirke og bruke et godt og enkelt språk

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

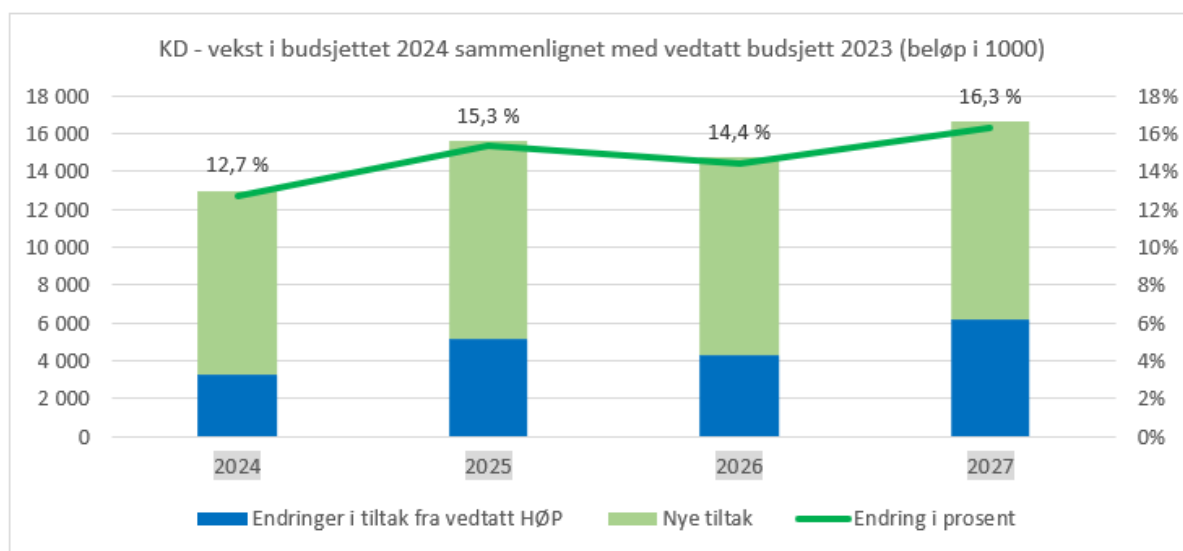
Netto driftsramme

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kommunedirektør*	8 413	3 579	7 459	8 079	8 579	9 079
Organisasjonsavdeling	92 211	77 820	85 460	87 170	85 770	87 170
Økonomiavdeling	18 146	20 607	22 075	22 387	22 387	22 387
Sum	118 770	102 006	114 994	117 636	116 736	118 636

*Økningen skyldes gradvis utfasing av stillingskontroll fra og med 2024 i henhold til vedtatt HØP 23-26

Graf netto endringer i prosent

Figuren under viser netto endringer i driftsbudsjettet for kommunedirektør med sentrale staber, sammenlignet med budsjett 2023.

Netto driftsramme for kommunedirektør med sentrale staber utgjør 114,9 millioner kroner. Under gis det en nærmere beskrivelse av endringene som foreslås.

Økonomiplan for 2024-2027

Endringer i driftsbudsjett

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	102 006	102 006	102 006	102 006
Vedtatt ramme før endringer	102 006	102 006	102 006	102 006
Kommunedirektør				
Omstillingsressurs Sola 2040	1 000	1 000	1 000	1 000
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-120	0	0	0
Utfasing av stillingskontroll	3 000	3 500	4 000	4 500
Sum Kommunedirektør	3 880	4 500	5 000	5 500
Organisasjonsavdeling				
Valg	-1 400	0	-1 400	-0
Flere nye lærlinger, sak i adm.utvalget nr 21/21 18.mai	800	800	800	800
Kompetansesystem (inkl. e-læringssystem og medarbeideroppfølging (eks Dossier)	500	0	0	0
Ny stilling i IT pga. økt mengde oppdrag	1 000	1 000	1 000	1 000
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-811	0	0	0
Rullerende driftskostnader på IT knyttet til sikkerhetstiltak.	4 000	4 000	4 000	4 000
Økning i priser på lisenser, leasing, service- og supportavtaler og øvrig prisvekst.	3 000	3 000	3 000	3 000
Økte kostnader bredbånd etter salg av Sola bredbånd	550	550	550	550
Sum Organisasjonsavdeling	7 639	9 350	7 950	9 350
Økonomiavdeling				
Tekniske internoverføringer mellom tjenesteområdene	880	880	880	880
Ny innkjøpsrådgiver	900	900	900	900
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-312	0	0	0
Sum Økonomiavdeling	1 468	1 780	1 780	1 780
Sum endringer	12 987	15 630	14 730	16 630
Ramme etter endringer 2024-2027	114 994	117 636	116 736	118 636

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum 24-27
	Prosjektnr	Ramme	2024	2025	2026	2027	
Investeringsprosjekter							
Kommunedirektør med sentrale staber							
Anskaffelse sakshåndteringssystem IKT	19691	900	900	-0	0	0	900
Bytte ut gamle PCer	19052	IA	2 500	1 500	1 500	1 500	7 000
Datasjøl - samarbeid med Stavanger kommune			1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Egenkapitalinnskudd KLP			3 700	3 700	3 700	3 700	14 800
Egenkapitaltilskudd Folkehallene	Nytt	320	320	0	0	0	320
Forvaltningslån		IA	0	0	0	0	0
IKT-investering strategisk			5 000	3 500	3 500	3 500	15 500
Sum Kommunedirektør med sentrale staber		1 220	13 420	9 700	9 700	9 700	42 520

Oppvekst og kultur

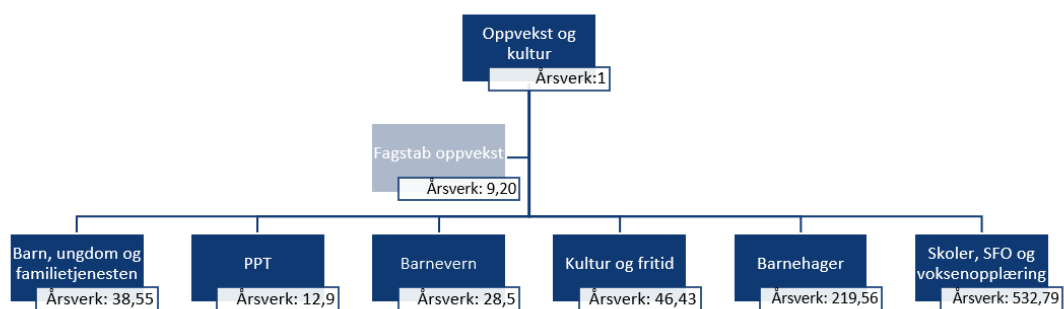
Beskrivelse av tjenesteområdet

Tjenesteområdet dekker kommunens kulturtilbud og oppveksttjenestene for barn og unge med totalt 32 virksomheter og to fagstaber.

Oppvekstsektoren består av barnehager, skoler, skolefritidstilbud (SFO), helsetjenester for barn og unge, veiledning og utviklingsstøtte til barn, ungdom og familier, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og barneverntjeneste.

Kultursektoren omfatter fritidstilbud, bibliotek, kulturtilbud, kulturminner og kulturvern, frivillighet, drift av kulturhuset, arrangementer og samarbeid med lag og organisasjoner.

Det er 6 800 barn og unge i alderen 0-17 år i kommunen.

Organisasjonskartet viser besatte stillinger per oktober 2023

Organisatorisk oversikt oppvekst og kultur, per oktober 2023.

Dette jobber vi med

Oppvekst og kultur

- mangfold og inkludering
- sammenheng og helhet i tjenestene
- trygg digital oppvekst

Fagstab oppvekst

Gjennom veiledning, lederstøtte og ulike samordningsoppgaver skal fagstab bidra til et forsvarlig og helhetlig tjenestetilbud. Fagstab ivaretar kommunens myndighets- og eieroppgaver på oppvekstområdet og utøver kommunens tilsynsplikt overfor barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

- oppgavefordeling som fremmer tjenesteområdets mål om helhetlige tjenester, styrking av det tverrfaglige samarbeidet og større grad av brukermedvirkning
- planarbeid, rapportering og saksutredning
- oppfølging av lovverk og nasjonale føringer for sektorene innenfor tjenesteområdet
- kriminalitets- og rusforebyggende arbeid etter SLT-modellen
- implementering av nye tiltak og samarbeidsstrukturer

Barnehage

Kommunen skal sikre et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet for alle barn. I kommunen er det 11 kommunale og 15 private barnehager. I tillegg er det 2 åpne barnehager. Senter for styrket barnehagetilbud gir tilbud til barn med spesielle behov og barn med flerkulturell bakgrunn i barnehagen der barnet går.

- pedagogisk ledelse og et inkluderende leke- og læringsmiljø - en regional kompetanseordning for å sikre likeverdig kvalitet i alle kommunens barnehager, private og kommunale
- styrke det allmennpedagogiske tilbudet og redusere omfanget av spesialpedagogiske tiltak
- rekruttere og beholde kvalifiserte ansatte i de ulike stillingskategoriene, jf. *Strategi for barnehagekvalitet 2021-2030*
- styrke nærvær og redusere sykefraværet
- kreativt senter ReSola, et samarbeid mellom kultursektor og barnehage - pilotprosjekt
- dimensjonere antall plasser i henhold til framskriving av barnetall for de som har rett til barnehageplass
- nye Røyneberg barnehage som ferdigstilles i 2025 og prosjektering av ny barnehage på Myklebust

Skole, SFO og voksenopplæring

Det er 3 675 elever som har grunnskoletilbud i Sola. Kommunen har åtte barneskoler, tre ungdomsskoler, en kombinert barne- og ungdomsskole og Sola voksenopplæring. Grannes skole har et forsterket tilbud for elever med omfattende opplærings- og hjelpebehov. Det er åtte kommunale og to private SFO-er i kommunen.

- se i sammenheng det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske tilbudet i skolen
- kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis - på kommunenivå og i regionalt samarbeid
- bygge opp grunnkompetanse i skole og SFO innen spesialpedagogikk og sosialpedagogikk
- elevens rett til et trygt og godt skolemiljø
- atferd som utfordrer - forebygge og håndtere vold og trusler i skolen
- videreutdanning for lærere i fagene spesialpedagogikk og norsk som andrespråk, samt i fagene norsk, matematikk og engelsk i henhold til krav om faglig fordypning innen 2025
- rekruttering av lærere og ledere til Solaskolen

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

PPT er kommunens sakkyndige instans for utredning av behov, tilrettelegging og utforming av spesialpedagogiske tilbud for barn, unge og voksne med særlige utviklings- og opplæringsbehov. Kjerneoppdraget er å bistå barnehager og skoler med tilrettelegging for barn, unge og voksne som har andre læreforutsetninger enn det store flertallet.

- sammen med fagstabene jobber vi for at flere elever skal få tilbud innenfor det ordinære opplæringstilbudet i skole og innenfor det allmennpedagogiske tilbudet i barnehage
- effektivisering av forvaltningen på det spesialpedagogiske feltet
- kompetanse- og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler
- råd og veiledning til foreldre, barnehager og skoler
- kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- partnerskap med Universitetet i Stavanger og samarbeidskommuner for kompetansebygging

Barn, ungdom og familietjenesten

Virksomheten består av svangerskapsomsorg og oppfølging av småbarn på helsestasjonen, flyktninghelsetjeneste for bosatte, smittevern, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, familiesenter (psykisk helsehjelp 0 - 18 år) og ungdomsteam (rus og kriminalitetsforebygging 12 - 18 år). Mye av hjelpen til barn og unge gis gjennom foreldreveiledning og samarbeid med andre viktige voksne. Tjenestene våre skal være brukervennlige og lett tilgjengelige. Vi skal tilby lett tilgjengelige, relevante, kvalitativt gode og brukervennlige tjenester med særlig fokus på å

- øke innsatsen i barnets to første leveår
- utvikle god bruk av ny psykologressurs til ungdom og tilpasset informasjon om psykisk helsehjelp til målgruppen
- revidere SLT arbeidet i ungdomsteamet; hva som skal prioriteres og hvordan en skal jobbe
- tilby etterkontroll og langtidsvirkende prevensjon til barselkvinner på helsestasjonen
- utvikle kompetansen på psykisk helse videre og dele denne med laget rundt barn og unge i nye strukturer for samarbeid i barnehager og skole
- systematisere og kvalitetssikre arbeidet med barn og unge og deres familie som er i fare for, eller opplever, krenkelser og vold
- øke bruken av tilbakemeldingsverktøy fra brukere av tjenestene

Barnevern

Formålet med barnevernloven er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal også bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse, og at barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.

- regjeringens kompetansestrategi for det kommunale barnevernet, *Mer kunnskap - bedre barnevern 2018-2024*. Strategien har som mål at barnevernet skal gi mer likeverdige tjenester og arbeide forebyggende og kunnskapsbasert
- videreutdanning for saksbehandlere for å følge opp nye kompetansekrav om barnevernfaglig mastergrad, eller tilsvarende nivå, fra 2031
- oppfølging av foreldre etter omsorgsovertakelse i tråd med gjenforeningsformålet
- barnevernsreformen som trådte i kraft 2022 – tilpasninger til nye oppgaver og tverrfaglig samarbeid om forebygging og tidlig innsats
- implementere og ta i bruk ny barnevernslov, trådte i kraft januar 2023
- systematisk kartlegging av barnets nettverk i alle faser av en barnevernssak
- dokumentasjon og internkontroll for å sikre at barnets beste og barnets medvirkning blir ivaretatt
- samarbeider med andre tjenester for barn og unge, for å sikre rett hjelp og koordinering av tiltak

Sola kulturskole

Kulturskolen har tilbud for barn og unge i alderen 4 - 19 år innen musikk, teater, dans og visuell kunst.

- legger til rette for økt samskaping for og med barn og unge på tvers av virksomheter både innenfor og utenfor kultursektor
- utvikler nye arbeidsmodeller i samarbeid med barnehage, grunnskole og helsesektoren
- lokalt ansvarlig for gjennomføring av den kulturelle skolesekken
- er synlige overfor nye elever gjennom for eksempel skolekonserter og åpen dag med prøvetimer
- jobber systematisk for å være en inkluderende kulturskole for alle

Sola bibliotek

Biblioteket er en demokratisk møteplass og bidrar til utjevning gjennom tilgang til kunnskap, lystlesing og kulturopplevelser.

- fokuserer på rollen som kunnskapsformidler
- stimulerer til lesing hos alle aldersgrupper
- tverrfaglig samarbeid med andre tjenester, særlig helsestasjon, skoler og barnehager
- funksjoner og fysisk utforming i et moderne bibliotektilbud - i samskaping med innbyggerne
- gjøre biblioteket tilgjengelig for alle og fremme god folkehelse gjennom inkludering og utjevning av sosiale forskjeller

Fritid

Fritid har fritidsveiledere, fritidskontakter og tilrettelagte fritidstilbud og tilbyr ulike aktiviteter for barn og ungdom. FeelGood ungdomshus har tilbud i alle de tre distriktene.

- følger opp fritidserklæringen
- forvalter tilskuddsordninger for frivillige lag og organisasjoner
- administrerer og forvalter fritidskortet
- drift og oppfølging av fritidskontakttjenesten, et tilbud som skal bidra til en meningsfull fritid for barn og voksne
- fritidsveiledning til barn, unge og familier og til lag og organisasjoner
- fritidsklubb for personer som har behov for et tilrettelagt tilbud

Fagstab kultur

Fagstab koordinerer og utfører myndighetsoppgaver på kulturområdet og har ansvar for kulturminner og kulturvern, drift av kulturhuset, arrangementer, administrasjon av frivillighetsarbeidet og samarbeid med lag og organisasjoner.

- administrative og koordinerende tjenester for kulturlivet
 - veileder og følger opp lokale lag og foreninger
 - den kulturelle spaserstokken og andre kulturtilbud for eldre
 - arrangementer og festivaler
 - ansvar for kunst og utsmykking i kommunale bygg og uteområder
-

Hovedmål og delmål

Hovedmål	Delmål
I Sola bygger vi et bærekraftig samfunn	<p>Laget rundt barnet - tverrfaglig satsing på samhandling og medvirkning</p> <hr/> <p>Mangfold og inkludering er et satsingsområde</p> <hr/> <p>Sikre god tilgang på ansatte i skolen med godkjent og relevant kompetanse, slik at vi møter behovene i framtiden</p> <hr/> <p>Systematisk arbeid for å avdekke og hindre vold og overgrep mot barn og ungdom</p> <hr/> <p>Forebyggende tiltak som fremmer god helse og trivsel</p> <hr/> <p>Systemrettet arbeid i barnehager og skoler for videreutvikling av pedagogisk praksis, tidlig innsats og inkluderende læringsmiljø</p> <hr/> <p>Treffe sikre og tilgjengelige helsetjenester i hele oppvekstløpet</p>
I Sola er vi kreative og tar i bruk nye løsninger	<p>Gjøre tjenestene mer tilgjengelige ved økt bruk av digitale løsninger</p> <hr/> <p>Mer gruppe- og prosjektbasert undervisning i kulturskolen for å styrke fellesskap</p> <hr/> <p>Samarbeid med Arbeidslivssenteret om nærværarbeid og pilotering i fire barnehager</p> <hr/> <p>Tverrfaglige prosjekter som gir bedre samordning og samhandling</p> <hr/> <p>Verktøyet feedback-informerte tjenester (FIT) tas i bruk i flere av tjenestene våre for å få løpende tilbakemelding på om tiltakene oppleves nyttige og relevante</p>
I Sola gir en solid økonomi oss handlekraft	<p>Analysere arbeidsprosesser med tanke på forenkling, fornying og forbedring</p> <hr/> <p>Helhetlig tjenestetilbud, medvirkning og samarbeid på tvers av tjenestene</p> <hr/> <p>Se på den totale ressurs situasjonen for tjenesteområdet</p> <hr/> <p>Utvikle en robust organisering for framtiden ved å se tjenestene for barn og unge i en sammenheng</p> <hr/> <p>Vurdere muligheter for bedre ressursutnyttelse og organisering av spesialundervisning og tilpasset opplæring</p>
I Sola skaper vi tilhørighet gjennom deltakelse	<p>Dialog og samarbeid med barn og unge, foresatte, lag og foreninger</p> <hr/> <p>Gode systemer som sikrer barn og unges medvirkning</p> <hr/> <p>Jobbe systematisk med inkluderende barnehage- og skolemiljø</p> <hr/> <p>Kultur for alle - fritidsaktiviteter og kulturtilbud gjøres tilgjengelig for alle, på tvers av sosiale lag</p> <hr/> <p>Skape gode møteplasser som stimulerer til aktivitet og fellesskap</p>

Driftsbudsjett

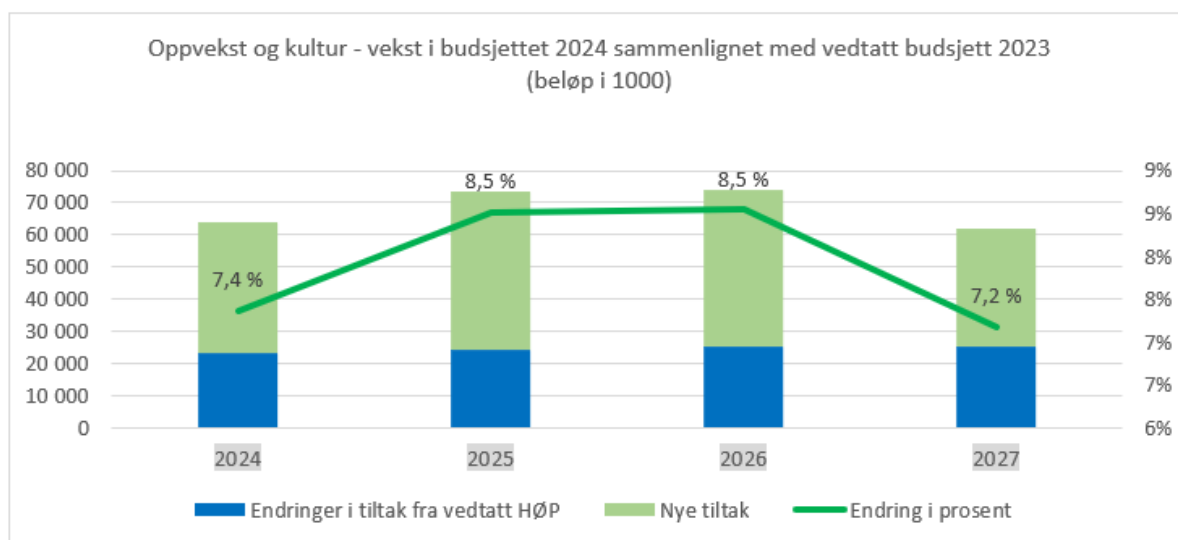
Beløp i 1000

Netto driftsramme

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Fagstab oppvekst	14 385	12 017	12 838	13 017	13 017	13 017
Skole og SFO	413 244	401 346	432 846	433 846	434 846	434 846
Sola PPT	10 758	11 823	11 645	11 823	11 823	11 823
Barnehager	286 349	285 147	314 447	322 617	321 867	310 017
Styrket barnehagetilbud	30 604	31 047	31 047	31 047	31 047	31 047
Barnevern	55 045	54 268	54 924	55 168	55 168	55 168
Barn, ungdom og familietjenesten	29 310	28 521	29 721	29 721	29 721	29 721
Fagstab kultur	10 928	7 565	8 023	8 149	8 149	8 149
Fritid	15 062	16 082	16 182	16 182	16 182	16 182
Sola bibliotek	7 064	6 910	6 910	6 910	6 910	6 910
Sola kulturskole	9 748	10 234	10 134	10 134	10 134	10 134
Sum	882 495	864 960	928 717	938 614	938 864	927 014

Graf netto endringer i prosent

Figuren under viser netto endringer i driftsbudsjettet for tjenesteområdet oppvekst og kultur, sammenlignet med budsjett 2023.

Netto driftsramme for tjenesteområdet oppvekst og kultur utgjør 928,7 millioner kroner i 2024. Under gis det en nærmere beskrivelse av endringene som foreslås.

Økonomiplan for 2024-2027

Endringer i driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Tiltak	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett		864 960	864 960	864 960	864 960
Vedtatt ramme før endringer		864 960	864 960	864 960	864 960
Fagstab oppvekst					
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter		-179	0	0	0
Økte utgifter til administrative lisenser på skoleområdet		1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Fagstab oppvekst		821	1 000	1 000	1 000
Skole og SFO					
12 timers gratis SFO for 2.klassinger, rammetilskudd		6 000	6 000	6 000	6 000
Endringer i elevtall		3 200	3 200	3 200	3 200
Forebygging, tilpasset opplæring og spesialundervisning		18 500	18 500	18 500	18 500
Krav om lektorkompetanse		1 000	2 000	3 000	3 000
Skoleskyss		1 000	1 000	1 000	1 000
Trygg i vann		200	200	200	200
Økt aktivitet på tospråklig fagopplæring i voksenopplæring		1 600	1 600	1 600	1 600
Sum Skole og SFO		31 500	32 500	33 500	33 500
Sola PPT					
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter		-178	0	0	0
Sum Sola PPT		-178	0	0	0
Barnehager					
Driftstilskudd til private barnehager		24 500	31 000	31 000	31 000
Gevinster av endringer i barnehagestruktur		-500	-2 250	-3 000	-14 850
Redusert inntekt av foreldrebetaling i barnehage		3 200	6 620	6 620	6 620
Økning i barnetall i kommunale barnehager		2 100	2 100	2 100	2 100
Sum Barnehager		29 300	37 470	36 720	24 870
Styrket barnehagetilbud					
Barnevern					
Midler til behandlingstiltak MST-CAN i barnevernet		900	900	900	900
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter		-244	0	0	0
Sum Barnevern		656	900	900	900
Barn, ungdom og familietjenesten					
Psykisk helsehjelp barn og unge 12-16 år		1 000	1 000	1 000	1 000
Styrke helsestasjon- og skolehelsetjenesten		200	200	200	200
Sum Barn, ungdom og familietjenesten		1 200	1 200	1 200	1 200
Fagstab kultur					
Tekniske internoverføringer mellom tjenesteområdene		434	434	434	434
Demenskor		30	30	30	30
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter		-126	0	0	0
Økt budsjett til 17.mai i Sola kommune		120	120	120	120
Sum Fagstab kultur		458	584	584	584
Fritid					
Tekniske internoverføringer mellom tjenesteområdene		100	100	100	100
Sum Fritid		100	100	100	100
Sola bibliotek					
Sola kulturskole					
Økt brukerbetaling på kulturskolen		-100	-100	-100	-100
Sum Sola kulturskole		-100	-100	-100	-100
Sum endringer		63 757	73 654	73 904	62 054
Ramme etter endringer 2024-2027		928 717	938 614	938 864	927 014

Økonomiplan for 2024-2027

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Prosjektnr	Ramme	2024	2025	2026	2027	24-27
Oppvekst og kultur							
Datamaskiner/fornyng skoler			5 275	4 400	3 700	3 800	17 175
Intercom Sola kulturhus	Nytt	450	450	0	0	0	450
Inventar skoler	Nytt	IA	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Jåsund ny skole (skolebruksplan)	29001	628 000	-0	-0	-0	23 000	23 000
Ny adkomst parkering ved Håland skole	Nytt	820	0	820	0	0	820
Ny kommunal barnehage - erstatning for Røyneberg	29084	172 700	86 695	45 760	0	0	132 455
Ny kommunal barnehage Myklebust	29094	140 000	-0	5 000	67 500	66 500	139 000
Nytt fagsystem barnevern	29632	350	350	0	0	0	350
Nytt gulvbelegg Håland skole	Nytt	1 000	1 000	0	0	0	1 000
Oppgradering av alle scenetrekk i hovedsalen – kulturhuset	Nytt	15 000	50	50	14 900	0	15 000
Oppgradering av dører Sande og Haga skole	Nytt	2 800	1 200	1 600	0	0	2 800
Oppgradering av uteområde skoler			8 375	6 000	6 000	6 000	26 375
Oppgradering trådløse nettverk skoler	29629	IA	500	500	300	300	1 600
Rehabilitering av garderober i gymsal på Håland skole	Nytt	1 500	1 500	0	0	0	1 500
Rehabilitering garderober Røyneberg skole	Nytt	600	0	600	0	0	600
Skolebruksplan, Grannes skole, tilbakeføring klasserom/uteareal	29076	25 700	20 500	0	0	0	20 500
Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	29080	351 000	25 000	500	0	0	25 500
Storevarden skole, skolebr.plan (kl.rom/storstue/uteareal)	29083	85 000	15 127	0	0	0	15 127
Sum Oppvekst og kultur			1 424 920	167 022	93 400	100 600	427 252

Økonomiplan for 2024-2027

Kostra-analyse

	Sola 2021	Sola 2022	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Prioritet						
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) **)	3 296	3 019	3 858	3 510	4 257	3 810
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) **)	11 679	10 974	14 225	12 940	16 351	15 319
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet	126 619	168 171	168 068	125 581	177 566	185 648
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	3 190	3 317	2 908	2 699	4 449	2 569
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager **)	187 590	191 727	174 496	165 802	188 204	188 804
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)	1 310	1 845	883	1 271	2 350	1 209
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B)	268	282	214	270	344	291
Produktivitet						
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (funksjon 244)	17,6	16,2	15,0	19,8	21,6	16,3
Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen	1 124	1 296	2 530	1 642	4 188	2 071
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	21 882	22 314	26 733	24 343	23 868	23 346
Dekningsgrad						
0 år Alle eierforhold Alle oppholdskategorier Andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	2,3 %	1,7 %	6,7 %	1,9 %	1,0 %	5,5 %
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	98,9 %	97,5 %	91,9 %	91,2 %	92,2 %	94,5 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	35,4	35,2	47,6	63,0	62,3	37,4
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	1,5 %	1,4 %	1,3 %	2,5 %	2,0 %	2,5 %
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	14,7 %	13,5 %	13,6 %	12,2 %	14,1 %	12,6 %
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)	19,3 %	18,2 %	17,0 %	16,2 %	15,9 %	18,4 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	67,0	63,3	64,8	50,7	65,4	100,6
Kvalitet						
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	43,5	44,2	43,4	41,8	43,9	42,9
Kommunekasse						
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B) (Kommunekasse)	120 022	134 220	128 196	135 555	135 448	132 357

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse barnehage

Netto driftsutgifter til barnehagene i Sola 2022, justert for utgiftsbehov, var kr 191 727, per innbygger i alderen 1-5 år. Dette utgjør kr 17 231 mer enn Sandnes, kr 3 523 mer enn Stavanger, kr 25 925 mer enn Klepp og kr 2 923 mer enn Kostragruppe 09. Utgiftsnivået har økt med kr 28 517 per innbygger de siste tre årene, og tilsvarer en økning på 17,47 prosent. På landsbasis har det vært en økning på kr 27 692 i tilsvarende periode, som utgjør 16,84 prosent.

Sola har høy dekningsgrad i barnehagetjenesten og i 2022 var dekningsgraden på 97,5 prosent. Høy dekningsgrad i barnehagetjenesten skyldes at flere av barna med barnehageplass i Sola var fra andre kommuner. Høy dekningsgrad kan delvis forklares ved det høye utgiftsnivået på barnehagetjenesten i kommunen.

Andelen barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage er redusert de siste årene, og i 2022 er andel barn i kommunale barnehager på 35,2 prosent. Dette er lavere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 09 og lavest blant kommunene i sammenligningsgruppen. Når det er mindre etterspørsel på barnehageplass, er det kommunale barnehager som må tilpasse seg den nye situasjonen, da kommunen ikke kan styre de private barnehagers opptak.

Kostra-tallene viser at Sola kommune har hatt en moderat økning i antall barn under ett år i barnehage fra 2019 til 2020, og deretter en reduksjon fra 2020 til 2022 med 1,3 prosentpoeng. Barn under ett år har ikke rett på barnehageplass og kommunen får ikke rammetilskudd for denne gruppen. Det har tidligere ført til økte kostnader for kommunen. Innstramningen på området har gitt effekt, dersom man ser på tall fra 2020 og 2022.

Kostra-analyse grunnskole

Analyser av kostra-tall viser at Sola kommune sine korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev økte med 22,44 prosent fra 2019 til 2022. I 2022 var kostnadsnivået i Sola lavere enn Klepp og Stavanger med henholdsvis kr 1 335 per elev og kr 1 228. Det betyr at Sola samlet sett bruker flere millioner mindre enn de ovennevnte kommunene. Dersom vi sammenligner med Kostragruppe 09 bruker Sola kr 1 863 mer per elev. Sandnes er kommunen som drifter billigst i skolesektoren i forhold til sammenligningskommunene.

Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt i Sola kommune har økt med 2,1 prosentpoeng siden 2020 til 2022. Årsaken til økningen skyldes i hovedsak effekten av pandemien, gitt mindre mulighet til tilstrekkelig opplæring grunnet ressursmangel, samt flere elever som krever 1:1 bemanning. Andel spesialundervisning er høyest i Sola, med 18,2 prosent, mens Sandnes, Stavanger og Klepp har lavere andel med respektive 17, 15,9 og 16,2 prosent. Økende spesialundervisning er kostnadsdrivende for kommunen og det jobbes med å snu trenden.

I følge kostra-tall bruker Sola kommune mindre på undervisningsmaterieell med kr 775 per elev i forhold til Kostragruppe 09. Hvis vi sammenligner tilsvarende periode med Klepp og Sandnes bruker Sola også mindre med kr 346 per elev og kr 1 234. Ser vi perioden fra 2019 til 2022 har utgiften økt moderat med kr 440 per elev.

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng i Sola (avgangskarakterer) gikk opp med 0,7 poeng, fra 43,5 i 2021 til 44,2 i 2022. Sola har best resultat i 2022 i forhold til sammenligningskommunene. Gjennomsnittlig for Kostragruppe 09 er 42,9 poeng.

Kostra-analyse barnevern

Netto driftsutgifter per barn i barnevernet viser en stor økning fra 2021 til 2022, noe som henger sammen med økte satser på kommunens egenandel i flere plasseringstiltak. Fra å ha ligget høyest av sammenligningskommunene i 2021, ligger nå Sola ganske likt med Sandnes, men under Stavanger og Kostragruppe 09. Klepp ligger lavest, med rett over kr 40 000 mindre enn Sola.

Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk har gått ned fra 17,6 i 2021 til 16,2 i 2022. Bare Sandnes kommune ligger lavere enn Sola.

Andelen barn med tiltak sett i forhold til aldersgruppen 0-17 år var i Sola kommune 1,4 prosent i 2022, mot 1,5 i 2021. Til sammenligning har Sandnes kommune 1,3 prosent, Stavanger kommune 2,0 prosent og Klepp kommune 2,5 prosent i 2022. At Sola kommune ligger så lavt kan skyldes satsing på tidlig innsats og tilbudene som gis av familiesenteret og ungdomsteamet.

Kostra-analyse barn, ungdom og familietjenesten

Sola kommune har hatt en nedgang i netto driftsutgifter til forebygging per innbygger 0-20 år fra kr 3 296 i 2021 til kr 3 019 i 2022, noe som tilsvarer en nedgang på 8,4 prosent. Sola ligger lavest, fulgt av Klepp med kr 3 509, Sandnes med kr 3 858 og Stavanger med kr 4 257. Kostragruppe 09 ligger på kr 3 810.

Det har også vært en nedgang i netto driftsutgifter til forebygging per innbygger 0-5 år, fra kr 11 679 i 2021 til kr 10 973 i 2022. Til sammenligning har Klepp brukt kr 12 940, Sandnes kr 14 225 og Stavanger kr 16 351, mens Kostragruppe 09 ligger på kr 15 319.

Antall årsverk helsesøster per 10.000 innbyggere 0-5 år har gått ned fra 67,0 i 2021 til 63,3 i 2022 i Sola kommune, dette tilsvarer en nedgang på 5,5 prosent. Det har vært en nedgang i alle sammenligningskommunene hvor nedgangen i Klepp er på 21,3 prosent, Sandnes 8,2 prosent og Stavanger 2,0 prosent. For Kostragruppe 09 har det vært en økning på 3,6 prosent.

Kostra-analyse kultur

Alle kommunene i sammenligningsgrunnlaget og Kostragruppe 09 brukte mer på kultur i 2022 enn i 2021, målt per innbygger. Sola økte fra kr 3 190 i 2021 til kr 3 317 i 2022. Til sammenligning brukte Kostragruppe 09 kr 2 569, Klepp kr 2 699, Sandnes kr 2 908 og Stavanger kr 4 449 i 2022.

Sola kommune bruker mindre enn Stavanger, men mer enn øvrige sammenligningskommuner og Kostragruppe 09 i netto driftsutgifter til aktivitetstilbud i til barn og unge per innbygger i aldersgruppen 6-18 år. Fra 2021 til 2022 var det en økning på kr 535, fra kr 1 310 til kr 1 845.

Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger i Sola ligger rett under Kostragruppe 09, høyere enn Sandnes og Klepp, men lavere enn Stavanger. Fra 2021 til 2022 var det en økning fra kr 268 til kr 282 i Sola.

Sola kommune har i 2022 fremdeles lavest brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per bruker, sett opp mot de andre sammenligningskommunene og Kostragruppe 09.

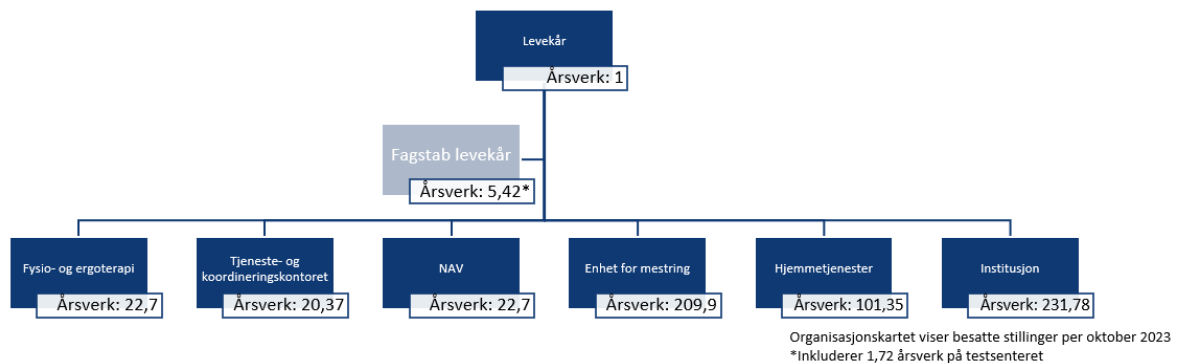
Sola kommune har hatt en nedgang i andel elever i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole fra 2021 til 2022. Nedgangen er på 1,2 prosent og er tilbake på tilsvarende nivå som i 2021. Sandnes har også hatt en nedgang, mens Stavanger og Klepp har hatt en liten oppgang.

Levekår

Beskrivelse av tjenesteområdet

Tjenesteområdet levekår gir innbyggerne helse, - omsorgs, - velferds- og sosiale tjenester. Levekårstjenesten består av syv virksomheter og en fagstab.

Levekår leverer tjenester på sykehjem, i omsorgsboliger og heldøgnsinstitusjon for barn, samt sosiale tjenester, dagsenter/dag tilbud, tilbud om habilitering/rehabilitering og hjemmetjenester til innbyggere i alle aldersgrupper. Levekårs formål er å videreutvikle tjenestene i tråd med kommunedelplan for tjenesteutvikling i helse- og velferdstjenesten 2017–2029.

Organisatorisk oversikt, levekår, per oktober 2023.

Dette jobber vi med

Målet i levekår er å gi helhetlige og bærekraftige helse- og omsorgstjenester som legger til rette for livskvalitet og mestring for den enkelte. Vi skal ta utgangspunkt i innbyggernes ressurser og utvikle og utføre tjenestene sammen med dem. Virksomhetene skal løse hverdagens utfordringer gjennom hensiktsmessig arbeidsdeling, tilstrekkelig kompetanse og samhandling. Levekår skal kjennetegnes av medarbeidere som mestrer arbeidshverdagen og bidrar til fornying og utvikling. For å nå målet har levekår definert fire satsningsområder:

- Ledelse
- Ny oppgaveløsning - arbeidsdeling og samarbeid på tvers
- Kompetanseutvikling og kompetansemobilisering
- Heltidskultur

Virksomhetene i levekår har i 2023 jobbet målrettet og strukturert med de fire innsatsområdene, blant annet gjennom KS-nettverket TØRN.

NAV (sosiale tjenester)

NAV mottar og behandler søknader om sosialhjelp og gir økonomisk råd, veiledning og stønad.

- bistår i integrering, oppfølging og veiledning, samt sysselsetting for flyktninger
- bistår i sysselsetting, oppfølging, veiledning og tilrettelegging for innbyggere utenfor arbeidslivet

- har målrettet fokus på helhetlig tilnærming og koordinering av tjenester
- samarbeider med ulike fagmiljøer, næringsliv og frivillige organisasjoner
- sikrer økt kunnskap om arbeidsmuligheter ved helseproblemer
- har fokus på å kvalifisere innbyggere til arbeid gjennom opplæringstiltak og utdanningstiltak

Tjeneste – og koordineringskontoret (TKK)

Tjeneste- og koordineringskontoret består av saksbehandling og boligkontor. TKK kartlegger og evaluerer innbyggernes behov for tjenester.

- behandler søknader om institusjonsplasser, hjemmetjenester, omsorgslønn, omsorgsboliger, avlastning, tilrettelegging av bolig, kommunale boliger og startlån m.m.
- er en koordinerende enhet og sikre helhetlig tjenestetilbud
- boligkontoret leder «prosjekt boligutvikling 2040», som kartlegger fremtidig boligbehov
- har fokus på velferdsteknologiske løsninger for å støtte opp om mestring og trygghet for innbyggerne.
- deltar i utviklingsarbeid internt og eksternt.

Fysio- og ergoterapi

Fysio- og ergoterapitjenesten kartlegger funksjonsnivå, rehabiliterer, behandler og forebygger funksjonsnedsettelse i alle aldersgrupper, i og utenfor institusjon.

- gir behandling individuelt og i grupper og bidrar med tilrettelegging slik at innbyggere kan bo hjemme lengst mulig
- gir veiledning og samarbeider med innbyggere, pårørende, skoler, barnehager og andre samarbeidspartnere, og har fokus på mestring og bruk av innbyggernes ressurser
- har treningsgrupper for eldre og kronisk syke
- jobber også med kompetansehevende tiltak for ansatte

Hjemmetjenester

Hjemmetjenestene består av hjemmesykepleie, praktisk bistand i hjemmet og dagsenter for eldre.

- jobber ut ifra at alle skal få mulighet til å bo hjemme lengst mulig og har fokus på hjelp til selvhjelp gjennom tanken “hva er viktig for deg”?
- har økt bruk av velferdsteknologiske løsninger som forenkler arbeidshverdagen for ansatte og innbyggere
- har startet med arbeidsgrupper for TØRN-strategien
- har de siste årene hatt økt satsing på demensarbeid
- har fokus på kompetansehevende tiltak for ansatte

Enhet for mestring

Enhet for mestring gir tjenester innen rus og psykiatri (ROP), psykisk helsehjelp og miljøtjenester og har botilbud i omsorgsboliger, dagtilbud, avlastningstilbud, heldøgnsinstitusjon for barn og hjemmetjenester.

- gir tjenester gjennom frisklivssentralen, rask psykisk helsehjelp og livskrisehjelpen

- har jobbet videre med omstillingsarbeidet 2021-2023
- har startet med arbeidsgrupper for TØRN-strategien
- deltar i KS læringsnettverk, "Tjenester til personer med psykisk utviklingshemming"
- har fokus på mestring og iboende ressurser hos den enkelte og benytter positiv atferdsstøtte (PAS) og helhetlig tilnærming til brukernes hverdag (Recovery).

Institusjon

Sola har til sammen tre sykehjem med totalt 168 plasser fordelt på korttid, langtid og øyeblikkelig hjelp, døgnplasser. I tillegg driver institusjon dagsenter for personer med kognitiv svikt, samt administrerer et institusjonskjøkken.

- deltar i læringsnettverket TØRN og har startet med arbeidsgrupper for TØRN-strategien
- har startet arbeidet med å opprette intermedieravdeling

Legetjenestene

Legetjenestene er en nyopprettet virksomhet i levekår (01.10.23) som ledes av virksomhetsleder og består av kommuneoverlege, leger i sykehjem, inkludert nyopprettet stilling som sykehjemsoverlege, LIS 1 stillinger og oppfølging av fastlegehjemler. I 2023 ble "Sola-modellen" videreført og videreutviklet for å rekruttere og beholde fastleger. Handlingsplan for alle deler av legetjenestene har trådd i kraft og det er blant annet gjennomført felles kvalitetsseminar for fastlegene.

Fagstab levekår

Fagstab levekår er bindeledd mellom virksomhetene og kommunalsjef og bistår virksomheter på strategisk- og tjenestenivå.

- leder satsing på utviklings- og endringsarbeid i tjenesteområdet, blant annet gjennom deltakelse i TØRN-nettverk og "Leve hele livet"
- leder omstillingsarbeidet i miljøtjenesten og har en aktiv rolle i plan og utviklingsarbeid i legetjenestene
- koordinerer plan-, utviklings- og prosjektarbeid, samt saksutredning til politiske utvalg
- leder gruppene for akutt innkvartering av flyktninger

Hovedmål og delmål

Hovedmål

I Sola bygger vi et bærekraftig samfunn

I Sola er vi kreative og tar i bruk nye løsninger

I Sola gir en solid økonomi oss handlekraft

I Sola skaper vi tilhørighet gjennom deltakelse

Delmål

I Sola kommune gir vi helhetlige og bærekraftige helse- og omsorgstjenester som legger til rette for livskvalitet og mestring for den enkelte.

Vi tar utgangspunkt i innbyggernes ressurser og utvikler og utfører tjenestene sammen med innbyggerne.

Virksomhetene løser hverdagens utfordringer gjennom hensiktsmessig arbeidsdeling, tilstrekkelig kompetanse og samhandling.

Levekår kjennetegnes av medarbeidere som mestrer arbeidshverdagen og bidrar til fornying og utvikling.

Driftsbudsjett

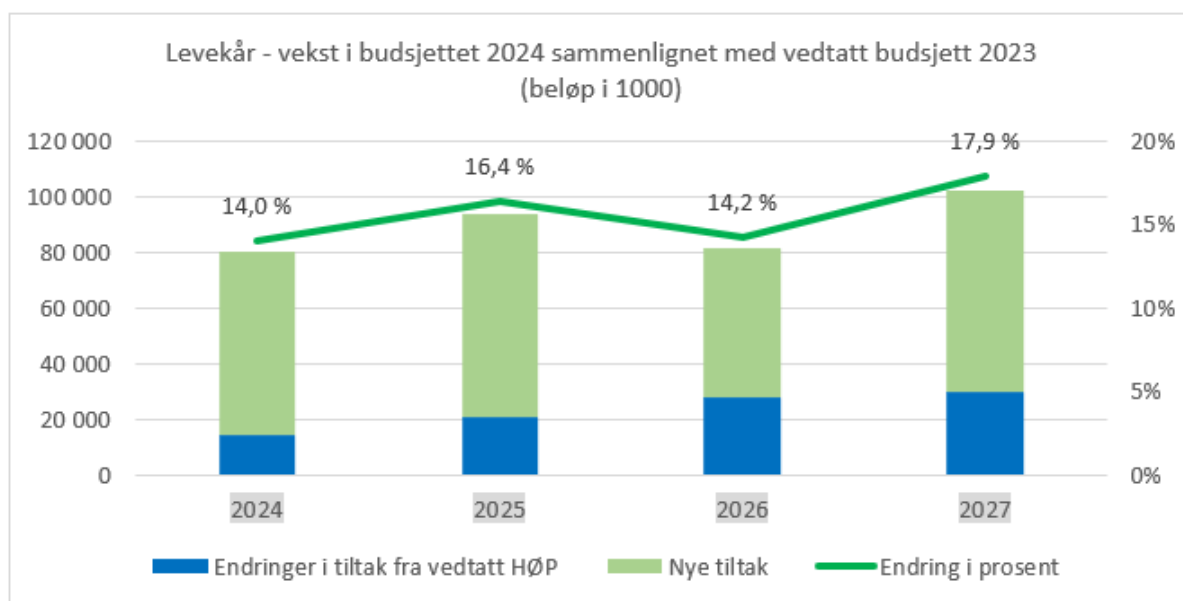
Beløp i 1000

Netto driftsramme

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Fagstab levekår	3 780	8 660	12 734	19 530	26 230	50 080
Institusjon	181 914	170 003	177 903	177 903	177 903	177 903
Hjemmetjenester	83 135	76 078	91 528	92 278	93 278	94 278
TKK (Tjeneste- og koordineringskontoret)	48 871	45 427	57 441	57 627	56 877	56 877
Enhet for mestring	179 407	182 874	193 534	193 644	193 974	194 974
NAV Sola (sosiale tjenester)	56 937	70 390	99 937	105 640	86 090	81 090
Fysio-/ergoterapi	17 674	19 388	19 958	20 008	20 058	20 058
Sum	571 719	572 820	653 035	666 630	654 410	675 260

Graf netto endringer i prosent

Figuren under viser netto endringer i driftsbudsjettet for tjenesteområdet levekår, sammenlignet med budsjett 2023.

Netto driftsramme for tjenesteområdet levekår utgjør 653 millioner kroner i 2024. Under gis det en nærmere beskrivelse av endringene som foreslås.

Økonomiplan for 2024-2027

Endringer i driftsbudsjett

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	572 820	572 820	572 820	572 820
Vedtatt ramme før endringer	572 820	572 820	572 820	572 820
Fagstab levekår				
Tekniske internoverføringer mellom tjenesteområdene	-3 580	-3 580	-3 580	-3 580
Drift av legetjenesten og Solamodellen 2.0	3 050	4 600	6 100	6 750
Drift pilotprosjekt åtte boliger med base	0	2 250	4 500	4 500
Driftskostnader omsorgsboliger (heldøgnsbemanning) for eldre	0	2 250	4 500	27 000
Driftsutgifter til velferdsteknologi, Netnordic	500	500	500	500
Lederstilling for tjenesteområdet levekår	1 200	1 200	1 200	1 200
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-46	0	0	0
Reversering av forslag om salg av institusjonsplasser til andre kommuner	2 200	2 200	2 200	2 200
Videreføre prosjektstilling for enhet for mestring til fast stilling	100	100	100	100
Økning i kostnader til Stavanger legevakt	1 500	2 200	2 900	3 600
Økning i refusjon for ressurskrevende tjenester	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Økt samlebevilgning for inventar og utstyr i levekår - drift	1 650	1 650	1 650	1 650
Sum Fagstab levekår	4 074	10 870	17 570	41 420
Institusjon				
Fagsykepleier, aktivitør og leder for alle dagsenter og kjøkken	2 300	2 300	2 300	2 300
Nye plasser Soltun sykehjem	10 000	10 000	10 000	10 000
Sykehjemsoverlege	1 600	1 600	1 600	1 600
Økning i brukerbetaling for opphold institusjoner, grunnet økt grunnbeløp i folketrygden	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Institusjon	7 900	7 900	7 900	7 900
Hjemmetjenester				
Økning i årsverk i hjemmetjenesten	14 400	15 150	16 150	17 150
Økte kostnader for gratis trygghetsalarmer	100	100	100	100
Økte kostnader til bilpark og pakking av multidose	950	950	950	950
Sum Hjemmetjenester	15 450	16 200	17 200	18 200
TKK (Tjeneste- og koordineringskontoret)				
Tekniske internoverføringer mellom tjenesteområdene	2 700	2 700	2 700	2 700
Konsulent på boligkontoret som følge av Ukraina-situasjonen	750	750	0	0
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-186	0	0	0
Saksbehandler helse- og omsorgstjenester, kreftkoordinator og systemansvarlig Gerica	2 150	2 150	2 150	2 150
Tapte leieinntekter ved omdisponering av Kleppveien	400	400	400	400
Økte behov for kjøp av private miljøtjenester	4 000	4 000	4 000	4 000
Økte behov for kjøp av BPA-tjenester	2 200	2 200	2 200	2 200
Sum TKK (Tjeneste- og koordineringskontoret)	12 014	12 200	11 450	11 450
Enhet for mestring				
Drift av Kjelsberg Ring 2	0	0	0	1 000
Finansiering av miljøtjenesten iht finansieringsmodell og økning i vedtak	9 200	9 200	9 200	9 200
Styrking av psykisk helsearbeid og rus med to årsverk og finansiering av prosjektstilling SLT+	1 460	1 570	1 900	1 900
Sum Enhet for mestring	10 660	10 770	11 100	12 100
NAV Sola (sosiale tjenester)				
2 stillinger til omstilling av flyktningetjenesten i forbindelse med overføring av oppgaver fra Sola voksenopplæring til NAV	1 450	1 450	0	0
Bolig konsulent for bostedsløse	700	700	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Kjøp av tre fullfinansierte VTA-plasser på Ranso	600	600	600	600
Kostnader tilknyttet Ukrainske flyktninger	27 000	30 000	14 000	9 000
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-203	0	0	0
Sosialhjelpssatsen økes med 10 prosent iht forlik på stortinget med SV	0	2 500	2 500	2 500
To årsverk: Bosetting og introprogram i forbindelse med økt antall flyktninger (Knyttet til bosettinger i 2022)	-0	-0	-1 400	-1 400
Sum NAV Sola (sosiale tjenester)	29 547	35 250	15 700	10 700
Fysio-/ergoterapi				
Driftstilskudd fysioterapi, +100%	520	520	520	520
Indeksregulering driftstilskudd fysioterapeuter	50	100	150	150
Sum Fysio-/ergoterapi	570	620	670	670
Sum endringer	80 215	93 810	81 590	102 440
Ramme etter endringer 2024-2027	653 035	666 630	654 410	675 260

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Prosjektnr	Ramme	2024	2025	2026	2027	24-27
Levekår							
40 omsorgsboliger, Soltun	39629	296 000	5 600	67 000	148 000	74 900	295 500
8 boliger med base, pilotprosjekt	39098	49 000	25 721	18 309	3 000	0	47 030
Kjelsberg ring 2	39120	100 000	1 800	8 000	45 000	45 000	99 800
Kjøp av gjennomgangsleiligheter boligsosial handlingsplan (BSHP)	39092	IA	30 000	10 000	10 000	10 000	60 000
Lagerplass Åsenveien 96 og Åsenhagen 92	Nytt	300	300	0	0	0	300
Ny heis Sola sykehjem	Nytt	1 900	1 900	0	0	0	1 900
Ombygging Sola sjø	Nytt	18 000	9 000	9 000	0	0	18 000
Rehabilitering gjennomgangsboliger	Nytt	1 200	1 200	0	0	0	1 200
Rehabilitering Kongshaugvegen	Nytt	14 400	0	7 200	7 200	0	14 400
Rive gamle Soltun	39112	6 000	5 700	0	0	0	5 700
Samlebevilgning formål levekår	19103	IA	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sandestubben nytt bygg 12 plasser	39115	76 200	6 000	45 000	24 200	0	75 200
Storevardvegen, nytt fellesareal og kontor	39116	3 700	3 200	0	0	0	3 200
Tredemølle med oppheng fysio/ergo	Nytt	550	550	0	0	0	550
Utbygging trådløse nett og møteromløsninger	39634	1 500	300	100	0	0	400
Velferdsteknologi Levekår			1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Levekår		568 750	93 271	166 609	239 400	131 900	631 180

Kostra-analyse

	Sola 2021	Sola 2022	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	57 811	56 456	65 453	96 785	60 355	55 214
Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester (254)	251 438	239 188	270 893	271 672	315 713	313 800
Netto utgift per plass i institusjon, korrigert for utleie	1 297 255	1 366 654	1 342 240	1 351 550	1 136 135	1 321 500
Dekningsgrad						
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	27,1 %	24,2 %	31,6 %	20,2 %	28,4 %	29,5 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	80,2 %	80,9 %	81,6 %	87,7 %	76,8 %	89,8 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	11,8 %	10,3 %	20,8 %	10,7 %	14,2 %	17,9 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	6,8 %	6,7 %	7,5 %	13,2 %	5,3 %	16,9 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	20,5 %	21,6 %	22,2 %	22,4 %	23,8 %	28,4 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	12,9 %	12,8 %	12,4 %	10,6 %	13,5 %	9,3 %
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	41,2 %	34,9 %	32,9 %	45,7 %	37,7 %	34,1 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B) (**)	3,0 %	3,3 %	4,2 %	3,0 %	4,1 %	4,1 %
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	20,2 %	19,3 %	20,0 %	15,6 %	21,2 %	15,3 %
Kvalitet						
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,76	0,69	0,59	0,56	0,56	0,59
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned (kr)	10 558	11 595	11 883	11 509	11 127	10 513

(**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse pleie og omsorg

Netto utgifter per plass i institusjon korrigert for utleie, har økt med omtrent kr 70 000 fra 2021 til 2022. Alle sammenligningskommunene har hatt en større økning i disse kostnadene fra 2021 til 2022, hvor Kostragruppe 09 har en gjennomsnittlig økning på omtrent kr 145 000 i samme periode. Sola kommune har nå de høyeste netto utgiftene per plass i institusjon blant sammenligningskommunene, hvor Stavanger kommune har lavere utgifter enn de andre kommunene.

Sola kommune har de laveste netto driftsutgiftene per tjenestemottaker av hjemmebaserte tjenester i 2022. For Sola kommune er utgiftene per tjenestemottakere lavere enn året før, mens de har økt for Kostragruppe 09. Sandnes kommune har redusert sine utgifter per tjenestemottakere siden 2019.

Andel av alle hjemme-tjenestemottakere i Sola kommune som har omfattende bistandsbehov har blitt vesentlig redusert de siste fem årene, fra 35,9 prosent i 2017 til 24,2 prosent i 2022. Klepp med 20,2 prosent har den laveste andelen blant sammenligningskommunene, der Kostragruppe 09 har 29,5

prosent av tjenestemottakerne med omfattende bistandsbehov. Fra 2021 til 2022 har det vært en mindre økning i bistandsbehovet for innbyggere på langtidsopphold, fra 80,2 til 80,9 prosent.

I 2022 utgjorde andel tilgjengelige plasser i institusjon for innbyggere over 80 år 19,3 prosent, en svak reduksjon fra 2021. I 2019 var denne dekningsgraden på 18,6 prosent. Sola kommune ligger på omtrent samme nivå som Sandnes og Stavanger, og har en høyere dekningsgrad enn Klepp og Kostragruppe 09.

Sola har som mål å være en hjemmetjeneste-kommune, slik at dekningsgraden for institusjonsplasser på sikt ikke bør øke. Tallene peker på at en del av tjenestemottakere på langtidsopphold ikke har omfattende bistandsbehov. Dette kan indikere at det ligger en mulighet i å ivareta flere tjenestemottakere med mindre bistandsbehov i hjemmet i stedet for på institusjon.

I 2022 er antall årsverk per tjenestemottaker av omsorgstjenester noe redusert, fra 0,76 til 0,69 årsverk per tjenestemottaker. Antall årsverk er fortsatt høyere enn i 2018 og 2019, da det lå på omkring 0,6 årsverk per tjenestemottaker, og blant sammenligningskommunene ligger Sola høyest. Klepp og Stavanger har lavest antall årsverk per tjenestemottaker, på 0,56. Snittet for kostragruppe 09 ligger på 0,59 årsverk per tjenestemottaker.

Kostra-analyse sosiale tjenester

Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp er på kr 56 456 per mottaker i 2022, noe lavere enn i 2021, og lavest blant sammenligningskommunene. Her skiller Klepp seg ut med svært høy brutto driftsutgifter til sosialhjelp per mottaker, med kr 96 785. Til sammenligning har Kostragruppe 09 kr 55 214.

For alle sammenligningskommuner og Kostragruppe 09 har andelen mottakere av sosialhjelp i alderen 18-66 år økt fra 2021. I 2022 mottok 3,3 prosent av innbyggerne i denne aldersgruppa sosialhjelp, noe som er en økning på 0,3 prosentpoeng fra 2021. Av sammenligningskommunene er det kun Klepp som har en lavere andel innbyggere som mottar sosialhjelp i 2022, med 3,0 prosent. I Sandnes mottar 4,2 prosent av innbyggerne mellom 20 og 66 år sosialhjelp.

34,9 prosent av mottakerne av sosialhjelp hadde dette som sin hovedinntektskilde i 2022. Dette er en reduksjon fra 41,2 prosent året før. Den eneste av sammenligningskommunene som hadde en større andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde var Klepp med 45,7 prosent.

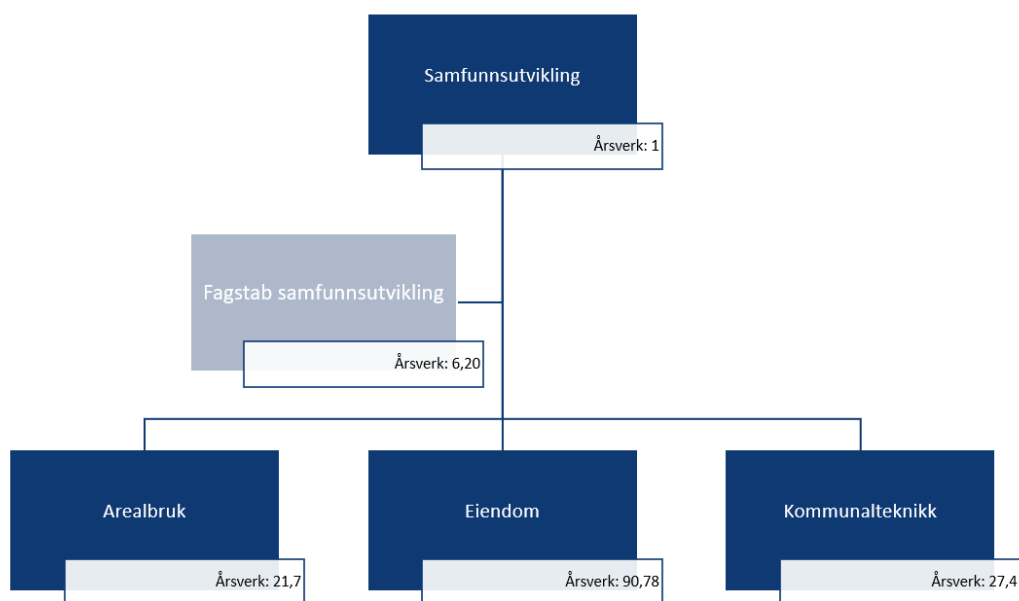
Gjennomsnittlig utbetaling av sosialhjelp per stønadsmåned for 2022 er på kr 11 595, nokså likt med sammenligningskommunene, men over gjennomsnittet for Kostragruppe 09 på kr 10 513.

Samfunnsutvikling

Beskrivelse av tjenesteområdet

Tjenesteområdet samfunnsutvikling består av fagstab, arealbruk, eiendom og kommunalteknikk. Fagstaben skal bidra inn i hele organisasjonen og initiere til arbeid som er nødvendig for tilstrekkelig kunnskap, beslutningsgrunnlag og gjennomføringskraft i planarbeid. Fagstab har blant annet ansvar for det overordnede arbeidet innen folkehelse, samfunnssikkerhet, klima og miljø, samt næring- og reiseliv i kommunen, i tillegg til analyse, statistikk og kommuneplanens samfunnsdel. I tillegg legger fagstaben til rette for politisk behandling av saker som gjelder kjøp og salg av kommunens eiendommer og utbyggingsavtaler med private utbyggere.

Arealbruk er delt inn i tre seksjoner; seksjon plan, seksjon kart og oppmåling og seksjon byggesak, landbruk og miljø. Arealbruk har ansvar for saksbehandling av områdeplaner, detaljplaner, trafikksaker, byggesaker, landbruksaker og miljø- og forurensningssaker. I tillegg har arealbruk ansvar for tilsyn, matrikkelføring, oppmåling og geodata. Eiendom har ansvaret for alle kommunens bygg, idrettsanlegg og parker. Kommunalteknikk har ansvar for vei, vann, avløp og renovasjon.

Organisasjonskartet viser besatte stillinger per oktober 2023

Organisatorisk oversikt samfunnsutvikling, per oktober 2023.

Dette jobber vi med

Fagstab samfunnsutvikling

- har prosjektansvar for kommunal planstrategi og planprogram
- har prosjektansvar for HROS-analyse 2023-2027
- arbeider for å i langt større grad få integrert samfunnssikkerhet- og beredskapsmessige hensyn i kommunens ordinære planlegging, innenfor alle sektorer og på alle nivåer

- utarbeide statistikk, strategisk analyse og kunnskapsgrunnlag knyttet til samfunnsutvikling og overordnede planer
- styrke folkehelseperspektivet i kommunens plan- og utredningsarbeid
- revidere folkehelsestrategi 2023-2027
- er en pådriver for at nullvekst målet holdes fast i alt av kommunens planarbeid
- iverksetter og følger opp kommunedelplan for klima og miljø
- styrker kommunens attraktivitet ovenfor næringslivet og deres utviklingsbehov som følge av det grønne skifte
- reviderer plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2023-2033
- utarbeider kunnskapsgrunnlag for kommunens plan for friluftslivets ferdselsårer for å identifisere, ivareta og utvikle disse og sikre et attraktivt tilbud til befolkningen med tanke på folkehelse, livskvalitet, bolyst og reiseliv
- jobber tett med nabokommunene på Nord-Jæren om muligheter og utfordringer inne næring og reiseliv
- utvikler og støtter prosjekt som helårsturisme, energi og nye energikilder vindkraft og hydrogen, energihovedstad, mat og landbruk
- utarbeider plan for næring- og reiseliv sammen med bedrifter og næringsliv i Sola
- følger opp gjennomføringsmodellen for Sola og Tananger sentrum
- reforhandler eieravtaler knyttet til interkommunale samarbeid

Arealbruk

Seksjon plan

- er en pådriver for god by- og tettstedsutvikling, herunder revidering av områdeplan og formingsveileder for Sola sentrum
- driver innbyggerinvolvering i plansaker
- utarbeider områdeplaner for Sande og Skadberg nord
- behandler private og kommunale detaljreguleringsplaner
- behandler transport og trafiksikkerhetssaker
- utarbeider kommuneplanens arealdel

Seksjon kart og oppmåling

- gjennomfører delingssaker
- oppdaterer og vedlikeholder eiendomsregisteret
- sørger for forståelige kart og brukervennlige kartløsninger
- implementerer nye løsninger som bidrar til bedre samhandling og automatisering av tjenester
- drifter og vedlikeholder planbaser og planregister

Seksjon byggesak, landbruk og miljø

- gir veiledning til innbyggere og utbyggere
- behandler byggesøknader og landbrukssøknader
- gjennomfører tilsyn og følger opp ulovligheter
- følger opp kommunens miljøansvar innen forurensning og vann/avløp i spredt bebyggelse
- viltforvaltning

Eiendom

- bygger, drifter og vedlikeholder alle kommunens bygg, idrettsanlegg og parker
- forvalter eiendomsmassen sammen med de øvrige virksomhetene i kommunen
- samskaping med innbyggere: parker, friluftsområder og idrettsanlegg som fremmer rekreasjon, opplevelser og aktivitet som i sum gir god folkehelse
- sørger for offentlige bygg som innbyggere og ansatte trives i
- gjennomfører korrekte anskaffelser i forbindelse med anbud
- sørger for å benytte støtteordninger
- styrker et godt tilbud til kandidater i arbeidstrening (ATS), samt praksisplasser ved behov
- legger til rette for gode bruksflater for kommunens lag og foreninger for alle brukere
- følger opp kommunedelplan for energi og klima ved å intensivere arbeidet med ENØK-tiltak og kartlegge muligheter for å redusere energiforbruket
- bidrar til å skape et attraktivt sentrum
- drifter og vedlikeholder kommunens gravlunder

Kommunalteknikk

- satser på helhetlig styring gjennom endring, digitalisering, strategiske prioriteringer og forpliktende samarbeid med nabokommuner
 - revidering av hovedplan og implementering av ny forskrift for vann- og avløp
 - arbeider strategisk innenfor renovasjon for å nå fastsatte klima- og miljømål
 - jobber målrettet for ivareta krav i drikkevannsforskriften
 - sørger for bygging og rehabilitering av vei, vann, avløp og renovasjon, i forbindelse med utbygging og utvikling i kommunen
 - bruker kommunens hjemmesider for å sørge for god selvbetjening og helhetlig kommunikasjon mot kommunens innbyggere, utbyggere og andre interessenter
 - forvalter, drifter og effektiviserer kommunens infrastruktur (vei, vann, avløp og renovasjon) som kommunalteknikk har ansvar for
-

Hovedmål og delmål

Hovedmål	Delmål
I Sola bygger vi et bærekraftig samfunn	<p>Arealbruk skal jobbe aktivt for naturbaserte overvannsløsninger</p> <hr/> <p>Eiendom skal bygge fleksible og miljøvennlige bygg med lavt klimaavtrykk for fremtiden</p> <hr/> <p>Eiendom skal etablere en eiendomsstrategi som ivaretar kommunens bygningsmessige behov på kort og lang sikt</p> <hr/> <p>Eiendom skal legge til rette for at ENØK-tiltak i eldre bygg prioriteres</p> <hr/> <p>Eiendom skal være en pådriver for at miljøkrav blir innarbeidet i anbudsdokumenter</p> <hr/> <p>Fagstab samfunnsutvikling skal sikre god koordinering i plan- og utredningsarbeid innad i tjenesteområdet og mellom tjenesteområder</p> <hr/> <p>Kommunalteknikk skal jobbe for at kommunens infrastruktur er rustet for demografiske og klimatiske endringer</p> <hr/> <p>Samfunnsutvikling skal fremme klima- og miljøhensyn i kommunens planer og ta klima og miljøhensyn i nye anlegg, bygg og drift</p> <hr/> <p>Samfunnsutvikling skal sikre at samfunnssikkerhet er integrert i alt kommunen gjør for å løse samfunnsoppdraget</p> <hr/> <p>Samfunnsutvikling skal være pådriver for systematisk og helhetlig samarbeid internt og eksternt ved oppfølging av HROS-analysen</p>
I Sola er vi kreative og tar i bruk nye løsninger	<p>Arealbruk tar i bruk den digitale løsningen ArcGis innbyggerdialog 3D inkludert VR-briller</p> <hr/> <p>Eiendom skal løpende digitalisere interne oppgaver og ekstern kommunikasjon</p> <hr/> <p>Eiendom skal ta i bruk digitalisert oversikt over byggeplasser</p> <hr/> <p>Kommunalteknikk skal ta i bruk teknologi for å sikre en trygg og effektiv drift av kommunens vei, vann og avløpssystemer</p> <hr/> <p>Samfunnsutvikling skal lytte til innbyggernes behov og ta i bruk ny teknologi for å gjøre Sola kommune til et bedre sted å leve, bo og arbeide</p>
I Sola gir en solid økonomi oss handlekraft	<p>Arealbruk skal sikre gebyrinntjening ved å overholde saksbehandlingsfristene</p> <hr/> <p>Eiendom skal gjennomføre igangsatte investeringsprosjekter i henhold til gjeldende budsjettrammer i vedtatt HØP</p> <hr/> <p>Eiendom skal gjennomføre planmessig vedlikehold for bygg og anlegg, etterslep i vedlikehold kartlegges og plan for å lukke avvik iverksettes</p> <hr/> <p>Eiendom skal sørge for bedre arealutnyttelse ved nybygg</p> <hr/> <p>Eiendom skal ta riktig materialvalg og gode tekniske løsninger i kommunale bygg</p> <hr/> <p>Kommunalteknikk skal synliggjøre kostnadsutfordringene for å opprettholde gode tjenester innen vei, vann, avløp og renovasjon</p> <hr/> <p>Samfunnsutvikling skal være en aktiv eiendoms- og myndighetsforvalter som ivaretar egne og næringslivets interesser i et langsiktig perspektiv</p>
I Sola skaper vi tilhørighet gjennom deltakelse	<p>Arealbruk arbeider frem digitale løsninger som er mer brukervennlige</p> <hr/> <p>Arealbruk legger vekt på å samskape med innbyggere og profesjonelle aktører i planprosesser</p> <hr/> <p>Eiendom skal samskape med innbyggere, lag og foreninger</p> <hr/> <p>Eiendom skal tilrettelegge for gode bruksflater for lag og foreninger</p> <hr/> <p>Eiendom skal være åpen for ideer og innspill i prosjekter</p> <hr/> <p>Fagstab skal bidra til økt samarbeid om kommunens strategiske mål</p> <hr/> <p>Kommunalteknikk skal gjennom tidlig dialog med innbyggere, utbyggere og politikere skape bedre samarbeid og forståelse</p>

Driftsbudsjett

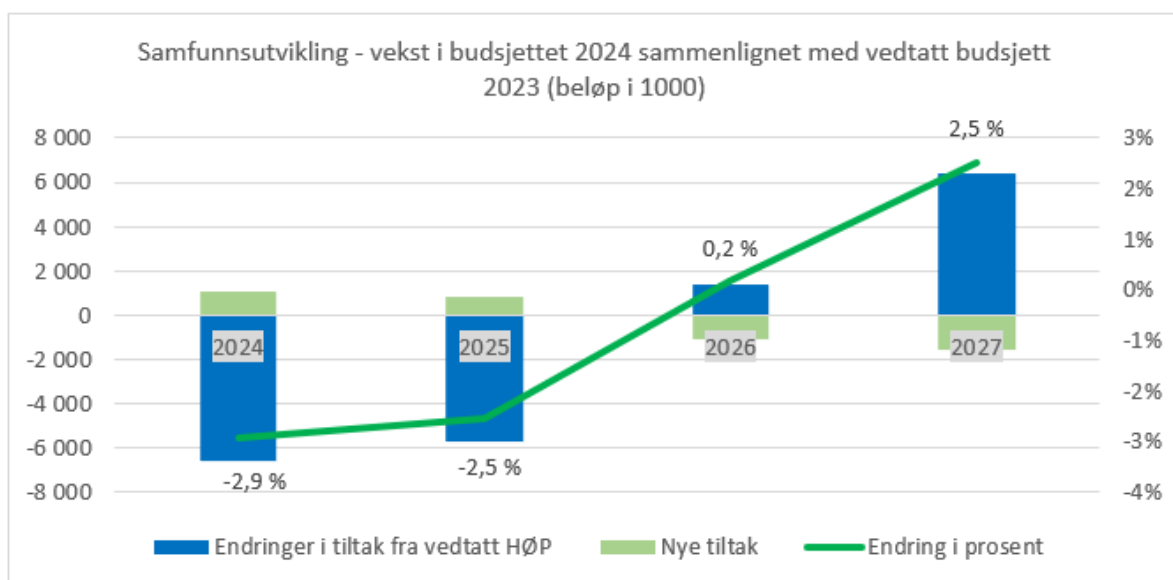
Beløp i 1000

Netto driftsramme

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Fagstab samfunnsutvikling	7 425	12 445	10 640	10 761	9 761	9 761
Eiendom	164 968	147 393	141 575	141 603	146 788	151 311
Kommunalteknikk	18 636	16 963	19 263	20 263	21 263	21 263
Areal	14 157	14 374	14 108	13 674	13 674	13 674
Sum	205 187	191 175	185 586	186 301	191 486	196 009

Graf netto endringer i prosent

Figuren under viser netto endringer i tjenesteområdet samfunnsutvikling, sammenlignet med budsjett 2023.

Netto driftsramme for tjenesteområdet samfunnsutvikling utgjør 185,6 millioner kroner i 2024. Under gis det en nærmere beskrivelse av endringene som foreslås.

Økonomiplan for 2024-2027

Endringer i driftsbudsjett

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	191 175	191 175	191 175	191 175
Vedtatt ramme før endringer	191 175	191 175	191 175	191 175
Fagstab samfunnsutvikling				
Tekniske internoverføringer mellom tjenesteområdene	-384	-384	-384	-384
Driftstilskudd Flymuseet	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Midler til næring og reiseliv	100	100	100	100
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-121	0	0	0
Revidering av kommuneplanens samfunns- og arealdel	-200	-200	-200	-200
Temaplan for klimatilpasning - skattefinansiert	800	800	-200	-200
Sum Fagstab samfunnsutvikling	-1 805	-1 684	-2 684	-2 684
Eiendom				
Bygg og anlegg som tas i bruk, FDV-kostnader	1 620	2 010	9 315	14 288
Bygningsmessige tilpasninger; branntegninger og komplettering tilfluktsrom	1 000	500	500	0
Endret bruk av helsehuset og Solahallen	-600	-600	-1 770	-1 770
Leie av Skjoldgården og Sola Arena	1 550	1 600	1 650	1 700
Nye årsverk oppussing kommunale boliger	1 400	1 400	1 400	1 400
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-88	0	0	0
Reduksjon i strømbudsjett	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Renhold av fellesområder i miljøtjenestens boliger	100	100	100	100
Tilskudd Sola håndball	200	200	200	200
Tilstandsvurdering av bygg	1 000	1 000	0	0
Økt husleieinntekt	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Økt vedlikeholdsbudsjett	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum Eiendom	-5 818	-5 790	-605	3 918
Kommunalteknikk				
Gebyrfinansiering av selvkost	-7 650	-6 650	-3 450	-3 450
Generelt veivedlikehold	1 000	1 000	1 000	1 000
Hageavfall i områder med nedgravde containere	500	500	500	500
Kjøp fra IVAR	1 450	1 450	1 450	1 450
Ny forskrift vann- og avløpsgebyr	-500	-500	-500	-500
Nytt årsverk renovasjon	1 000	1 000	1 000	1 000
Plastinnsamling	-0	-0	-2 200	-2 200
Reasfaltering kommunale veier	1 800	2 800	3 800	3 800
Reduksjon i strømbudsjett	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Revidering av hovedplan	0	-1 000	-1 000	-1 000
Samarbeidsordning gateløp	500	500	500	500
Stilling driftstekniker avløp	1 000	1 000	1 000	1 000
Stilling driftstekniker vann	1 000	1 000	1 000	1 000
Tap ifbm leveranse av nedgravde containere	-300	-300	-300	-300
Temaplan for klimatilpasning- selvkostområde	1 000	1 000	0	0
Økte kostnader ifbm nytt renovasjonsanbud	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum Kommunalteknikk	2 300	3 300	4 300	4 300
Areal				
2-årig årsverk som planlegger	-700	-700	-700	-700
Miljøtiltak ihht klima- og miljøplan	500	-0	-0	-0
Nasjonal sykkelkonferanse Nord-Jæren	120	0	0	0
Reduksjon i lønnsbudsjett tilsvarende 2 % for administrative lønnsbudsjetter	-186	0	0	0
Sum Areal	-266	-700	-700	-700
Sum endringer	-5 589	-4 874	311	4 834
Ramme etter endringer 2024-2027	185 586	186 301	191 486	196 009

Økonomiplan for 2024-2027

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum 24-27
	Prosjektnr	Ramme	2024	2025	2026	2027	
Samfunnsutvikling							
Adgangskontroll	Nytt	IA	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Adgangskontroll vann- og avløpsanlegg	0	1 500	1 500	0	0	0	1 500
Adkomstvei Ljosheimkroken	59457	2 500	2 200	-0	-0	0	2 200
Akustikk tiltak Fjellhall i Tananger	59575	1 550	1 500	0	0	0	1 500
Asfaltering av parkeringsplasser friområder	19401	950	200	200	0	0	400
BMX Bane fra Soma til Joa	59707	5 000	-0	0	4 000	0	4 000
Bysykler og ladestasjoner	59687	1 700	500	0	0	0	500
Digitalisering av byggesaksarkivet	Nytt	300	300	0	0	0	300
Drenering/klimaavbøtende tiltak	59694	2 000	500	0	0	0	500
Dysjalandshallen HMS tiltak	Nytt	150	150	0	0	0	150
Dysjalandshallen stupefasiliteter	Nytt	3 200	-0	3 200	0	0	3 200
ENØK tiltak gatelys	Nytt	IA	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
ENØK-tiltak kommunale bygg	19107	35 800	6 700	7 000	0	0	13 700
Forskuttering Bymiljøpakken, trafikkisikringsmidler			300	21 500	20 800	0	42 600
Fortau Påskhusvegen	59429	1 500	0	0	0	1 500	1 500
G/S vei Havnealleen	Nytt	400	-0	400	0	0	400
G/S vei Skoletunet	Nytt	350	350	0	0	0	350
Gravlund oppgradering av driftsbygninger	59571	6 000	4 700	1 300	0	0	6 000
Hafrsfjord tursti	59709	IA	2 500	2 500	0	0	5 000
IVARs nye hovedvannledning	59038	9 500	2 500	6 000	0	0	8 500
Kjøp og opparbeidelse av tomter	19687	IA	67 240	-0	0	0	67 240
LED lys på fotballbaner	59695	5 600	1 000	1 000	0	0	2 000
Ny heis Ræge kirke	49053	450	450	0	0	0	450
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	59537	416 400	160 000	172 448	54 000	0	386 448
Nye beholdere til hageavfall	59209	3 000	2 300	0	0	0	2 300
Nye bossdunker og avfallsbrønn i friområder	59705	700	150	150	150	0	450
Nytt garderobeanlegg Åsenhallen	59572	20 000	19 000	0	0	0	19 000
Nytt årsverk prosjektleder investering	Nytt	IA	1	1	1	1	4
Oppgradering av lekeplasser friområder			1 900	1 900	1 900	1 900	7 600
Oppgradering av vannanlegg	Nytt	2 000	-0	2 000	0	0	2 000
Oppgradering til LED, alle kirkebygg	Nytt	IA	200	200	200	200	800
PA002 Joa	59119	20 000	14 095	0	0	0	14 095
PA015 Dysjaland	Nytt	1 500	1 500	0	0	0	1 500
Pumptrack	59708	2 200	1 700	0	0	0	1 700
Rehabilitering gulv Tanangerhallen	Nytt	500	500	0	0	0	500
Rehabilitering vei - Varabergvegen / Skadbergvegen – Skadberg	Nytt	7 750	0	7 750	0	0	7 750
Robotklippere			150	150	150	150	600
Samlebehov maskiner og utstyr			1 750	1 750	1 750	1 750	7 000
Sanering Skadbergbakken 18-38	59377	5 000	500	4 500	0	0	5 000
Sola arena, infrastruktur	59364	100 693	3 000	55 800	0	0	58 800
Sola Stadion oppgradering takrenner	Nytt	300	300	0	0	0	300
Solskjerming	59704	2 400	1 000	200	200	0	1 400
Tilpassing av Energivegen 7 til driftstasjon	59573	15 000	10 000	0	0	0	10 000
Trafikksikkerhet, kommunale veier			800	800	800	800	3 200
Utbedringer ifbm tilsyn på Tananger Sv.hall	Nytt	5 000	5 000	0	0	0	5 000
Utskiftning av biler og maskiner på drift VVAR			3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Utskiftning gatelys, standardheving			1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
VA Grannessletta ifbm ny hovedvannledning IVAR	Nytt	7 500	500	7 000	0	0	7 500
VA Påskhusvegen	59369	2 500	0	0	0	2 500	2 500
VA Tanangervegen	59371	40 000	29 000	0	0	0	29 000
VA178 Ljosheimkroken	59368	6 000	4 227	1 000	0	0	5 227
VA40 Grotnes nord	59359	18 400	14 680	2 000	0	0	16 680
VA42 Grotnes sør	59360	13 900	6 700	6 750	0	0	13 450
Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	59037	19 100	13 571	0	0	0	13 571
Sum Samfunnsutvikling		788 293	395 114	317 499	93 951	18 801	825 365

Kostra-analyse

	Sola 2021	Sola 2022	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Prioritet						
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	172 772	190 851	219 061	181 083	247 827	176 666
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)**)	7 094	7 800	6 380	5 391	6 832	6 243
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	6,4	6,6	4,0	4,6	5,0	4,9
Produktivitet						
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 160	2 205	2 772	4 231	2 811	4 605
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr)	1 275	1 305	1 764	2 248	1 682	3 334
Dekningsgrad						
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	5,88	5,69	4,79	5,24	4,88	7,70
Økonomi						
Utgifter til driftsaktiviteter Formålsbygg, kommune Utgifter per kvadratmeter bygg (kr)	551	631	852	690	769	655
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 756	3 059	3 264	3 105	3 321	3 189

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse eiendomsforvaltning

Sola ligger høyest blant sammenligningskommunene og Kostragruppe 09 med 6,6 kvadratmeter formålsbygg per innbygger, mens Sandnes ligger lavest med 4,0 kvadratmeter.

Sola kommune har de laveste utgiftene til driftsaktiviteter per kvadratmeter formålsbygg blant de vi sammenligner oss med. Samtidig viser tallene at vi ligger øverst dersom vi ser på driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger. Dette kommer hovedsakelig som følge av den store eiendomsmassen kommunen besitter.

Kostra-analyse kommunale veier

Kostra-tallene for 2022 viser at Sola har brukt kr 190 851 per kilometer kommunal vei og gate til drift og vedlikehold, noe som er mer enn i 2021. Til sammenligning bruker Sandnes kr 219 061, Klepp kr 181 083, Stavanger kr 247 827 og Kostragruppe 09 kr 176 666.

Kostra-analyse vann, avløp og renovasjon

Tallene viser at Sola kommune i 2022 hadde lavest vann-, avløps- og renovasjonsgebyrer blant de vi sammenligner oss med. Totalt ligger Sola på kr 6 569, mot Stavanger på kr 7 814, Sandes på kr 7 800, Klepp på kr 9 584 og Kostragruppe 09 på kr 11 128.

Sola mot 2040

Sentrale utviklingstrekk

Demografiske endringer

Befolkningsutviklingen legger premisser for kommunens inntekter og innbyggernes tjeneste- og boligbehov. Befolkningsveksten avhenger av muligheter for arbeid og sysselsetting. Boligprisutviklingen, tilgang på attraktive boliger, tjenester og infrastruktur som skoler, barnehager, kultur, natur og idrettstilbud spiller også en viktig premis.

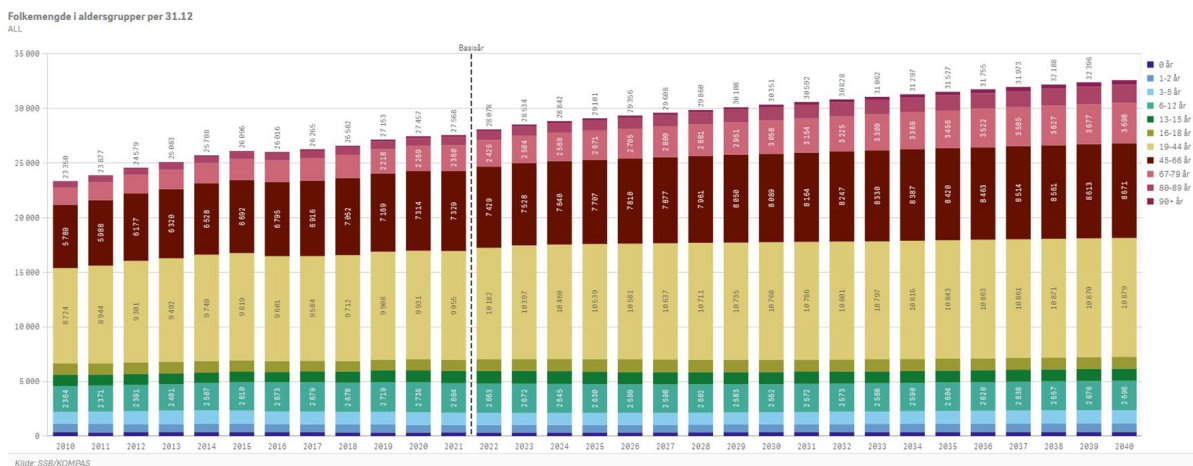
Sola kommune lager egne befolkningsframskrivinger for å estimere hvor mange som vil bo i kommunen i årene framover. Framskrivningene er fordelt på kommunedeler og aldersgrupper og er basert på forutsetninger om fruktbarhet, dødelighet og flytting. I tillegg benyttes anslag for framtidig boligbygging.

Befolkningsveksten første halvår i 2023 ble på 191 personer, det vil si en økning på 0,67 prosent.

Folketilvekst er summen av fødselsoverskudd og netto innflytting. Netto innflytting er et resultat av både netto innenlands innflytting og innvandring. Historisk sett ser vi at flyttemønstrene følger konjunktorene i petroleumsnæringen. Fødselsoverskuddet forventes å utgjøre mesteparten av veksten framover, siden innvandringen ventes å avta. For 2024 er den forventede befolkningsveksten på 1,1 prosent.

Trendbrudd og uventede hendelser, som pandemien og krigen i Ukraina, skaper usikkerhet om befolkningsutviklingen. Det er knyttet størst usikkerhet til framskrivingen av antall fødte og til befolkningstallene i de aldersgruppene som flytter mest: nemlig unge voksne og småbarnsfamilier.

Sammenlignet med resten av landet har Sola en ung befolkning, men også i her vil andelen eldre øke dramatisk i årene fram mot 2040. Dette gir en nedgang i andel personer i yrkesaktiv alder. Isolert sett gir det lavere sysselsetting og utgifter til helse- og omsorgstjenester og pensjon vil øke, noe som svekker skattegrunnlaget.

Sammen om fremtiden

Vi står overfor store samfunnsutfordringer som økende sosial ulikhet, klimaendringer og endret demografi. Dette utfordrer kommunen og gjør også kommunens oppgaver mer komplekse enn før. Kommunen skal fortsette å levere gode tjenester, men med strammere økonomiske rammer enn før. For å klare dette må vi prioritere tydelig og bruke ressursene våre på nye måter.

Den høye endringstakten i samfunnet gjør at vi må ta et mer aktivt eierskap til vår rolle som samfunnsutvikler. Gjennom dialog bringer vi sammen kunnskap, ressurser og erfaringer slik at vi utvikler løsninger sammen på tvers av tjenesteområdene, med lag og foreninger og næringsliv. Nye og nyttige løsninger er en forutsetning for fremtidens velferd og nye ideer kan skapes og utvikles der folk med ulik bakgrunn og kompetanse møtes.

Fremover vil et stadig voksende antall innbyggere i Sola med behov for helse- og velferdstjenester utfordre kommunens muligheter til å levere tjenester til denne brukergruppen. Kompetanse er kommunens viktigste ressurs for å kunne levere gode tjenester til innbyggerne og det betyr at det å rekruttere, beholde og utvikle kompetanse innen helse og velferd er blant kommunens mest alvorlige utfordringer på lang sikt.

Like muligheter

God folkehelse skapes gjennom systematisk og langsiktig innsats. Det lokale folkehelsearbeidet handler om å fremme fellesskap, trygghet og inkludering. Skal vi skape gode oppvekstvilkår for barn og unge, forebygge helseutfordringer og utvikle miljøer som legger til rette for sunne levevaner krever det god samhandling mellom offentlige, private og frivillige aktører. Dårlige levekår i barndommen legger sterke føringer for skolegang og utdanning, levekår og helse som voksen. Innsats tidlig i livet er derfor nøkkelen til å bekjempe sosiale ulikheter. Familien, nabolag, barnehage, skolen, helsetjenesten, idrett og kultur er alle viktige brikker inn i lokalsamfunnets bidrag til en trygg og god oppvekst. Kommunen står sentralt i mange av disse arenaene og skal sikre at barn og unge blir hørt og mottar likeverdige tjenester og tilbud.

Sikkerhet i en usikker verden

De siste årene har vist at lokale, nasjonale og internasjonale kriser kan påvirke innbyggere, næringsliv, økonomi og tjenesteyting. Kommunen må sikre en beredskap som på best mulig måte kan håndtere nødvendige omstillinger.

Global oppvarming og tap av naturmangfold truer livsgrunnlaget vårt og har konsekvenser for økosystemer, mennesker og samfunn over hele verden. Å begrense temperaturøkningen på jorden krever svært raske og omfattende endringer. Klimaendringer som mer ekstremvær med flom og tørke merkes allerede. Dette må vi forberede oss på, samtidig som vi omstiller oss til et mer miljøvennlig samfunn som gir muligheter for verdiskaping og nye arbeidsplasser.

Gode tettsteder og bomiljø

Gode tettsteder og nærmiljø er viktig for trivselen til våre innbyggere og avgjørende for stabile nabolag. Det handler om å bygge et samfunn for alle, hvor mennesker møtes, inkluderes, blir sett og føler seg trygge. Vi skal sikre et boligtilbud, tilpasset ulike aldersgrupper og mennesker med ulike behov og ønsker.

Arenaer der folk møtes handler både om rekreasjonsområder, lekeplasser, parker og friområder, men også om å bygge gode samfunnsstrukturer slik at ulike sektorer, lag og foreninger kan møtes på tvers. En aktiv frivillig sektor er avgjørende for et levende lokalsamfunn og et godt samarbeid mellom frivilligheten og kommunen er et viktig bidrag for å skape et levende lokalsamfunn.

Fremtidens arbeidsplasser

Kommunens næringsliv er sterkt knyttet til energiproduksjon, i tillegg til at vi er en betydelig landbrukskommune. Konjunktursvingninger i energiproduksjonen har vist seg å skape store ringvirkninger for demografi og dermed også for kommunens inntekter. Skal vi i fremtiden klare å beholde og tiltrekke oss nye næringer og arbeidskraft, forutsetter dette gode kommunale tjenester og at Sola foretrekkes som en naturlig arbeids- og bostedskommune. Perspektivmeldingen er tydelig på at spesielt petroleumsnæringen vil miste mye av sin betydning som vekstmotor for norsk økonomi fremover. Dette styrker argumentasjonen for at tilrettelegging for fremtidens arbeidsliv er særs viktig for Sola, og at arbeidet starter nå.

Fra mål til handling

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument og setter retning for utviklingen av Sola frem mot 2040.

Ansvar for hverandre er Sola kommunes visjon og videreføres fra forrige planperiode sammen med de fire strategiske målene:

- I Sola skaper vi tilhørighet gjennom deltakelse
- I Sola bygger vi et bærekraftig samfunn
- I Sola gir solid økonomi oss handlekraft
- I Sola er vi kreative og tar i bruk nye løsninger

Kommunens strategiske mål gjelder for alle tjenesteområdene i kommunen. Ansvar for hverandre handler om at dersom vi skal utvikle Sola kommune til det beste for innbyggerne våre må vi jobbe sammen; vi må samarbeide på tvers av tjenesteområdene og aktivt legge til rette for samskaping med innbyggere, frivillige lag og foreninger og næringsliv. De strategiske målene er også knyttet opp til FNs bærekraftsmål med mål nr 17 Samarbeid i midten som en forutsetning for å kunne nå målene.

I kommuneplanen for Sola 2023-2040 er det også fremhevet fem innsatsområder som er prioritert i planperioden:

- sammen om fremtiden
- like muligheter
- sikkerhet i en usikker verden
- gode tettsteder og bomiljø
- fremtidens arbeidsplasser

Disse finnes i samfunnsdelen som strategier under hvert strategiske mål og bidrar med retning og sier noe om hvordan vi vil nå målene. De er også svar på kommunens utfordringsbilde.

Les mer om de strategiske målene i [kommuneplanens samfunnsdel](#).

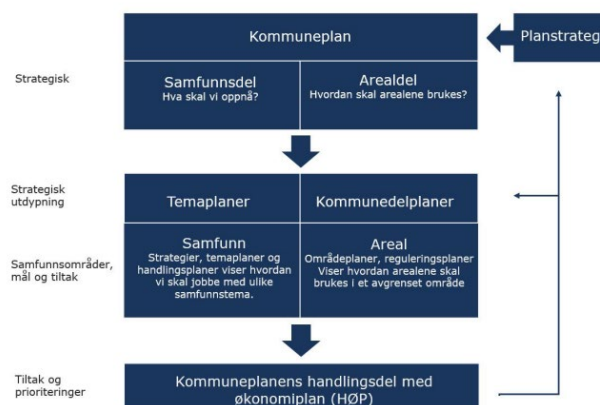
Kommuneplanen viser retning

Vi må først bestemme hvor vi vil, før vi gjør tiltak som får oss dit. Derfor handler ikke kommuneplanen om tiltak og konkrete forhold, men om retning. Hvordan vi løser det og tar det videre, avgjøres i andre planer som i handlings- og økonomiplanen du leser nå, som er samfunnsdelens handlingsplan. Retningen som er beskrevet gjennom strategiske mål i samfunnsdelen operasjonaliseres ved at temaer og mål gjenfinnes i økonomiplanen. Handlingsdelen med budsjett og økonomiplan legger grunnlaget for kommunens prioritering av ressurser og oppgaver for de neste fire årene. Den omfatter hele kommunens virksomhet og gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i perioden.

Kommunens plansystem

Kommunenes planer er våre viktigste verktøy for styring og prioritering.

Et velfungerende kommunalt plansystem krever god sammenheng og arbeidsdeling. Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel utgjør det overordnede strategiske nivået. Underliggende kommuneplanen er arealmessige kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner. For samfunnstema finner vi strategier, temaplaner og handlingsplaner. Dette nivået i styringssystemet er en strategisk utdypning av retningen og målene gitt i kommuneplanen.

Klima- og miljøbudsjett

Hva er klimabudsjett?

Klimabudsjett er et styringsverktøy for å oppnå klimagassreduksjoner og andre vedtatte klimamål. Budsjettet kan brukes til å sikre måloppnåelse og at nødvendige tiltak gjennomføres til rett tidspunkt. Dette vil føre til en konkretisering av kommunens klimamål ved at klimabudsjettet viser:

- historiske utslipp i kommunen som grunnlag for det videre arbeidet
- utslippsbudsjett som viser et tak for utslippene i kommunen år for år
- hvor store reduksjoner som må gjennomføres de aktuelle årene om vi skal holde oss innenfor utslippsbudsjettet
- aktuelle tiltak for å redusere utslippene
- utslippseffekt av det enkelte tiltak år for år
- eventuelle tilhørende kostnader til investering og drift
- eventuelle konsekvenser av foreslåtte tiltak, eksempelvis konsekvenser for miljø
- hvor ansvaret for gjennomføring av tiltaket ligger

Klimabudsjettet vil dermed kunne være et styringsverktøy i klimaarbeidet. Tilsvarende kommunes ordinære budsjett er prinsippet det samme, men framfor å saldere budsjettet i kroner og ører vil enheten være klimagassutslipp målt i tonn CO₂. Tiltak for å redusere klimagassutslipp i kommunen kan da vedtas med gitte rammer som framdrift, økonomi og ikke minst kvantifisert utslippseffekt.

Alle kommunens aktiviteter kan ha en utslippskonsekvens, enten positiv eller negativ. Det er dermed viktig å integrere klimabudsjettet med handlings- og økonomiplanen i kommunen. På denne måten vil beslutningsgrunnlaget vise anslått utslippskonsekvens fra samtlige aktiviteter, ikke bare utslippsreducerende tiltak.

Sola kommune vedtok 19. oktober 2021 [kommuneplan for klima og miljø 2021-2031](#), med et mål om 55 prosent reduksjon i klimagassutslipp sammenlignet med 2015:

Mål

Sola skal følge den nasjonale målsettingen om minst 55 prosent reduksjon innen 2030. Målsettingen kan endres ved eventuelle endringer i det nasjonale rammeverket.

Videre i planen er det beskrevet hvordan kommunen skal nå målet:

Gjennom at klima- og miljøarbeidet i kommunen er tydelig og samlet, slik at vi kan gjennomføre tiltakene i denne planen

- gjøre det enklere å ta klimariktige valg
- tilrettelegge for innspill og samarbeid om grønn omstilling

Kommuneplan for Sola 2023–2040

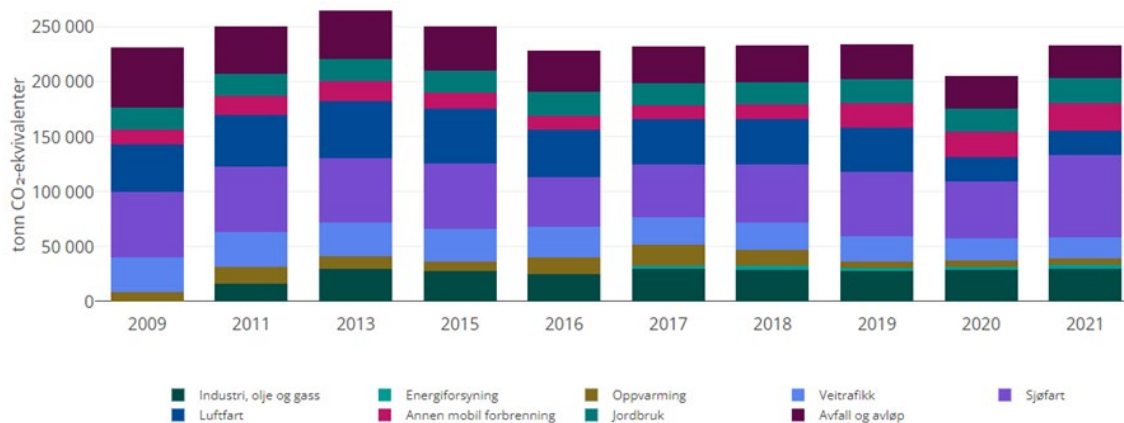
- følge den nasjonale målsettingen om minst 55 prosent reduksjon av klimagasser i 2030 sammenlignet med 2015
- innføre klimabudsjett og- regnskap

Stortingets vedtak om forsterket klimamål

I februar 2020 meldte Norge inn et forsterket klimamål for 2030 under Parisavtalen. Det forsterkede målet for 2030 er at utslippene skal reduseres med minst 50 prosent og opp mot 55 prosent, sammenlignet med utslippsnivået i referanseåret 1990.

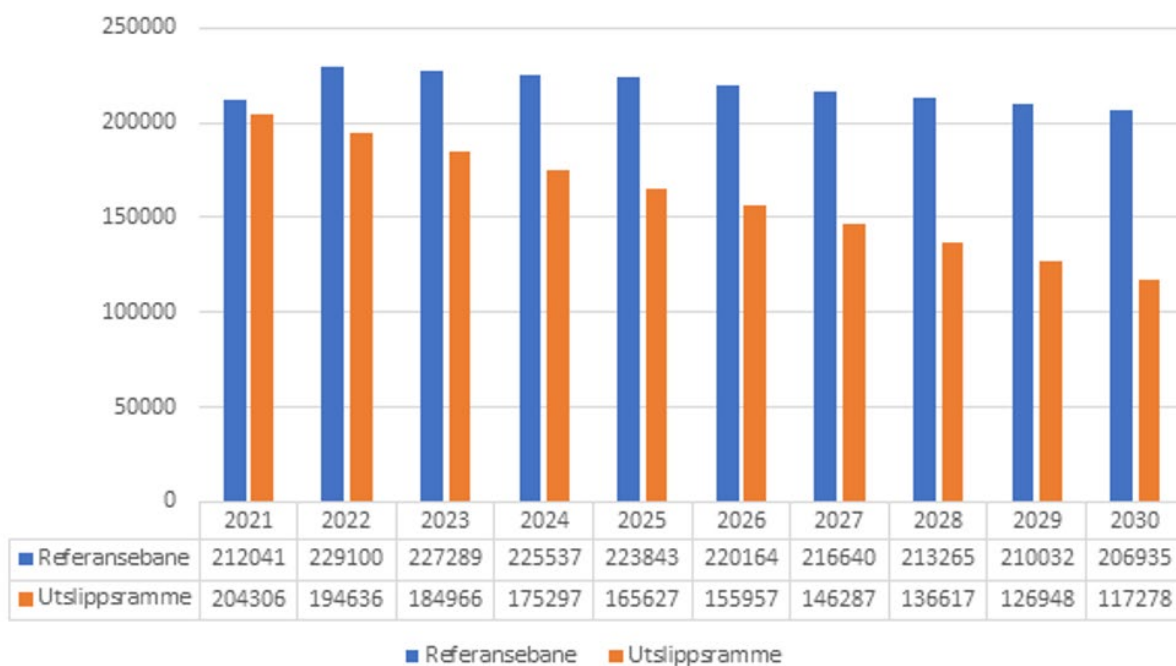
Som følge av de forsterkede klimamålene for 2030 og 2050 foreslo Klima- og miljødepartementet å oppdatere [klimaloven](#), slik at de lovfestede målene i loven er i tråd med Norges forsterkede klimamål.

Utslipp skal reduseres årlig fram mot 2030 til et nivå på 55 prosent av 2015-nivået. Dette omfatter direkte utslipp i kommunens geografiske område og indirekte utslipp som følge av aktiviteter initiert av organisasjonen Sola kommune. Historisk utslipp i Sola kommune vises i figuren under.

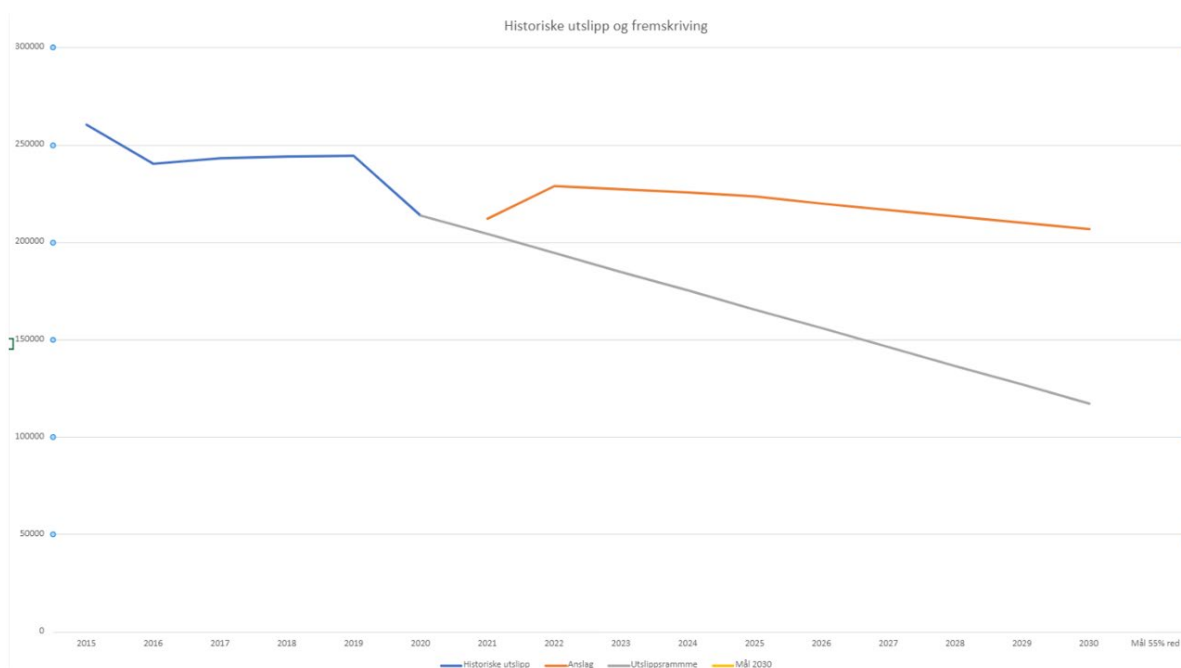

Økonomiplan for 2024-2027

Figuren under viser utslippsbudsjettet for Sola kommune i perioden 2021-2030 .

Figuren under viser utslippsbudsjett i forhold til utslippsfremskrivning for klimautslipp frem til 2030.

Noen av tiltakene kommunen kan påvirke for å redusere utslippene er:

- arbeide for redusert utslipp fra Sele nedlagte avfalls plass
- lavutslippskjøretøy i kommunal regi
- lavutslippsløsninger ved bygg- og anleggsprosjekter i kommunal regi

- kjøp av varer og tjenester med redusert utslipp
- reduksjon i reisevirksomhet, spesielt flyreiser

[Se vedlegg for hele klima- og miljøbudsjettet, samt eksempler på tiltak.](#)

Avgifter, gebyrer og egenbetalinger

I dette kapittelet presenterer kommunedirektøren et samlet forslag til avgifter, gebyrer og egenbetalinger for 2024. Endringene i satser påvirker de økonomiske rammene til kommunen og forslaget legges derfor fram til behandling sammen med kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan.

Oppvekst og kultur

Barnehage

Maksimalgrense på foreldrebetaling i barnehager fastsettes i stortingets årlige budsjettvedtak. Kommunedirektøren foreslår å videreføre maksimalpris på kr 3000 ut juli 2024, med reduksjon til kr 2000 fra og med 1.august 2024, jf. forslaget i statsbudsjettet.

For familier som har tre barn eller flere i barnehage samtidig videreføres ordningen om gratis barnehage for det tredje barnet i statsbudsjettet for 2024.

Det er mulighet for redusert foreldrebetaling, etter søknad, for husholdninger med en samlet inntekt lavere enn kr 550.000 fra 1.januar 2024 og kr 366.677 fra og med 1. august 2024. I tillegg har barn i alderen 2 til 5 år som bor i husholdninger som har en samlet inntekt lavere enn kr 615.590 per år, rett på gratis kjernetid (20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke).

Plasstype	100 % 45 timer	80 % 36 timer	60 % 27 timer	50 % 22,5 timer
Beløp per måned fra 1.januar 2024	3 000	2 400	1 800	1 500
Beløp per måned fra 1.august 2024	2 000	1 600	1 200	1 000

Eventuelle matpenger/kostpenger kommer i tillegg

Skolefritidsordning – SFO

Kommunedirektøren foreslår å videreføre makspris på kr 3 000 per måned for en 100 prosent plass og kr 2294 per måned for en 60 prosent plass i kommunal SFO. I tillegg foreslår kommunedirektøren å øke matsatsene med 4,3 prosent i henhold til kommunal deflator for 2024, avundet til nærmeste hele beløp.

Økonomiplan for 2024-2027

Kommunedirektøren foreslår følgende endring i satsene for plass i kommunal SFO fra 1. januar 2024:

SFO-satser	Satser 2023	Satser 2024
100 % plass	3 000	3 000
Matutgifter 100 % plass	173	181
Samlet pris 100 % plass	3 173	3 181
60 % plass	2 294	2 294
Matutgifter 60 % plass	113	118
Samlet pris 60 % plass	2 407	2 412

Det er satt et tak på foreldrebetalingen for elever på alle trinn. Prisen per plass skal ikke være høyere enn 6 prosent av husstandens inntekt. Dette er gjort gjeldende for alle kommuner i samsvar med statsbudsjettet.

Foreldrebetaling SFO i andre kommuner

Kommunedirektøren har innhentet opplysninger om betalingsseter for 2023 fra noen nabokommuner til sammenligning. Stavanger, Sandnes og Randaberg har ganske likt opplegg som Sola og benytter også plasser på 100 og 60 prosent. Det er gjennomgående 11 betalingsterminer og det gis søskenmoderasjon med 25 prosent for barn nummer to i Stavanger. Sandnes gir 50 prosent søskenmoderasjon for barn nummer tre.

Tabellen under viser en oversikt over priser i de ovennevnte kommunene, for 100 prosent og 60 prosent plasser (prisene er hentet fra kommunens hjemmeside 9. oktober 2023).

SFO-satser	Stavanger	Sandnes	Randaberg
100 % plass	2 787	3 139	3 300
60 % plass	1 964	2 197	1 980

12 timers gratis SFO for 1. og 2.klasse

Alle elever som går i 1.klasse får 12 timers gratis SFO i uken. Fra 01.08.23 vil det også gjelde for alle 2.klassinger, jf. forslaget i statsbudsjettet.

Søskenmoderasjon i SFO

Du får 25 prosent reduksjon av beregnet pris for det eldste barnet på SFO om man har søsken på SFO eller i barnehage.

Kulturskole

Kommunedirektøren foreslår å øke satsene i kulturskolen med 4,3 prosent i henhold til kommunal deflator for 2024, avrundet til nærmeste hele beløp. Kommunedirektøren foreslår også at kulturskolen gis anledning til å tilby opplæring og kurser av kortere varighet, hvor prisene vil bli vurdert i forhold til lengden på vanlig undervisning og eventuelt ekstra materiellkostnader.

Kulturskole	Satser 2023 pr semester	Satser 2024 pr semester
Individuell-/soloundervisning	1 994	2 080
Parti-/puljeundervisning	1 383	1 442
Samspill eksisterende elever	726	757
Instrumentopplæring korpsmedlemmer	1 487	1551
Instrumentleie/materialavgift	359	374
Søskenmoderasjon	- 233	- 243

Det gis søskenmoderasjon på kr 243 per semester fra barn nummer to.

Til sammenligning er prisene for 2023 i Sandnes kr 1750 per semester for individuell/solo undervisning, kr 1500 for undervisning i gruppe og kr 400 for leie av instrumenter.

I Stavanger justeres prisene årlig pr. 1.januar, jf. vedtak, og for 2023 er prisen per semester på kr 2000 både for teater/drama, sang- og instrumentundervisning, mens den er kr 2025 for dans. Eventuell materiellavgift på kr 185 og instrumentleie på kr 350 kommer i tillegg.

I Randaberg er prisen per semester kr 1700 for ordinær undervisning og eventuell materiellavgift og instrumentleie på kr 150 kommer i tillegg.

Det gis søskenmoderasjon alle steder.

Levekår

Langtidsopphold

Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester regulerer betaling for langtidsopphold i institusjon: Vi kan kreve 75 prosent av inntekt mellom kr 10.000 og folketrygdens grunnbeløp og 85 prosent av overskytende inntekt. Fribeløpet før beregning av vederlag, kr 10.000, er justert i tråd med forslag til statsbudsjett for 2024. Maksimalsatsen for 2023 var kr 53.500 per måned ved opphold på sykehjemmene. Kommunedirektøren ønsker å øke makssatsen for sykehjem til kr 55.800, i tråd med kommunal deflator på 4,3 prosent.

I henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester skal ikke egenandelen overstige kommunens reelle oppholdsutgifter. Sola kommune hadde i 2022 utgifter knyttet til opphold på kr 111.894 per måned på sykehjemmene.

Betaling for langtidsopphold	Sats 2023	Sats 2024
Fribeløp	9 400	10 000
Maksimal sats per måned, institusjon	53 500	55 800

Fradrag for boutgifter

Det gis 100 prosent fratrukk for følgende boutgifter i seks måneder:

- strøm – nettleie, årspris pt. kr 3420 for kapasitetstrinn 0 - 5 kw
- forsikring av bolig og innbo
- husleie/fellesutgifter
- kommunale avgifter

Det gis 50 prosent fratrukk for boutgifter i ytterligere seks måneder for pasienter med hjemmeboende ektefelle.

Det gis fratrukk for gjeldsrenter på lån. For pasienter som har hjemmeboende ektefeller og felles gjeld, gis det 50 prosent fradrag for gjeldsrenter så lenge beboer bor i institusjon. Dette gjelder også for de som har korttidsopphold mer enn 60 døgn per år.

Det gis ikke fradrag for utgifter knyttet til fritidsbolig.

Det gis fratrukk for boutgifter når korttidsopphold overstiger 60 døgn per kalenderår.

Det må fremlegges dokumentasjon på alle beløp som kan medføre fratrukk i beregningsgrunnlaget for vederlag i institusjon.

Rett til fradrag utgår ved salg eller overdragelse av bolig.

Korttidsopphold

Ifølge forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester, kan kommunen maksimalt kreve kr 193 per døgn for korttidsopphold i institusjon. Etter 60 døgn på korttidsopphold i løpet av et år, kan betaling kreves etter reglene for langtidsopphold. Korttidsopphold i institusjon settes til maksimal sats i henhold til forskrift, kr 193 per døgn for inntil 60 døgn per kalenderår og langtidssats for opphold ut over dette. Dette er en økning fra kr 185 i 2023. Satsen er justert i tråd med forslaget til statsbudsjettet 2024.

Dagsenteropphold

Aktivitetssenter for psykisk utviklingshemmede

På Sande aktivitetssenter betaler brukerne for transport (kr 71 per dag i 2023) og det tas betaling for opphold. Kommunedirektøren foreslår å øke betaling for transport og opphold tilsvarende kommunal deflator på 4,3 prosent.

Egenbetaling aktivitetssenter og transport for psykisk utviklingshemmede	Sats 2023	Sats 2024
Transport per dag	71	74
Aktivitetssenter per måned	257	268

Dagsenter for eldre og funksjonshemmede

Betaling for dagsenter reguleres i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. I 2023 betales det kr 105 per dag for dagsenter. I tillegg betales det kr 79 per dag for måltider ved dagsenteret. Betaling for dagsenter i 2024 settes til kr 110 per dag i tråd med forslag til statsbudsjett 2024. I tillegg anbefaler kommunedirektøren at det betales kr 82 per dag for måltider ved dagsenteret. Det skal ikke betales for fravær som er meldt senest én uke i forveien, ved akutt sykdom og opphold i institusjon/sykehus.

Egenbetaling dagsenter og eldre funksjonshemmede	Sats 2023	Sats 2024
Dagsenter per dag	105	110
Måltider per dag	79	82

Trygghetsalarm

Egenbetaling for trygghetsalarm utgikk per 1. august 2022. Kommunedirektøren foreslår å øke erstatningsgebyret for mistet alarm i tråd med økning av kommunal deflator på 4,3 prosent, til kr 904.

Betaling trygghetsalarm	Sats 2023	Sats 2024
Erstatningsgebyr	867	904

Praktisk bistand i hjemmet

Etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 11.2 og forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 8, har kommunen adgang til å fastsette betalingssatser for praktisk bistand og opplæring som ikke er til personlig stell og egenomsorg. Sola kommune krever maksimal betalingssats for husstander med inntekt under 2G på kr 230 per måned. Dette er i tråd med forslag til statsbudsjett 2024. Kommunedirektøren anbefaler å øke timesatsen og maksimal månedssats for de andre gruppene med 4,3 prosent som er i tråd med samlet pris- og kostnadsvekst i kommunal sektor (kommunal deflator) for 2024.

Betaling for praktisk bistand i hjemmet	Nettoinntekt	Timesats 2023	Maksimal mnd sats 2023	Timesats 2024	Maksimal mnd sats 2024
Under 2G	0 - 237 240	220	220	230	230
2-3G	237 241 - 355 860	369	1 031	385	1 075
3-4G	355 861 - 474 480	442	1 929	461	2 012
4-6G	474 481 - 711 720	454	3 962	474	4 132
Over 6G	711 721 -	515	4 416	537	4 606

Frisklivssentralen

Egenandel for reseptperiode på tre måneder foreslås økt med 4,3 prosent i henhold til samlet pris- og kostnadsvekst for kommunal sektor (kommunal deflator) 2024 til kr 635. Egenbetaling for 60+ trening foreslås også økt med 4,3 prosent til kr 507.

Betaling frisklivssentralen	Sats 2023	Sats 2024
Tre måneder reseptperiode	609	635
60+ trening (pris per halvår)	486	507

Fysioterapi

Egne betalingssatser for kommunale fysioterapitjenester reguleres årlig per 1. juli. Kommunedirektøren anbefaler å øke satsene i tråd med helsedirektoratets krav.

Egenandelstaket er i forslag til statsbudsjett 2024 satt til kr 3165.

Betaling fysioterapi	Sats i perioden	Sats i perioden
	1/7/22-30/6/23	1/7/23-30/6/24
Undersøkelse inntil 30 min	185	192
Behandling hos fysioterapeut i 20 min	135	139
Behandling hos fysioterapeut med tilleggskompetanse i psykomotorisk fysioterapi	132	136
Behandling hos fysioterapeut tillegg ut over 20 minutter per påbegynte 10 minutter	42	43
<i>Veiledet trening, minst 30 min</i>	27	29
Undersøkelse via video hos fysioterapeut, inntil 30 minutter	185	192
Videokonsultasjon hos fysioterapeut	135	139
Videokonsultasjon hos fysioterapeut med tilleggskompetanse i psykomotorisk fysioterapi	132	136
Behandling i grupper 30 minutter, pr. pasient	59	61
Behandling i grupper i 60 minutter, pr. pasient	102	105
Behandling i grupper i 90 minutter, pr. pasient	147	151
Behandling i grupper: Tillegg for behandling i basseng, pr. pasient	24	25

Samfunnsutvikling

Eiendom

Idrettslag og gymsaler

Gebyrene på idrettshaller og gymsaler foreslås økt med 4,3 prosent fra 2023 til 2024, avrundet til nærmeste kr 5, som tar høyde for den samlede pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren (kommunal deflator) for 2024.

Økonomiplan for 2024-2027

Idrettshaller og gymsaler	2023	2024
Idrettshall med garderobe, leiepris per time	715	745
Idrettshall med garderobe halv sal, leiepris per time	415	435
Gymsal, leiepris per time	235	245
Leie av hall til kommunens idrettslag til kommersielle arrangement som dans, messer og lignende, leiepris per helg	17 740	18 505
Leie av hall til eksterne arrangement hall nummer en, leiepris per døgn	17 740	18 505
Leie av hall til eksterne arrangement hall nummer to, leiepris per døgn	8 870	9 250
Fotballbaner med gress- eller kunstgressdekke		
Leie av fotballbaner med gress- eller kunstgressdekke, leiepris per time	860	895
- leie av garderober, leiepris per gang	130	135
Svømmehaller		
Enkeltbillett	70	75
Enkeltbillett student, honnør, barn	45	45
Klippekort 10 klipp	500	520
Klippekort 10 klipp, student, honnør, barn	265	275
Halvårskort	1 250	1 305
Halvårskort student, honnør, barn	600	625
Helårskort	2 250	2 345

Økonomiplan for 2024-2027

Helårskort student, honnør, barn	1 000	1 045
Leie av svømmehall inkludert garderobe for bedrifter, lag og organisasjoner(per time)	900	940
Overtidstillegg når arrangement går utenom ordinær åpningstid	500	520
Utrykninger eiendomsvakt som følge av f.eks. glemte adgangskoder, gjenglemte gjenstander, glemte nøkler o.l.		
Første gang	Skriftlig varsel	Skriftlig varsel
Gjentatte ganger	kr 500 per gang	kr 500 per gang

Kommunalteknikk

Vann, avløp og renovasjon (VAR) drives etter selvkostprinsipper, det vil si at gebyrinntektene fra innbyggere skal tilsvare kommunens kostnader på VAR-området. Disse tjenestene er 100 prosent gebyrfinansierte. Det er kostnadsnivået som danner grunnlag for gebyr- og inntektsnivået og kommunen skal ikke ha fortjeneste på disse tjenestene.

Dersom inntektene er lavere enn kostnadene ett enkelt år avsluttes selvkostregnskapet med underskudd. Rent finansielt bruker man da av tidligere års avsetninger (bundne driftsfond) for å dekke underskuddet. Dersom det ikke er avsatt merinntekter til fond tidligere år, fremføres et underskudd til påfølgende år. Et eventuelt underskudd indikerer et potensial for å heve gebyrfinansieringen i påfølgende år.

Gebyrene er fastsatt på bakgrunn av «Forskrift om vann- og avløpsgebyr, Sola kommune, Rogaland», «Forskrifter for tømning av slamavskillere, tette tanker m.v. i Sola kommune» og «Sola kommune Renovasjonsforskrift».

Fakturering av årsgebyr 2024

Det har vært store økninger i utgifter for alle de siste årene. Både pris på matvarer, økte renter og økte kommunale avgifter med mer, har medført at mange sliter med å få økonomien til å strekke til. I 2022 åpnet kommunen for at det var mulig å gå over til 12 terminer pr år, noe mange har benyttet seg av. Fra 2024 foreslår kommunedirektøren at 12 terminer settes som standard for alle. Da slipper innbyggere å forskuttere 6 måneder kommunale avgifter henholdsvis i februar og i august. Innbyggere som ønsker det, har mulighet å gå tilbake til 2 terminer pr år, fra august 2024, ved å ta kontakt med kommunen.

Årsgebyr 2024

Årsgebyr vann 2024

Kommunens inntekter for vann må økes 47,5 prosent fra 2023 til 2024 for å dekke kommunens forventede kostnader. Vannprisen eksklusive mva. vil bli kr 15,18 per m³ for de som har målt

Økonomiplan for 2024-2027

vannforbruk og kr 18,22 per m2 bruksareal bolig for de som har stipulert vannforbruk. I tillegg er det lagt opp til et fastledd på kr 645 pr abonnent for bolig/fritid og pr standardmåler (3/4") for næring (se gebyrforordningen for nærmere forklaring). Fastleddet er satt til å dekke 15 prosent av de totale kostnadene.

Vannmålerleie til abonnenter beregnes ut fra den faktiske kostprisen av måleren, inklusive administrasjons- og utskiftningskostnader, jfr. Forurensningsforordningen (§16-4 2. ledd).

Årsgebyr vann 2024, priser eksklusive mva.		2024
Abonnementsgebyr bolig/ fritid	kr/abonnement	645
Abonnementsgebyr næring	kr/standardmåler	645
Forbruksgebyr vann med vannmåler	kr/m3	15,18
Forbruksgebyr vann uten vannmåler	kr/m2 BRA	18,22
Vannmålerleie		
Vannmålerleie, 1/2" (maks vannmengde 2,5 m3/time)	kr/måler	688
Vannmålerleie, 3/4" (standardmåler, maks vannmengde 4 m3/time)	kr/måler	688
Vannmålerleie, 1 1/2" (maks vannmengde 16 m3/time)	kr/måler	688
Vannmålerleie 2" (maks vannmengde 35 m3/time)	kr/måler	688
Vannmålerleie DN80 (maks vannmengde 63 m3/time)	kr/måler	2 958
Vannmålerleie DN100 (maks vannmengde 100 m3/time)	kr/måler	2 958
Vannmålerleie DN150 (maks vannmengde 250 m3/time)	kr/måler	2 958
Tilknytningsgebyr		
	2023	2024
Tilknytningsgebyr per m2 bruksareal	62,8	93,8

Økonomiplan for 2024-2027

Tilknytningsgebyr i felt eller område(1) (per m2 bruksareal fra 2024)	100	31
Andre gebyrer		
Oppmøtegebyr - avlesning vannmåler	kr/gang	1 500
Uthenting av VA-kart, jfr ledningsregisteringsforskriften §7	kr/ område/ henvendelse	650
Bistand i forbindelse med vannstengning/åpning/provisorisk	kr/time	300

(1) Redusert sats gis jfr §2-3 i VA- gebyrforskriften.

Årsgebyr avløp 2024

Kommunens inntekter for avløp må økes 28,5 prosent fra 2023 til 2024 for å dekke kommunens forventede kostnader. Avløpsprisen eksklusive mva. vil bli kr 19,77 per m3 for de med målt forbruk og for abonnenter som har stipulert forbruk blir avløpsprisen kr 23,72 pr m2 bruksareal bolig. I tillegg er det lagt opp til et fastledd på kr 692 pr abonnent for bolig/fritid og pr standardmåler (3/4'') for næring (se gebyrforskriften for nærmere forklaring). Fastleddet er satt til å dekke 15 prosent av de totale kostnadene.

Årsgebyr avløp 2024, priser eksklusive mva.		2024
Abonnementsgebyr bolig/ fritid	kr/abonnement	692
Abonnementsgebyr næring	kr/standardmåler	692
Forbruksgebyr avløp med vannmåler	kr/m3	19,77
Forbruksgebyr avløp uten vannmåler	kr/m2 BRA	23,72
Tilknytningsgebyr	2023	2024
Tilknytningsgebyr per m2 bruksareal	294,6	352
Tilknytningsgebyr i felt eller område(1) (per m2 bruksareal fra 2024)	100	31
Andre gebyrer		
Uthenting av VA-kart, jfr ledningsregisteringsforskriften §7	kr/område	650

Økonomiplan for 2024-2027

(1) Redusert sats gis jfr §2-3 i VA- gebyrforskriften.

Simulering av vann- og avløpsgebyr

Følgende link leder til et simuleringsverktøy for gebyrregulativet:

<https://vasimulering.sola.kommune.no/>

Årsgebyr slamtømming 2024

Tidligere års underskudd er hentet inn slik at årsgebyret for slamtømming foreslås redusert med 30 prosent i forhold til 2023.

Årsgebyr slam 2024, priser eksklusive mva	2023	2024
Slamavskillere 0-3,9 m3, én tømming hvert 2. år	3 123	2 402
Slamavskillere 4,0-6,9 m3, én tømming hvert 2. år	5 236	4 028
Slamavskillere 7,0-9,5 m3, én tømming hvert 2. år	7 093	5 456
Oppmøtegebyr ved bomtur		850
Slamtømming ved bruk av traktor - tillegg		750
Slamtømming ved bruk av båt - tillegg		1 100

Årsgebyr renovasjon 2024

Husholdningskunder

I henhold til forurensningsloven skal abonnementene betale fullt ut for den renovasjonsordning som administreres av kommunen. Beregnet gebyrutvikling i perioden er vist for ett standard husholdningsabonnement.

Gebyrsats for husholdning med standard abonnement i 2024 foreslås økt med 17,4 prosent fra 2023, det vil si til kr 4076 per år (eksklusive mva.). Dette er hovedsakelig grunnet økte priser på tjenestene fra IVAR og henteordninger for husholdningsavfall, samt skille av mat og hageavfall. Det er også lagt inn regjeringens forslag til økt CO2- avgift som en del av prisgrunnlaget.

Økonomiplan for 2024-2027

Renovasjonsgebyr husholdningskunder 2024, priser eksklusive mva	Tømming	2023	2024
Standard abonnement inkl. fast og variabelt gebyr (1)	2./4. hver uke	3 472	4 076
hvor midlertidig innsamlingsordning for plastavfall utgjør (4)	4. hver uke	220	220
Fastpris per abonnent (2)		346	406
Valgfrie beholderstørrelser/abonnement/tjenester:			
Restavfall 140 liter beholder	2.hver uke	1 371	1 610
Restavfall 240 liter beholder	2.hver uke	2 389	2 805
Restavfall 660 liter beholder	2. hver uke	5 701	6 693
Papiravfall 140 liter beholder	4. hver uke	547	642
Papiravfall 240 liter beholder	4. hver uke	813	954
Papiravfall 660 liter beholder	4. hver uke	1 950	2 289
Matavfall 140 liter beholder	2. hver uke		1 418
Matavfall 240 liter beholder	2. hver uke		2 343
Hageavfall 240 liter beholder (5)	2. hver uke		Gratis
Våtorganisk avfall 140 liter beholder	2. hver uke	1 208	Utgått
Våtorganisk avfall 240 liter beholder	2. hver uke	1 996	Utgått
Nedgravde avfallssystemer	Når full	1 912	2 245
Kompostbinge, leie per år		454	533
Bytte av beholdere per gang (behandlingsgebyr)		400	400
Ekstra nøkkelbrikke til nedgravde beholdere		95,2	95,2
En ekstrasekk inkl. tømming/deponering (3)		150,4	176,8

(1) 140 liter restavfall-, matavfall- og papirbeholder samt 240 liter hage inkl midlertidig innsamlingsordning for plastavfall. Alle abonnenter må som minimum ha et standardabonnement, eventuelt gå sammen om å dele et standardabonnement. Deling av standardabonnementer gjelder ikke for nedgravde avfallssystemer.

(2) Alle abonnementer må betale dette gebyret.

(3) Sekker fjernes samtidig som avfallsfraksjonen tømmes.

(4) Midlertidig henteordning for plast innført jfr formannskapsak (88/2022) og inngår i fastprisen.

(5) Hageavfall må skilles fra 2024. For å komme i gang med ordningen er beholder gratis i 2024 og pris vil settes til kostpris for 2025.

Hytte kunder

Renovasjonsgebyr for hyttekunder foreslås økt for å samsvare med et halvt husholdningsgebyr. Hytteavfall hentes i sesongen april til og med september (6 måneder).

Renovasjonsgebyr hyttekunder 2024, priser eksklusive mva.	Tømming	2023	2024
Standard hytteabonnement inkl fast- og variabelt gebyr	2. hver uke apr-sept		2 038
Fastpris per abonnement (1)		346	406
Beholdere i felles hytterenasjonsløsning (1)	2. hver uke apr-sept	1 279	1 632

(1) Tømming annenhver uke i perioden april – september. Betaler 50 % av standard abonnement.

Gravemelding

Godkjenning av gravemelding og arbeidsvarslingsplan tar mye tid, men varierer avhengig av omfanget på arbeidet som skal utføres på kommunale veier. Noen ganger utføres det befaring før arbeidet, men det skal alltid utføres befaring ved endt arbeid og 1 års befaring. Gebyret for saksbehandling/oppfølging i forbindelse med gravemelding beholdes uendret på kr 1800.

Areal

Gebyrfinansierte tjenester innen plan, byggesak og oppmåling drives etter selvkostprinsippet, som vil si at gebyrinntektene fra innbyggere ikke skal være høyere enn kommunens kostnader. I tråd med vedtaket i F-sak 91/15 Revidering av selvkostprinsipp hos virksomhet Arealbruk har kommunedirektøren vurdert forventet aktivitetsnivå hos seksjonene for budsjettåret 2024, og foreslår ingen endringer i fordelingen mellom skatt og gebyr. Dette betyr at plan holdes 20 prosent gebyrfinansiert, byggesak 90 prosent gebyrfinansiert og oppmåling 50 prosent gebyrfinansiert.

Det er kostnadsnivået som danner grunnlag for gebyr- og inntektsnivået, og kommunen skal ikke ha noen fortjeneste knyttet til disse tjenestene. Dersom inntektene er lavere enn kostnadene et enkelt år, avsluttes selvkostregnskapet med underskudd. Rent finansielt bruker man da av tidligere års avsetninger (bundne driftsfond) for å dekke underskuddet. Gebyrområder etter Plan- og bygningsloven, Eierseksjonsloven eller Matrikkellova kan ikke fremføre underskudd mot inndekning av fremtidige overskudd. Det betyr at underskudd må dekkes inn av kommunen om det ikke er fond å bruke. Et eventuelt underskudd indikerer et potensiale for å heve gebyrfinansieringen i påfølgende år.

Gebyrer arealplan

Kommunedirektøren foreslår å øke gebyrene med 4,3 prosent fra 2023 til 2024, avrundet til nærmeste kr 10. Økningen skal ta høyde for den samlede pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren (kommunal deflator) for 2024.

[Forskrift om gebyrregulativ private reguleringsplaner 2024](#)

[Kommunedirektørens forslag gebyrer arealplan 2024](#)

Gebyrer kart og oppmåling

Kommunedirektøren foreslår å øke gebyrene med 4,3 prosent fra 2023 til 2024, avrundet til nærmeste kr 10. Økningen skal ta høyde for den samlede pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren (kommunal deflator) for 2024. Gebyr i forbindelse med grensepåvisning øker mer enn dette grunnet lovpålagt merarbeid, mens oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning reduseres. Det foreslås i tillegg å ta bort de laveste arealintervallene på oppmålingssaker.

[Forskrift om gebyrregulativ for behandling av oppmålingssaker 2024](#)

[Kommunedirektørens forslag gebyrer kart og oppmåling 2024](#)

Gebyrer byggesak

Kommunedirektøren foreslår å øke gebyrene med 4,3 prosent fra 2023 til 2024, avrundet til nærmeste kr 10. Økningen skal ta høyde for den samlede pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren (kommunal deflator) for 2024. Dette gjelder ikke gebyrer for næringsbygg og tilsvarende da gebyrene her er tilstrekkelig for å dekke inn selvkost, og vil holdes uendret fra 2023 til 2024.

[Forskrift om gebyrregulativ for byggesaker 2024](#)

[Kommunedirektørens forslag gebyrer byggesak 2024](#)

Årsavgift for feiing og tilsyn per pipeløp

Kommunedirektøren foreslår å øke gebyret for feiing med 4,3 prosent fra 2023 til 2024, som gir et gebyr på kr 329 eksklusive merverdiavgift per pipeløp. Økningen skal ta høyde for den samlede pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren (kommunal deflator) for 2024.

Forskriftsskjema

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-554 520	-637 700	-648 500	-667 000	-674 600	-680 200
Inntekts- og formuesskatt	-1 343 618	-1 249 200	-1 406 200	-1 428 200	-1 441 400	-1 454 100
Andre generelle driftsinntekter	-38 927	-32 100	-63 100	-62 800	-62 500	-62 200
Sum generelle driftsinntekter	-1 937 065	-1 919 000	-2 117 800	-2 158 000	-2 178 500	-2 196 500
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 770 193	1 777 686	2 048 809	2 062 504	2 070 488	2 085 448
Avskrivninger	128 421	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	1 898 614	1 777 686	2 048 809	2 062 504	2 070 488	2 085 448
Brutto driftsresultat	-38 451	-141 314	-68 991	-95 496	-108 012	-111 052
Renteinntekter	-32 494	-24 779	-38 579	-34 779	-30 179	-29 479
Utbytter	-156 482	-76 200	-65 100	-68 200	-71 200	-74 700
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-2	0	0	0	0	0
Renteutgifter	42 188	53 200	49 900	63 500	72 500	75 600
Avdrag på lån	96 812	117 594	44 850	55 950	57 250	59 450
Netto finansutgifter	-49 978	69 815	-8 929	16 471	28 371	30 871
Motpost avskrivninger	-128 421	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-216 850	-71 499	-77 920	-79 025	-79 641	-80 181
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	63 707	112 988	77 830	78 935	79 551	80 091
Avsetninger til bundne driftsfond	7 391	1 899	90	90	90	90
Bruk av bundne driftsfond	-27 089	-1 535	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	172 841	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-41 851	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	216 850	71 501	77 920	79 025	79 641	80 181
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0	2	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Kommunedirektør	8 413	3 579	7 459	8 079	8 579	9 079
Organisasjonsavdeling	92 211	77 821	85 460	87 171	85 771	87 171
Økonomiavdeling	18 146	20 607	22 075	22 387	22 387	22 387
Fagstab oppvekst	14 385	12 017	12 838	13 017	13 017	13 017
Skole og SFO	413 244	401 346	432 846	433 846	434 846	434 846
Sola PPT	10 758	11 823	11 645	11 823	11 823	11 823
Barnehager	286 349	285 147	314 447	322 617	321 867	310 017
Styrket barnehagetilbud	30 604	31 047	31 047	31 047	31 047	31 047
Barnevern	55 045	54 268	54 924	55 168	55 168	55 168
Barn, ungdom og familietjenesten	29 310	28 521	29 721	29 721	29 721	29 721
Fagstab kultur	10 928	7 565	8 023	8 149	8 149	8 149
Fritid	15 062	16 083	16 183	16 183	16 183	16 183
Sola bibliotek	7 064	6 910	6 910	6 910	6 910	6 910
Sola kulturskole	9 748	10 234	10 134	10 134	10 134	10 134
Fagstab levekår	3 780	8 660	12 734	19 530	26 230	50 080
Institusjon	181 914	170 003	177 903	177 903	177 903	177 903
Hjemmetjenester	83 135	76 079	91 529	92 279	93 279	94 279
TKK (Tjeneste- og koordineringskontoret)	48 871	45 427	57 441	57 627	56 877	56 877
Enhet for mestring	179 407	182 874	193 534	193 644	193 974	194 974
NAV Sola (sosiale tjenester)	56 937	70 390	99 937	105 640	86 090	81 090
Fysio-/ergoterapi	17 674	19 388	19 958	20 008	20 058	20 058
Fagstab samfunnsutvikling	7 425	12 445	10 640	10 761	9 761	9 761
Eiendom	164 968	147 393	141 575	141 603	146 788	151 311
Kommunalteknikk	18 636	16 963	19 263	20 263	21 263	21 263
Areal	14 157	14 374	14 108	13 674	13 674	13 674
Fordelte utgifter og avskrivninger	8 270	76 674	199 916	186 760	202 429	201 966
Skatt/rammetilsk. og finansransaksjoner	-5 212	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	1 781 229	1 807 636	2 082 247	2 095 942	2 103 926	2 118 886
Herav:						
Avskrivninger	26 314	30 165	33 927	33 927	33 927	33 927
Netto renteutgifter og -inntekter	-156	-579	-579	-579	-579	-579
Avsetninger til bundne driftsfond	6 912	1 899	90	90	90	90
Bruk av bundne driftsfond	-22 034	-1 535	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 770 193	1 777 686	2 048 809	2 062 504	2 070 488	2 085 448

Økonomiplan for 2024-2027

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	164 116	480 695	665 127	556 338	432 751	257 301
Tilskudd til andres investeringer	2 029	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	34 976	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	40 287	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	241 408	484 395	668 827	560 038	436 451	261 001
Kompensasjon for merverdiavgift	-21 478	-77 397	-90 353	-99 165	-79 753	-45 942
Tilskudd fra andre	-85 494	-3 900	-2 300	-40 400	-37 384	-115 026
Salg av varige driftsmidler	-68 127	-65 100	-30 500	-162 500	-88 000	-113 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-420 543	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-8 741	-8 741	-12 237	-12 237	-12 237	-12 237
Bruk av lån	0	-216 269	-455 607	-166 801	-139 527	0
Sum investeringsinntekter	-604 383	-371 407	-590 997	-481 103	-356 900	-286 205
Videreutlån	57 192	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Bruk av lån til videreutlån	-57 192	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Avdrag på lån til videreutlån	41 389	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-43 353	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Netto utgifter videreutlån	-1 963	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-63 707	-112 988	-77 830	-78 935	-79 551	-80 091
Avsetninger til bundne investeringsfond	5 178	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-76	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	423 543	0	0	0	0	105 295
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	364 938	-112 988	-77 830	-78 935	-79 551	25 204
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Kommunedirektør med sentrale staber							
Nytt rådhus	2 077	0	0	0	0	0	0
Oppgradering til Visma Enterprise Plus	6	1 020	0	0	0	0	0
Datasjø - samarbeid med Stavanger kommune	2	400	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Bytte ut gamle PCer	3 109	3 060	2 500	1 500	1 500	1 500	7 000
Oppgradering til Websak 8	586	0	0	0	0	0	0
IKT-investering strategisk	171	1 500	5 000	3 500	3 500	3 500	15 500
IKT-løsninger folkevalgte	0	550	0	0	0	0	0
Justeringsavtaler, komm. andel Sola sentrum	3 482	0	0	0	0	0	0
Nytt rådhus, inventar	1 550	0	0	0	0	0	0
Forplass, Sola sentrum	44	0	0	0	0	0	0
Kjøp av biler for å erstatte leasing	1 512	0	0	0	0	0	0
Vurdering eierskap	1 492	0	0	0	0	0	0
Anskaffelse av skyplattform	0	500	0	0	0	0	0
Anskaffelse sakshåndteringssystem IKT	0	750	900	0	0	0	900
Egenkapitaltilskudd Folkehallene	0	0	320	0	0	0	320
Sum Kommunedirektør med sentrale staber	14 030	7 780	9 720	6 000	6 000	6 000	27 720
Oppvekst og kultur							
Samlebevilgning formål oppvekst og kultur	157	1 200	0	0	0	0	0
Jåsund ny skole (skolebruksplan)	0	2 500	0	0	0	23 000	23 000
Skolebruksplan, Grannes skole, tilbakeføring klasserom/uteareal	5	9 100	20 500	0	0	0	20 500
Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	4 890	31 000	25 000	500	0	0	25 500
Havnealléen barnehage, rehab.	222	0	0	0	0	0	0
Storevarden skole, skolebr.plan (kl.rom/storstue/uteareal)	3 363	60 000	15 127	0	0	0	15 127
Ny kommunal barnehage - erstatning for Røyneberg	5 282	69 245	86 695	45 760	0	0	132 455
Dysjaland skole, rehabilitering av uteområdet	-88	0	0	0	0	0	0
Ny kommunal barnehage Myklebust	0	1 000	0	5 000	67 500	66 500	139 000
Snøde bhg mur som heller	0	2 300	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Rehabilitering av garderober i gymsal på Håland skole	0	0	1 500	0	0	0	1 500
Herregarderobe Sørnes barnehage	0	450	0	0	0	0	0
Ombygging kjøkken Havnealleen(Vardesten) barnehage	0	500	0	0	0	0	0
Datamaskiner/fornyng skoler	4 928	3 350	5 275	4 400	3 700	3 800	17 175
IKT i barnehagen	8	0	0	0	0	0	0
Makerspace (skoler og SFO)	353	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av uteområde skoler	1 987	13 000	8 375	6 000	6 000	6 000	26 375
Oppgradering av uteområde Grannes barnehage	698	0	0	0	0	0	0
Oppgradering trådløse nettverk skoler	29	600	500	500	300	300	1 600
Utstyr til velodrom	515	0	0	0	0	0	0
Møbler til personalrom Dysjaland skole	275	0	0	0	0	0	0
Nytt fagsystem barnevern	0	350	350	0	0	0	350
Kultur- og aktivitetshus Tananger	1 764	16 000	0	0	0	0	0
Meråpent bibliotek	417	0	0	0	0	0	0
Meråpent på Tananger bibliotek	0	530	0	0	0	0	0
Oppgradering av alle scenetrekk i hovedsalen – kulturhuset	0	0	50	50	14 900	0	15 000
Oppgradering gulv kulturhuset	0	3 600	0	0	0	0	0
Nye reoler til Sola bibliotek	52	0	0	0	0	0	0
Nye lokaler til FeelGood Dysjaland	235	6 000	0	0	0	0	0
Ny adkomst parkering ved Håland skole	0	0	0	820	0	0	820
Rehabilitering garderober Røyneberg skole	0	0	0	600	0	0	600
Oppgradering av dører Sande og Haga skole	0	0	1 200	1 600	0	0	2 800
Nytt gulvbelegg Håland skole	0	0	1 000	0	0	0	1 000
Intercom Sola kulturhus	0	0	450	0	0	0	450
Inventar skoler	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Oppvekst og kultur	25 092	220 725	167 022	66 230	93 400	100 600	427 252
Levekår							
Samlebevilgning formål levekår	296	400	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Ny sjukeheim Sola sentrum	958	0	0	0	0	0	0
Kjøp av gjennomgangsleiligheter boligsosial handlingsplan (BSHP)	11 538	10 000	30 000	10 000	10 000	10 000	60 000

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Kjelsberg ring, rus og psykiatri	328	0	0	0	0	0	0
Velferdsteknologi Levekår	767	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
8 boliger med base, pilotprosjekt	679	6 500	25 721	18 309	3 000	0	47 030
Institusjonskjøkken	438	0	0	0	0	0	0
Rive gamle Soltun	0	4 000	5 700	0	0	0	5 700
Midlertidig base	0	6 000	0	0	0	0	0
Kleppvegen 6							
Sandestubben nytt bygg	0	3 000	6 000	45 000	24 200	0	75 200
12 plasser							
Ombygging kjøkken Sande aktivitetssenter	0	550	0	0	0	0	0
Storevardvegen, nytt fellesareal og kontor	0	2 700	3 200	0	0	0	3 200
Uteområde Åsenvegen 116/96	0	800	0	0	0	0	0
Utvidelse av Stangelandsenteret	0	500	0	0	0	0	0
Ekstra leilighet Kjelsberg ring	0	2 500	0	0	0	0	0
Kjelsberg ring 2	0	200	1 800	8 000	45 000	45 000	99 800
Nye sykesignalanlegg	1 618	0	0	0	0	0	0
Ny bil til det kommunale hjelpemiddellageret	829	0	0	0	0	0	0
40 omsorgsboliger, Soltun	0	2 000	5 600	67 000	148 000	74 900	295 500
Inventar midlertidig innkvartering flyktninger (Sola sjø)	493	0	0	0	0	0	0
Utbygging trådløse nett og møteromløsninger	0	1 100	300	100	0	0	400
Ny heis Sola sykehjem	0	0	1 900	0	0	0	1 900
Rehabilitering gjennomgangsboliger	0	0	1 200	0	0	0	1 200
Tredemølle med oppheng fysio/ergo	0	0	550	0	0	0	550
Lagerplass Åsenveien 96 og Åsenhagen 92	0	0	300	0	0	0	300
Ombygging Sola sjø Rehabilitering	0	0	9 000	9 000	0	0	18 000
Kongshaugvegen	0	0	0	7 200	7 200	0	14 400
Sum Levekår	17 944	41 250	93 271	166 609	239 400	131 900	631 180
Samfunnsutvikling							
Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	68	0	0	0	0	0	0
Sola sjø, ENØK-tiltak Rehabilitering Soma	89	0	0	0	0	0	0
driftsstasjon	-37	0	0	0	0	0	0
Driftsstasjon Tananger	44	0	0	0	0	0	0
Overføring av anlegg m/justeringsrett	40 285	0	0	0	0	0	0
ENØK-tiltak kommunale bygg	4 590	7 300	6 700	7 000	0	0	13 700
Asfaltering av parkeringsplasser	185	350	200	200	0	0	400
friområder							

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Etablering av nytt serverrom	189	0	0	0	0	0	0
Dagsturhytte	1 745	0	0	0	0	0	0
Kjøp og opparbeidelse av tomter	726	0	67 240	0	0	0	67 240
Base/fellesområde Storevardvegen	270	0	0	0	0	0	0
Ny heis Ræge kirke	0	0	450	0	0	0	450
Aktivitetspark	5 029	0	0	0	0	0	0
Festplass Sola sentrum, del 2	8	0	0	0	0	0	0
Vann- og avløp ved Røyneberg barnehage	0	2 000	0	0	0	0	0
Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	49	13 000	13 571	0	0	0	13 571
IVARs nye hovedvannledning	0	1 000	2 500	6 000	0	0	8 500
Oppgradering sikkerhet høydebasseng	205	0	0	0	0	0	0
PA002 Joa	405	7 000	14 095	0	0	0	14 095
PA043 Stangeland	1 393	0	0	0	0	0	0
Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	6 203	0	0	0	0	0	0
Nedgravde beholdere Joaflaten	0	340	0	0	0	0	0
Innkjøp av beholdere for kildesortering	0	500	0	0	0	0	0
hytterenasjon							
Nye beholdere til hageavfall	0	3 000	2 300	0	0	0	2 300
VA40 Grotnes nord	1 220	2 000	14 680	2 000	0	0	16 680
VA42 Grotnes sør	149	300	6 700	6 750	0	0	13 450
Sola arena, infrastruktur	5 241	1 000	3 000	55 800	0	0	58 800
VA15 Moringvegen	7 301	0	0	0	0	0	0
VA178 Ljosheimkroken	0	0	4 227	1 000	0	0	5 227
VA Påskhusvegen	0	2 500	0	0	0	2 500	2 500
VA Tanangervegen	276	26 000	29 000	0	0	0	29 000
Sanering Skadbergbakken 18-38	0	0	500	4 500	0	0	5 000
Utskiftning av biler og maskiner på drift VVAR	3 034	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Utskiftning gatelys, standardheving	1 647	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Fortau Påskhusvegen	0	1 500	0	0	0	1 500	1 500
Adkomstvei	0	0	2 200	0	0	0	2 200
Ljosheimkroken							
Forskuttering	285	1 900	300	21 500	20 800	0	42 600
Bymiljøpakken, trafikksekringsmidler							
Skiltplan	67	0	0	0	0	0	0
Rehabilitering vei - Skogstjernevegen - Hålandsmarka	0	1 650	0	0	0	0	0
Rehabilitering vei - Sørsjøvegen – Røyneberg	0	2 350	0	0	0	0	0
Rehabilitering vei - Varabergvegen / Skadbergvegen – Skadberg	0	0	0	7 750	0	0	7 750
Kjelsberg ring, sykkelsti	0	400	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Prosjektledelse Sola Arena	356	0	0	0	0	0	0
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	10 619	100 000	160 000	172 448	54 000	0	386 448
Trafikksikkerhet, kommunale veier	793	800	800	800	800	800	3 200
Reguleringskost Somaleiren	0	1 000	0	0	0	0	0
Ny lagerhall Sola Stadion	0	1 500	0	0	0	0	0
Gravlund oppgradering av driftsbygninger	0	1 700	4 700	1 300	0	0	6 000
Nytt garderobeanlegg Åsenhallen	0	0	19 000	0	0	0	19 000
Tilpassing av Energivegen 7 til driftstasjon	0	15 000	10 000	0	0	0	10 000
Forstudie tribune på Tananger stadion	0	100	0	0	0	0	0
Akustikk tiltak Fjellhall i Tananger	0	50	1 500	0	0	0	1 500
Turveg Hafrsfjord - Sørnes	4 827	0	0	0	0	0	0
Turveg Hafrsfjord - Joa	1 429	0	0	0	0	0	0
Sola arena, uteanlegg (eiendom)	108	0	0	0	0	0	0
Bysykler og ladestasjoner	0	0	500	0	0	0	500
Drenering/klimaavbøtende tiltak	467	500	500	0	0	0	500
LED lys på fotballbaner	538	2 000	1 000	1 000	0	0	2 000
Lys tursti Harfsfjord	3 413	0	0	0	0	0	0
Ny totalstasjon	329	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av lekeplasser friområder	1 044	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900	7 600
Robotklippere	129	150	150	150	150	150	600
Samlebehov maskiner og utstyr	2 312	3 400	1 750	1 750	1 750	1 750	7 000
Miljøtiltak på kunstgressbaner	0	600	0	0	0	0	0
Ny koker til ugressbekjempelse	0	600	0	0	0	0	0
Solskjerming	0	500	1 000	200	200	0	1 400
Nye bossdunker og avfallsbrønn i friområder	0	250	150	150	150	0	450
Ny skatepark som erstatte skatepark på Stangelandsenteret.	0	500	0	0	0	0	0
BMX Bane fra Soma til Joa	0	1 000	0	0	4 000	0	4 000
Pumptrack	0	800	1 700	0	0	0	1 700
Hafrsfjord tursti	0	0	2 500	2 500	0	0	5 000
Garantisaker avsl. prosjekter (årsavhengig)	21	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av vannanlegg	0	0	0	2 000	0	0	2 000
VA Grannessletta ifbm ny hovedvannledning IVAR	0	0	500	7 000	0	0	7 500
PA015 Dysjaland	0	0	1 500	0	0	0	1 500
ENØK tiltak gatelys	0	0	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
G/S vei Havnealleen	0	0	0	400	0	0	400
G/S vei Skoletunet	0	0	350	0	0	0	350
Adgangskontroll	0	0	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Adgangskontroll vann- og avløpsanlegg	0	0	1 500	0	0	0	1 500

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Rehabilitering gulv Tanangerhallen	0	0	500	0	0	0	500
Dysjalandshallen stupefasiliteter	0	0	0	3 200	0	0	3 200
Utbedringer ifbm tilsyn på Tananger Sv.hall	0	0	5 000	0	0	0	5 000
Dysjalandshallen HMS tiltak	0	0	150	0	0	0	150
Sola Stadion oppgradering takrenner	0	0	300	0	0	0	300
Oppgradering til LED, alle kirkebygg	0	0	200	200	200	200	800
Digitalisering av byggesaksarkivet	0	0	300	0	0	0	300
Nytt årsverk prosjektleder investering	0	0	1	1	1	1	4
Sum Samfunnsutvikling	107 049	210 940	395 114	317 499	93 951	18 801	825 365
Org. oppsett mangler							
Sum Org. oppsett mangler	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	164 116	480 695	665 127	556 338	432 751	257 301	1 911 517

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Overføring av anlegg	1 478	0	0	0	0	0	0
m/justeringsrett Overf. Sola	551	0	0	0	0	0	0
kirkelig fellesråd							
Tilskudd til andres investeringer	2 029	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Driftsstasjon Tananger	31 434	0	0	0	0	0	0
Egnkapitalinnskudd KLP (årsbev.)	3 542	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700	14 800
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	34 976	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700	14 800

Økonomiplan for 2024-2027

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	201 121	484 395	668 827	560 038	436 451	261 001	1 926 317

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-554 520	-637 700	-648 500	-667 000	-674 600	-680 200
Innteks- og formuesskatt	-1 343 618	-1 249 200	-1 406 200	-1 428 200	-1 441 400	-1 454 100
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-39 426	-32 550	-63 550	-63 250	-62 950	-62 650
Overføringer og tilskudd fra andre	-269 150	-179 986	-180 756	-180 806	-180 856	-180 856
Brukerbetalinger	-76 187	-71 041	-67 881	-64 461	-64 461	-64 461
Salgs- og leieinntekter	-192 930	-214 282	-230 218	-230 218	-230 218	-230 218
Sum driftsinntekter	-2 475 831	-2 384 759	-2 597 105	-2 633 935	-2 654 485	-2 672 485
Lønnsutgifter	1 153 214	1 166 614	1 344 868	1 342 218	1 360 404	1 383 004
Sosiale utgifter	278 108	272 215	298 761	298 217	298 061	298 061
Kjøp av varer og tjenester	731 067	701 867	757 791	764 410	771 814	769 174
Overføringer og tilskudd til andre	146 572	102 749	126 694	133 594	116 194	111 194
Avskrivninger	128 421	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	2 437 380	2 243 445	2 528 114	2 538 439	2 546 473	2 561 433
Brutto driftsresultat	-38 451	-141 314	-68 991	-95 496	-108 012	-111 052
Renteinntekter	-32 494	-24 779	-38 579	-34 779	-30 179	-29 479
Utbytte	-156 482	-76 200	-65 100	-68 200	-71 200	-74 700
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-2	0	0	0	0	0
Renteutgifter	42 188	53 200	49 900	63 500	72 500	75 600
Avdrag på lån	96 812	117 594	44 850	55 950	57 250	59 450
Netto finansutgifter	-49 978	69 815	-8 929	16 471	28 371	30 871

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Motpost avskrivninger	-128 421	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-216 850	-71 499	-77 920	-79 025	-79 641	-80 181
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	63 707	112 988	77 830	78 935	79 551	80 091
Avsetninger til bundne driftsfond	7 391	1 899	90	90	90	90
Bruk av bundne driftsfond	-27 089	-1 535	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	172 841	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-41 851	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	216 850	71 501	77 920	79 025	79 641	80 181
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	2	0	0	0	0

Økonomireglement

§ 13 Økonomireglement

1. Definisjoner

Budsjettramme refererer til det pengebeløp som er til disposisjon for å løse oppgaver på et område. Med brutto budsjettramme menes bare utgifter eller bare inntekter. Med netto budsjettramme menes utgifter minus inntekter. Netto budsjettrammer gis per virksomhetsområde, jfr. budsjettskjema 1 B.

Et **tjenesteområde** består av flere virksomheter, og har følgende inndeling:

1. Oppvekst og kultur
2. Levekår
3. Samfunnsutvikling

Et virksomhetsområde kan inneholde en eller flere virksomheter som gir samme tjenestetilbud. Eksempel er virksomhetsområde skole som inneholder flere skoler, mens virksomhetsområde barnevern kun inneholder en virksomhet.

En **virksomhet** er en enhet som har fått tildelt selvstendig resultatansvar. Kommunedirektøren og tilhørende staber ses under ett.

2. Kommunestyret

2.1 Kommunestyret skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan som skal omfatte de fire neste budsjettår. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Jf. kommuneloven §14-2. Kommunestyret vedtar opprettelse av årsverk innenfor tjenesteområde samfunnsutvikling, alle stab-og støttefunksjoner, inkl. fagstab kultur.

2.2 Kommunestyret skal innen årets utgang vedta et budsjett for det kommende kalenderår, jf. kommuneloven §14-2 . Årsbudsjettet inngår i kommunens økonomiplan og er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret

2.3 Kommunestyret vedtar budsjett når det gjelder skatt, rammetilskudd m.v. og renter, avdrag, anvendelse av netto driftsresultat m.v. i henhold til skjema 1A. Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger, jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5-4, §5-5 og §5-6.

2.4 Kommunestyret vedtar en netto budsjettamme drift for kommune-direktørnivået og for hvert virksomhetsområde i henhold til skjema 1B. Endringer i netto budsjettamme kan bare foretas av kommunestyret med de unntak som fremgår av fullmakter i pkt. 3 - 6. Fullmaktene i punkt 3 - 6 kan bare benyttes i den grad de ikke kommer i strid med mål, prioriteringer og forutsetninger som ligger til grunn for kommunestyrets budsjettvedtak.

2.5 Kommunestyret kan disponere en eventuell reserve i drift for tilleggsbevilgninger tilhørende kommunestyret til formål vedtatt av kommunestyret. Reserveposten fastsettes i årsbudsjettet.

2.6 Kommunestyret fastsetter investeringsbudsjettet per prosjekt/samlebevilgning i henhold til budsjettskjema 2A og 2B. Endringer som innebærer at brutto investeringsramme øker, må godkjennes av kommunestyret. Øremerkede inntekter og annen særskilt finansiering, knyttes til det enkelte prosjekt. Generell finansiering føres etter et porteføljeprinsipp (generell finansiering).

2.7 Kommunestyret kan disponere midler til økning av utgiftene på et prosjekt i investeringsbudsjettet gjennom en reduksjon i budsjetterte utgifter til et annet prosjekt

2.8 Kommunestyret skal, etter innstilling fra formannskapet, etter første og andre tertial vedta sak om budsjettoppfølging med prognose for resten av året. Budsjettjusteringer gjøres på samme nivå som i budsjettvedtaket.

2.9 Kommunestyret skal, etter innstilling fra formannskapet, etter første og andre tertial vedta rapport om finans-og gjeldsforvaltning som en del av budsjettoppfølgingssak.

2.10 Kommunestyret skal, etter innstilling fra formannskapet, vedta kommunens årsrapport med regnskap iht. gjeldende lover og forskrifter.

3. Formannskapet

3.1 Formannskapet er kommunens økonomiutvalg. Formannskapet fører tilsyn med kommunens økonomiske forvaltning og er ansvarlig for at budsjettet blir fulgt opp i samsvar med kommunestyrets forutsetninger.

3.2 Formannskapet kan (i økonomisaker) inndra fullmakter som gis i punkt 4 - 6 og godkjenne/omgjøre vedtak i politiske utvalg som er fattet i henhold til fullmakt, men som blir anket av kommunedirektøren eller som formannskapet gjør av eget tiltak.

3.3 Formannskapet kan disponere en eventuell reserve i drift for tilleggsbevilgninger tilhørende formannskapet, til formål vedtatt av formannskapet. Reserveposten fastsettes i årsbudsjettet.

3.4 Formannskapet kan avsette til, og bruke av, disposisjonsfond. Avsetning til fond forutsetter at kommunen har mindreforbruk i henhold til justert budsjetttramme. Bruk av fond forutsetter at det er ledige midler på fondet.

3.5 Formannskapet skal etter første og andre tertial vedta innstilling til kommunestyret i sak om budsjettoppfølging med prognose for resten av året. Budsjettjusteringer gjøres på samme nivå som i budsjettvedtaket.

3.6 Formannskapet skal etter første og andre tertial vedta innstilling til kommunestyret i sak om budsjettoppfølging knyttet til rapport om finans-og gjeldsforvaltning.

3.7 Formannskapet skal vedta innstilling til kommunestyret i sak om kommunens årsrapport med regnskap ihht. gjeldende lover og forskrifter.

4. Utvalg

4.1 Utvalgene delegeres myndighet innenfor følgende nivåer/tjenesteområder:

Utvalg	Nivå
Formannskapet	<ul style="list-style-type: none"> • Politisk nivå • Kommunedirektør med staber
Utvalg for oppvekst og kultur	<p>Tjenesteområdet oppvekst og kultur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fagstab oppvekst • Grunnskole • Skolefritidsordning • Voksenopplæring • Barnehager • Pedagogisk psykologisk tjeneste • Barn, ungdom og familietjenesten • Barnevern • Fagstab kultur • Frivillighetssentralen

	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturskole • Bibliotek • Fritidstilbud • Tilrettelagt fritid <p>Tjenesteområdet samfunnsutvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idrett
Utvalg for levekår	<p>Tjenesteområdet levekår</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fagstab levekår • Institusjonsbaserte tjenester • Hjemmebaserte tjenester • Enhet for mestring • NAV - Sosiale tjenester • Fysio- / ergoterapi
Utvalg for plan og miljø	<p>Tjenesteområdet samfunnsutvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arealbruk*

*Med de begrensninger som følger naturlig av:

Kapittel 4 – delegering av avgjørelsesmyndighet til formannskapet

Kapittel 7 – delegering av avgjørelsesmyndighet til utvalg for plan og miljø

4.2 Utvalgene kan disponere en eventuell reserve for tilleggsbevilgninger for tjenesteområdet, til styrking av budsjettet innen utvalgets ansvarsområde. Reserveposten fastsettes i årsbudsjettet.

4.3 Utvalgene kan disponere mindre utgifter/merinntekter inntil kr 500 000 i forhold til vedtatt budsjetttramme innenfor hvert enkelt virksomhetsområde. Utvalgene kan ikke igangsette nye tiltak eller utvide eksisterende tiltak dersom dette vil få driftskonsekvenser utover budsjettåret.

5. Kommunedirektøren

5.1. Kommunedirektøren utarbeider samlet budsjettgrunnlag for formannskapets innstilling. Formannskapet involveres i prosessen gjennom arbeidsmøter/seminarer og presentasjoner.

5.2. Kommunedirektøren har fullmakt til å opprette årsverk innenfor tjenesteområdet oppvekst og kultur, eksklusive fagstabene oppvekst og kultur, samt tjenesteområdet levekår, eksklusive fagstab levekår, i henhold til vedtatt budsjetttramme. Kommunedirektøren kan ikke igangsette nye tiltak eller utvide eksisterende tiltak dersom dette vil få driftskonsekvenser utover budsjettåret.

5.3 Kommunedirektøren ser til at budsjettet nyttes effektivt i kommunens virksomheter i forhold til de oppgaver og mål som er lagt til grunn fra kommunestyrets side.

5.4 Kommunedirektøren er ansvarlig for at netto driftsramme innen hvert virksomhetsområde ikke overskrides. Kommunedirektøren har mulighet gjennom budsjettåret til å fremme tilrådning om bruk av felles disposisjonsfond for å begrense et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet.

5.5. Kommunedirektøren kan avsette til og disponere bundne driftsfond (for eksempel som følge av øremerkede midler og selvkostfond). Ved bruk av bundne driftsfond skal utgifts-/inntektsiden i budsjettet økes tilsvarende.

5.6 Kommunedirektøren har anledning til å overføre inntil 3% mindreforbruk av samlet netto driftsbudsjett for grunnskolene til påfølgende budsjettår. I tillegg kan inntil 3 % av merforbruk på grunnskolene overføres som lån på neste årsbudsjett. Dette lånet skal dekkes inn i løpet av neste år. Gjeldende regelverk om strykninger kan påvirke denne bestemmelsen.

5.7 Kommunedirektøren delegeres myndighet til å foreta tekniske budsjettjusteringer, herunder budsjettjusteringer mellom virksomhetene og avdelingene dersom dette er av ikke-prinsipiell betydning, som for eksempel følger av endrende ansvarsforhold eller nye forskrifter/lover. I tillegg gis rådmannen myndighet til å utføre balanserte budsjettjusteringer i investeringsbudsjettet som følge av inntekt og-utgiftsføringer knyttet til justeringsavtaler. Nettorammen på driftsbudsjettet kan også endres som følge av regnskapstekniske føringer mellom drifts- og investeringsregnskapet i henhold til den til enhver tid gjeldende regnskapslovgivning. Det er en forutsetning endringene ikke er av vesentlig betydning, og at endringer ikke er i konflikt med mål og prioriteringer i årsbudsjettet eller andre politiske vedtak.

5.8 Kommunedirektøren skal se til at budsjettet til enhver tid er i balanse.

5.9 Kommunedirektøren har fullmakt til å fordele lønns- og pensjonsreserve vedtatt i årsbudsjettet.

5.10 Kommunedirektøren har fullmakt til å omfordele vedtatte budsjettmidler i henhold til skjema 1B.

5.11 Dersom driftsregnskapet ved regnskapsavslutningen viser seg å gi et regnskapsmessig merforbruk har kommunedirektøren fullmakt til å redusere dette gjennom strykninger regulert i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, § 4-3.

Hvis regnskapet fortsatt viser et merforbruk etter strykningene, skal merforbruket reduseres ytterligere ved bruk av disposisjonsfond, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet. Den delen av disposisjonsfondet som i det opprinnelige budsjettvedtaket for året etter regnskapsåret brukes til å finansiere driftsbudsjettet, kan likevel ikke brukes til å redusere merforbruket. Et merforbruk som ikke kan reduseres etter første punktum, fremføres til inndekning etter kommuneloven § 14-11 eller § 14-12.

5.12 Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele midler bevilget på generelle investeringsprosjekt (samlebevilgninger) til ulike prosjekt. Fullmakten kan bare benyttes dersom den ikke kommer i strid med mål, prioriteringer og forutsetninger som ligger til grunn for kommunestyrets vedtak for det generelle investeringsprosjektet.

5.13 Etter første og andre tertial har kommunedirektøren ansvar for å utarbeide sak til formannskapet og kommunestyret om budsjettoppfølging med prognose for resten av året, jf kommuneloven §14-5. Eventuelle forslag til budsjettjusteringer skal gjøres på samme nivå som i tilrådning til budsjettvedtak.

5.14 Etter første og andre tertial og ved årsavslutning har kommunedirektørene ansvar for å rapportere til formannskapet og kommunestyret om finans- og gjeldsforvaltning, jf. kommuneloven §14-13.

5.15 Kommunedirektøren har ansvar for å utarbeide årsrapport med årsregnskap og fremlegge dette som sak til formannskap og kommunestyret, jf. kommuneloven §14-6 og §14-7.

5.16 Kommunedirektøren har ansvar for å rapportere til sentrale myndigheter ihht gjeldende lover og forskrifter, herunder KOSTRA-rapportering.

6. Virksomheter

6.1. Virksomhetene kan disponere/omdisponere budsjettmidler innenfor sine vedtatte netto budsjettramme, med de begrensninger som følger av pkt. 6.3. Omdisponeringene bør fortrinnsvis gjøres gjennom justering av budsjettet.

6.2. Virksomheter er ansvarlige for at netto driftsramme innen virksomhet overholdes.

6.3. Virksomheter kan disponere merinntekter i form av refunderte lønnsutgifter fra NAV, samt øremerkede eksterne midler/tilskudd mottatt til spesielle formål. Når det gjelder andre inntekter kan virksomheter selv disponere merinntekt inntil kr 50 000.

Sola kirkelige fellesråd

Budsjettforslag fra Sola kirkelige fellesråd

Sola kirkelige fellesråds innspill til Sola kommunes handlings- og økonomiplan 2024-2027 kan leses [her](#).

Kommunedirektørens kommentar

Driftsbudsjettet

Kommunedirektøren har gjennomgått budsjettinnspill fra fellesrådet og foreslår å videreføre vedtatt tilskudd fra 2023 og øke det med kr 200.000 på grunn av økte kostnader til kremasjon.

Fellesrådet mottar ellers kompensasjon for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjettet

I investeringsbudsjettet har kommunedirektøren, basert på budsjettinnspill fra kirkelig fellesråd, foreslått kr 450.000 i 2024 til ny heis i Ræge kirke (investeringsbudsjettet), Enøk tiltak i Sørnes kirke på kr 300.000 i 2024, samt en årlig bevilgning på kr 200.000 for utskiftning til LED-lys i alle kirker over 10 år.
